

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД
Друштво за осигурување на живот
Скопје

Ревидирани финансиски извештаи за
годината што завршува на 31 декември 2022

СОДРЖИНА	Страна
Финансиски извештаи	
Извештај на независниот ревизор	
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	3-5
Извештај за финансиската состојба (Биланс на состојба)	6-9
Извештај за промени во главнината	10-11
Извештај за паричните текови	12-13
Белешки кон финансиските извештаи	14-63
Прилог 1 - Годишен извештај со потврда на актуарот	
Прилог 2 - Годишна сметка	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА Кроација Осигурување Живот АД Скопје

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Кроација Осигурување Живот АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”), кои се состојат од извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2022 година и извештај за сеопфатната добивка, извештај за промените во капиталот и извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА Кроација Осигурување Живот АД Скопје (продолжение)

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Кроација Осигурување Живот АД Скопје на ден 31 декември 2022 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување на годишен извештај и годишна сметка во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството на Друштвото и кои Друштвото е во обврска да ги поднесе до Централниот регистар на Република Северна Македонија. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и приложените ревидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2022 година.

Дилоит ДОО Скопје

Александар Аризанов
Овластен ревизор
Директор

Александар Аризанов
Овластен ревизор

Скопје, 30 март 2023 година

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)

Година што завршува на 31 декември 2022

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		893.087.195	849.982.468
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	8	713.726.616	683.035.007
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	8.1	719.734.623	688.281.884
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206		2.976.318	2.374.132
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		3.276.628	3.133.835
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		244.939	261.090
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	9	176.079.774	164.571.960
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемнини	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216	9.1	134.652.543	129.068.414
4. Позитивни курсни разлики	217		17.390.213	13.356.287
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218	18.3,19	23.677.286	21.584.699
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		359.732	562.560
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		359.732	562.560
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		-	-
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		-	-
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224		-	-
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	10	3.280.805	2.375.501
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		791.686.638	755.747.581
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	11	303.515.259	303.286.885
1. Бруто исплатени штети	228		310.298.530	293.627.725
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		-	-
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија	231		-	-
5. Промени во бруто резервите за штети	232		(6.783.271)	9.659.160
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување	234		-	-
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	12	186.611.311	184.001.798
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		186.611.311	184.001.798
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		186.611.311	184.001.798

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		31.024.267	77.903.384
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		31.024.267	77.903.384
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		-	-
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		-	-
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	13	195.052.572	158.273.145
1. Трошоци за стекнување (253+253a+254+255)	252		114.966.722	103.574.161
1.1 Провизија	253		71.051.661	54.639.013
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253a		43.523.812	35.286.131
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		391.249	13.649.017
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		-	-
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	13	80.085.850	54.698.984
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		3.393.663	3.150.673
2.2 Трошоци за вработените (258a+258б+258в+258г+258д)	258		23.524.480	20.637.733
2.2.1 Плати и надоместоци	258a		14.733.809	13.109.978
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		1.422.881	1.225.991
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		6.284.623	4.954.348
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		1.083.167	1.347.416
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		3.809.657	1.775.823
2.4 Останати административни трошоци (260a+260б+260в)	260		49.358.050	29.134.755
2.4.1 Трошоци за услуги	260a		40.849.971	23.586.649
2.4.2 Материјални трошоци	260б		2.862.761	2.030.970
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		5.645.318	3.517.136
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	14	67.916.865	21.043.067
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		-	-
3. Негативни курсни разлики	264		22.977.767	16.687.596
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265	18.3,19	44.939.098	4.355.471
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		-	-

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

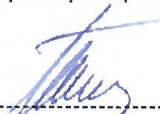
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271		6.168.608	6.447.095
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273		6.168.608	6.447.095
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274	20	1.368.505	3.870.025
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	15	29.251	922.182
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		101.400.557	94.234.887
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	16	11.787.129	10.224.304
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		89.613.428	84.010.583
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	-

Белешките на страните од 14 до 63 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање на 28.02.2023 год. од страна на Генерален Директор на Кроациа Осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје и ќе бидат предмет на разгледување и одобрување од страна на Одборот на директори и од страна на акционерите на датум кој дополнително ќе биде определен.

Директор за финансии, сметководство и контролинг

Генерален Директор

 _____
 Ангелина Барџиева

 _____
 Маја Станковска Костова

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)
На 31 декември 2022 година

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
			АКТИВА	АКТИВА
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	17	4.026.376	3.870.601
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		4.026.376	3.870.601
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004	18	3.964.610.397	3.659.061.461
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005		-	-
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		-	-
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	18	-	35.716.226
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	35.716.226
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		-	-
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021	18	3.964.610.397	3.623.345.235
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022	18.1	300.151.289	300.769.123
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		300.151.289	300.769.123
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	18.2	2.924.272.012	2.703.572.929
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		2.924.272.012	2.703.572.929
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030	18.3	73.140.412	39.957.063
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		73.140.412	39.957.063
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	18.4	667.046.684	579.046.120
4.1 Дадени депозити	036		606.447.960	518.495.794
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		60.598.724	60.550.326
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042		1.421.270	1.176.331
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		1.421.270	1.176.331
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		-	-
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквализационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИН. ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТ. РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050	19	203.110.088	173.814.561
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		-	-
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		-	-
Г. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		122.308.678	116.933.491
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	20	44.767.530	40.248.938
1. Побарувања од осигуреници	056		44.767.530	40.248.938
2. Побарувања од посредници	057		-	-
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		-	1.050.713
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		-	1.050.713
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	21	77.541.148	75.633.840
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		-	-
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		75.847.103	74.773.529
3. Останати побарувања	066		1.694.045	860.311
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		21.430.772	49.726.753

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

I. МАТЕР. СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШ. НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	17	4.094.102	3.348.314
1. Опрема	070		3.554.841	2.114.329
2. Останати материјални средства	071		539.261	1.233.985
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	22	17.336.670	46.378.439
1. Парични средства во банка	073		11.465.125	40.658.072
2. Парични средства во благајна	074		2.916	8.603
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		5.868.211	5.711.602
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		418	162
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078	23	4.360.832	3.499.604
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		-	-
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		4.360.832	3.499.604
З. НЕТЕК. С-ВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083		4.321.268.413	4.008.082.802
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		699.998	0
ПАСИВА			ПАСИВА	ПАСИВА
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		687.358.612	597.745.184
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	24	184.131.750	184.131.750
1. Запишан капитал од обични акции	087		184.131.750	184.131.750
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		-	-
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		-	-
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095	24	136.532.549	111.329.374
1. Законски резерви	096		146.298.519	121.095.344
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		9.765.970	9.765.970
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		277.080.885	218.273.477
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		89.613.428	84.010.583
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	25	3.361.768.863	3.178.664.195
I. Бруто резерви за преносни премии	107		15.214.916	11.938.288
II. Бруто математичка резерва	108	25.1	3.329.449.572	3.142.838.261
III. Бруто резерви за штети	109		17.104.375	23.887.646
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		-	-
V. Бруто еквализациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХ. РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТ. РИЗИК	113	26	208.922.179	177.889.082
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		2.281.348	1.970.762
1. Резерви за вработени	115		2.281.348	1.970.762
2. Останати резерви	116		-	-
Г. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117	27	1.746.771	1.341.304
1. Одложени даночни обврски	118		-	-

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. Тековни даночни обврски	119		1.746.771	1.341.304
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУР. КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		59.144.893	50.251.636
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122		-	17.853
1. Обврски спрема осигуреници	123		-	17.853
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		-	-
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		-	-
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		-	-
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	28	59.144.893	50.233.783
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		53.539.530	46.948.179
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		-	-
3. Останати обврски	133		5.605.363	3.285.604
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		45.747	220.639
5. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Е+Ж+З+С	136		4.321.268.413	4.008.082.802
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		699.998	-

Белешките на страните од 14 до 63 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање на 28.02.2023 год. од страна на Генерален Директор на Кроациа Осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје и ќе бидат предмет на разгледување и одобрување од страна на Одборот на директори и од страна на акционерите на датум кој дополнително ќе биде определен.

Директор за финансии, сметководство и контролинг

Ангелина Барциева

Генерален Директор

Маја Станковска Костова

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризацио на резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +) / загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	184.131.750	-	91.561.126	-	-	-	91.561.126	9.765.970	-	159.205.042	88.602.653	513.734.601
Промена во сметководствените политики	II	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	II2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година - исправено	II	184.131.750	-	91.561.126	-	-	-	91.561.126	9.765.970	-	159.205.042	88.602.653	513.734.601
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84.010.583	84.010.583
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84.010.583	84.010.583
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	29.534.218	-	-	-	29.534.218	-	-	59.068.435	-88.602.653	-
Вголемување, намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	29.534.218	-	-	-	29.534.218	-	-	59.068.435	-88.602.653	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	184.131.750	-	121.095.344	-	-	-	121.095.344	9.765.970	-	218.273.477	84.010.583	597.745.184
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	184.131.750	-	121.095.344	-	-	-	121.095.344	9.765.970	-	218.273.477	84.010.583	597.745.184
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година - исправено	VII	184.131.750	-	121.095.344	-	-	-	121.095.344	9.765.970	-	218.273.477	84.010.583	597.745.184

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(сите износи се исказани во денари, доколку не е поинаку исказано)

Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII											89.613.428	89.613.428
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1											89.613.428	89.613.428
Несопственички промени во капиталот	VIII2												
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1												
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2												
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3												
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4												
Сопственички промени во капиталот	IX			25.203.175				25.203.175			58.807.408	(84.010.583)	
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1												
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2												
Исплата на дивиденда	IX3												
Останата распределба на сопствениците	IX4			25.203.175				25.203.175			58.807.408	(84.010.583)	
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	184.131.750		146.298.519				146.298.519	9.765.970		277.080.885	89.613.428	687.358.612

Белешките на страните од 14 до 63 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање на 28.02.2023 год. од страна на Генерален Директор на Кроациа Осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје и ќе бидат предмет на разгледување и одобрување од страна на Одборот на директори и од страна на акционерите на датум кој дополнително ќе биде определен.

Директор за финансии, сметководство и контролинг

 Ангелина Барџиева

Генерален Директор

 Маја Станковска Костова

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	a		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	729.102.169	682.546.665
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	722.014.770	682.545.499
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302		
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	1.051.872	1.166
4. Примени камати од работи на осигурување	304	-	-
5. Останати приливи од деловни активности	305	6.035.527	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	520.413.237	484.387.334
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	304.956.237	293.610.872
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	86.047	2.372.966
4. Надоместоци и други лични расходи	310	68.053.383	21.954.055
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	76.979.163	147.537.839
6. Платени камати	312	-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	17.884.137	13.915.946
8. Останати одливи од редовни активности	314	52.454.270	4.995.656
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	208.688.932	198.159.331
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	-	-
B. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	b		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	532.854.077	133.311.661
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	35.782.926	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	-	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	363.981.656	-
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	133.089.495	133.311.661
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	770.584.778	302.148.326
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	1.582.484	591.663

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. Одливи по основ на материјални средства	328	2.712.732	1.923.302
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	35.716.226
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	766.289.562	263.917.135
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	237.730.701	168.836.665
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	В	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	1.261.956.246	815.858.326
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	1.290.998.015	786.535.660
Г. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	-	29.322.666
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	29.041.769	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	46.378.439,00	132.055.959
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-	(115.000.186)
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	17.336.670	46.378.439

Белешките на страните од 14 до 63 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање на 28.02.2023 год. од страна на Генерален Директор на Кроациа Осигурување АД - Друштво за осигурување на живот Скопје и ќе бидат предмет на разгледување и одобрување од страна на Одборот на директори и од страна на акционерите на датум кој дополнително ќе биде определен.

Директор за финансии, сметководство и контролинг
 .....
 Ангелина Барџиева

Генерален Директор
 .....
 Маја Станковска Костова

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

1. ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) има добиено Решение за издавање на дозвола за вршење на работи на осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Класа 19 - Осигурување живот- дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година
- Класа 1 - Осигурување од последица на несреќен случај во случај на смрт или нарушување на здравјето поради несреќен случај - дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година.
- Класа 2 - Здравствено осигурување - дозвола согласно со решение број УП 07-1-177 од 29.04.2013
- Класа 21 - Осигурување живот поврзано со удели и инвестициски фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик во врска со промената на вредноста на инвестициските купони или други хартии од вредност на инвестициски фондови - дозвола согласно со решение број УП 19-1-386 од 23.08.2016.

Како основач со 95% сопственост на капиталот се јавува Кроација Осигурување дд Загреб, ул. Ватрослава Јагича бр.33 Загреб, Хрватска. Останатите 5% се сопственички акции на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, Скопје. Крајно матично друштво е Адрис Група дд Ровињ, Хрватска.

Основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР, поделен на 30.000 обични акции со номинална вредност на една акција од 100 ЕУР.

Седиштето на Друштвото е регистрирано во Скопје, на ул. Костурски Херои бр.38, општина Центар, 1000 Скопје.

Вкупниот број на вработени со 31 декември 2022 година изнесува 87 вработени (2021: 77 вработени).

Членови на Одбор на Директори

Одборот на Директори на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, во 2022 година работеше во состав:

- г. Ванчо Бален, Претседател на Одбор на Директори
- г. Марио Батарило, Неизвршен член на Одборот на Директори - до 09.05.2022
- г. Иван Залар, Неизвршен член на Одборот на Директори - од 09.05.2022
- г-ѓа Маја Станковска Костова, Извршен член на Одбор на Директори
- г. Огнен Блажевски, Неизвршен независен член на Одборот на Директори.

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1. Основи за подготовка на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се подготвени во сите материјални аспекти, во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 107/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/2016, 30/16, 61/16, 64/18, 120/2018, 239/18, 290/20, 215/21 и 99/22), законските одредби од Законот за супервизија на осигурувањето (Сл. Весник на РМ бр. 27/2002, 84/2002, 98/2002, 33/2004, 88/05, 79/07, 08/08, 88/08, 56/09, 67/10, 44/2011, 112/2011, 7/2012, 30/2012, 45/2012, 60/2012, 64/2012, 23/2013, 188/2013,

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.1. Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжува)

112/2014, 153/2015, 192/2015, 23/2016, 83/18, 198/18, 101/2019, 31/2020 и 173/2022) и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011), каде што беа објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ 7 до ПКТ 32. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, МСФИ 17, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20, КТМФИ 21, КТМФИ 22 и КТМФИ 23 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применуваат од страна на Друштвото.

Согласно Законот за супервизија на осигурувањето, (Службен весник на РМ бр. 27/2002, 79/2007, 88/2008, 67/2010, 44/2011, 188/2013, 43/2014, 112/2014, 153/2015, 192/2015, 23/2016, 83/2018, 198/2018, 101/2019 и 31/2020), Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО) има пропишано подзаконски акти и правилници од кои ги издвојуваме следниве:

- Правилник за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување (Сл. весник на РСМ 148/2010, 41/2011, 170/2019 и 303/2021)
- Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл. весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016, 170/2019 и 118/2022);
- Правилник за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно ограничување (Сл. весник на РСМ 64/2011, 127/2014, 61/2016, 36/2019, 107/2020 и 118/2022)
- Правилник за вложување на средствата на математичка резерва кои се посебно издвоени од друштвата за осигурување по основ на договори за осигурување на живот во врска со удели во инвестициски фондови, кога осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик, врнување, начин и рокови за известување (Сл. Весник на РСМ 122/2019)
- Правилник за видови и опис на ставки што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување или реосигурување (Сл. Весник на РСМ бр. 5/2011, 64/2011, 61/2016, 170/2019 и 96/2020)
- Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на Годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл. Весник на РСМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016, 170/2019 и 118/2022)
- Правилник за формата и содржината на дополнителните финансиски извештаи на друштвата за осигурување (Сл. весник на РСМ 30/2012, 61/2016, 36/2019 и 118/2019)
- Детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување;
- Правилник за методот за пресметка на коефициентот на пресметка на ликвидност и минималната ликвидност (Сл. весник на РМ 64/2011, 61/2016 и 118/2022)
- Правилник за минимални барања за прием, обработка, резервација и исплата на барање за надомест на штета и/или осигурен износ во функција на подобра заштита на правата на осигурениците (Сл.весник 224/2020)
- Правилник за формата и содржината на Извештајот за вреднување на ставките во Билансот на состојба (Сл. весник на РМ 67/2011)
- Правилник за детална содржина на потврдата за актуар (Сл. весник на РСМ 2014, 170/2019)
- Правилник за пресметка на потребното ниво на маргина на солветност (Сл. весник на РМ 5/ 2011, 41/2011 и 61/2016)
- Правилник за методот за вреднување на сметководствените ставки и за изготвување на деловните биланси (Сл. весник на РМ 169/2010, 141/2013, 61/2016 и 107/2020)
- Правилник за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви (Сл. Весник на РМ 158/2010, 169/2010, 41/2011, 187/2013 и 318/2020)
- Правилник за статистичките осигурителни стандарди на друштвата за осигурување

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.1. Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжува)

и /или реосигурување (Сл. весник на РМ 5/2011, 167/2011, 189/2013, 22/2016, 118/2022 и 130/2022).

- Правилник за минималните стандарди на информациските системи на друштвата за осигурување, осигурително брокерски друштва и друштва за застапување во осигурување (Сл. весник 260/2020)

Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои беа издадени во Службен весник, како што е презентирани погоре.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за вложувањата кои се чуваат до доспевање кои се признаени според методата на амортизирана набавна вредност и вложувањата расположливи за продажба и вложувањата за тргување кои се мерат според методот на објективна вредност, врз основа на претпоставката на принципот на континуитет.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и/или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), која е функционална валута на Друштвото.

2.5. Значајни сметководствени политики и проценки

Управување со ризици и претпоставка на континуитет

Друштвото редовно ги следи тековните и потенцијалните ризици и континуирано и одговорно управува со нив. Ризиците кои беа идентификувани на ниво на Кроациа Групацијата и Друштвото а беа под влијание на неповолните економски движења поради војната во Украина и енергетската криза се однесуваат на: волатилноста на добивките од вложувањата како последица на движењата на финансиските пазари, зголемен кредитен ризик како и зголемување на исправките на вредност на побарувањата од договорите за

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

осигурување и зголемениот број на откупи на полиси за животно осигурување. Во текот на 2022 година, ризичниот профил на Друштвото не отстапува значајно во однос на претходните периоди година земајќи ги предвид промените на финансискиот пазар и новите вложувања во портфолиото во текот на периодот. Друштвото не е изложено на каматен ризик затоа што сите вложувања се во инструменти со фиксна каматна стапка.

Ликвидноста и капиталната адекватност на Друштвото континуирано се следи и е оценета како соодветна. Како резултат на тоа, може да се заклучи дека примената на претпоставката на континуитет е исто така соодветна.

Обезвреднување и мерење на објективна вредност на финансиски средства

Нема значајни промени на финансискиот пазар во земјата во текот на 2022 година кои би предизвикале промени во мерењето на финансиските средства како и преоценка на соодветноста на објективната вредност и проценка на евентуално обезвреднување на вложувањата кои се класифицираат како расположливи за продажба. Што се однесува до побарувањата, нема значаен пораст на доспеани побарувања, а соодветноста на критериумите користени за оценка на обезвреднувањето на побарувањата беше направено во согласност со законската регулатива усвоена од страна на АСО. За подетални анализи види белешка 3.8.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1 Класификација на договорите за осигурување и реосигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од следните променливи компоненти: каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странските валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се обезбедува во случај на промена на нефинансиска променлива компонента која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

3.2 Договори за осигурување

(а) Признавање и мерење

Приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се признаваат ако истовремено се зголемат средствата или се намалат обврските. Приходот се признава само кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото. Бруто полисирана премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот ги опфаќа сите износи на премија за осигурување кои се доспеани (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот, вклучува: еднократно платена премија по договори за осигурување кои влегле во сила во текот на пресметковниот период или рата на премија која доспеала за наплата во текот на пресметковниот период во случај кога согласно договорот за осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата.

Бруто полисирана премија

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанувањето на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии од незгода и операции, кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

Штети и исплати на осигуреници

Трошоците по основ на штети по договори за осигурување ги вклучуваат:

- трошоците за настанати, пријавени и исплатени штети;
- трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети;
- трошоците за настанати, но непријавени штети.

Трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети и трошоците за настанати, но непријавени штети, ја преставуваат разликата во соодветните резерви по основ на договори за осигурување.

Настанатите штети и исплати на осигуреници ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети, како и исплати на осигуреници по основ на доживување кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година.

Настанатите штети и исплати на осигуреници исто така ги опфаќаат трошоците за подмирување на износите кои се исплатени по основ на откуп на полиси врз основа на таблица на откупни вредности.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и доколку се материјални, посебно се обелоденети. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Резервациите за штети се формираат по начелата на актуарската струка со употреба на соодветни статистички методи.

Договори за осигурување на живот каде осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик

Вложувањата на средства кои се посебно издвоени од друштвата за осигурување по основ на договори за осигурување на живот каде осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик се признаваат како финансиски вложувања чувани за тргување. Овие финансиски вложувања се признаваат и се мерат согласно сметководствената политика објаснета во белешка 3.8 (г).

Уделите купени во корист на овие договори се вреднуваат на секој датум на известување користејќи ја вредноста на средствата на фондот на ниво на удел. Вреднувањето на уделот се пресметува и објавува јавно од страна на отворениот инвестициски фонд. Ова е стапката по која инвеститорот може да ја купи или продаде единицата на учество од издавачот. Друштвото претпоставува дека издавачот т.е. отворениот инвестициски фонд, како субјект подложен на посебна супервизија, користи потврдени единици за да ја утврди објективната вредност. Покрај тоа, инвестициските фондови се субјекти чии законски извештаи подлежат на задолжителна ревизија од страна на друштво за ревизија како и ризикот од вреднување е минимизиран преку независна проверка што ја извршува депозитарната банка на фондот.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

(б) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(в) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(г) Средства за реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Бруто полисирана премија предадена во реосигурување

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

3.3 Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датумот на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од капитални добивки од продажба на хартии од вредност, приходи од камати и курсни разлики.

Каматите се признаваат на пресметковна основа според методот на ефективна каматна стапка.

Методата на ефективна каматна стапка е метода на мерење на финансиските средства според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.4 Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датумот на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики.

Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

3.5 Расходи

Во политиката за признавање расходи, Друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

3.6 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакцијата. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2022 и 2021, се следните:

	<u>Во денари</u> 2022	<u>Во денари</u> 2021
ЕУР	61,4932	61,6270
УСД	57,6535	54,3736

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.6 Данок од добивка (тековен и одложен)

Даночниот расход на периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава во добивката и загубата, освен до степен до кој се однесува на ставки признаени во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така се признава во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот, соодветно.

Тековен данок на добивка

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2021: 10%) на денот на Извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок на добивка се определува со примена на даночни стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба и кои се очекува да се применуваат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идните оданочиви добивки ќе бидат на располагање и ќе можат да се искористат за порамнување со времените разлики меѓу одложените даночни средства и обврски. Одложените даночни средства и обврски се нетираат само кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данокот на добивка наплатен од страна на истиот даночен орган, било да се од истото лице кое подлежи на оданочување или различни лица кои подлежат на оданочување, кои имаат намера да ги подмират износите на нетирана основа. Друштвото нема признаено одложени даночни средства и обврски на 31 декември 2022 и 2021 година, бидејќи не постојат времени разлики на овие датуми. Пресметката на ефективната даночна стапка е дадена во Белешката 16.

3.7 Парични средства

Паричните средства и парични еквиваленти се високо ликвидни средства. Паричните еквиваленти се дефинираат како краткорочни, високо ликвидни вложувања, кои можат брзо да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на безначаен ризик во промената на нивната вредност.

Паричните средства се водат во Извештајот за финансиската состојба според номинална вредност. За целите на подготовка на извештајот за парични текови, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки и денарски депозити по видување и орочени депозити со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци од датумот на стекнување.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.8 Финансиски инструменти

Класификација

Друштвото ги класификува финансиските средства како: кредити и побарувања, средства коишто се чуваат до доспевање, средства расположливи за продажба и финансиски средства по објективната вредност низ билансот на успех. Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање.

Мерење при почетно признавање

Сите финансиски средства, освен оние коишто се мерат по објективната вредност низ билансот на успех, почетно се признаваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивното стекнување, вклучувајќи ги и трошоците за набавка.

а) Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства, со фиксни или предвидливи плаќања и не се котирали на активните пазари. Тие произлегуваат од активностите каде што Друштвото обезбедува пари на должник без намера за тргување. Кредитите се признаваат кога паричните средства му се одобрени на должникот и се прикажани по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна каматна стапка.

б) Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се состојат од вложувања во краткорочни или долгорочни хартии од вредност (државни записи или обврзници) издадени од страна на државата кои Друштвото ги чува во своето портфолио до нивното доспевање заради остварување на приходи од камати.

Сите вложувања кои се чуваат до доспевање се признаваат според амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка. Добивка или загуба се признава во билансот на успех кога финансиското средство се депризнава или е оштетено, како и преку процесот на амортизација.

Доколку Друштвото продаде или прекласификува значителен износ од средствата што се чуваат до достасување пред датумот на достасување, во тој случај класификацијата на целата категорија ќе се доведе во прашање и ќе се прекласификува како категорија расположливи за продажба.

в) Вложувања во хартии од вредност кои се расположливи за продажба

Вложувањата во хартиите од вредност расположливи за продажба се вложувања за кои Друштвото има намера да ги држи на неодредено време, но може да се продадат заради подобрување на ликвидноста, промени на каматни стапки, курс или цена на инструментот. Финансиските вложувања расположливи за продажба се мерат според нивната објективна вредност на датумот на вреднување и известување, која е нивната последна цена за вложувањата за кои што постои активен пазар. Финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се евидентираат по набавна вредност намалена за загубите поради безвреднување. Согласно регулативата должничките хартиите од вредност издадени од Република Северна Македонија кои не се котирали на Македонската берза за хартии од вредност, а можат да се стекнат од издавачот на примарен пазар или на пазари преку шалтер, се вреднуваат со примена на методот на ефективна каматна стапка. Сите останати вложувања расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.8 Финансиски инструменти (продолжува)

Загуби заради обезвреднување се утврдуваат со поединечна проценка на финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност.

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава кога на Друштвото ќе му биде утврдено правото на дивиденда. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Останатите промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот се додека вложувањата не се продадат или обезвреднат, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

г) Вложувања во хартии од вредност за тргување

Вложувањата во хартии од вредност за тргување се вложувања за кои Друштвото има намера да ги држи определено време и да ги продаде кога за тоа ќе се создадат поволни услови.

Финансиските вложувања за тргување се мерат според нивната објективна вредност на датумот на вреднување и известување.

Остварените добивки и загуби, како и неостварените добивки и загуби кои произлегуваат од промена на објективната вредност на финансиските средства кои се чуваат за тргување се вклучуваат во извештајот за сеопфатна добивка во периодот во кој настануваат.

Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на успех само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Исправка на финансиски средства

а) Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување

Исправката на вредноста на побарувањата по основ на премии и камати на премии се врши според проценката на наплатливост на овие побарувања од страна на менаџментот на Друштвото.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.8 Финансиски инструменти (продолжува)

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања. Заклучно со 31.12.2022 година, Друштвото ја утврди исправката на вредност на побарувањата согласно утврдените категории на рочна структура на побарувањата и процентот на исправка на вредност за секоја категорија одделно наведени во следната табела:

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 30 дена	0%
Доспеани од 31 до 60 дена	10%
Доспеани од 61 до 120 дена	31%
Доспеани од 121 до 270 дена	51%
Доспеани од 271 до 365 дена	71%
Доспеани над 365 дена	100%

б) Исправка на вредност на финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ билансот на успех. Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава во капиталот.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.9 Опрема и останати материјални средства

(1) Почетно признавање и последователно мерење

Почетно, опремата се евидентира по нејзината набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Последователно, опремата се води по нејзината набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на опремата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на опрема и останатите материјални средства се признава како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

(2) Амортизација

Амортизацијата на опремата и останатите материјални средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Опремата и останатите материјални средства се амортизираат поединечно, се до нивниот целосен отпис. Вложувањата во туѓи објекти се амортизираат според пократкиот период од корисниот век на употреба и договорот за наем. Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба за 2022 година во однос на 2021 година се следните:

	2022	2021	2022	2021
Транспортни средства	25 %	25 %	4 години	4 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Останата опрема	10 - 25 %	10 - 25 %	4 - 10 години	4 - 10 години
Канцелариски мебел	20%	20%	5 години	5 години
Вложувања во туѓи објекти	20%	20%	5 години	5 години

Проценетиот корисен век на опремата и применетиот метод на амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на амортизацијата.

3.10 Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина.

Почетното мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатени парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на негово стекнување. Последователно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба средството. Стапката на амортизација во 2022 година изнесува 25% годишно (2021: 25% годишно).

Проценетиот корисен век на нематеријалните средства и применетиот метод на амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на амортизацијата.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.11 Оштетување на нефинансиски средства

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Заклучно со 31 декември 2022 и 2021 година, Друштвото нема средства кои имаат неограничен век на користење.

Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.12 Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се финансиски обврски кои се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.13 Обврски по основ на договори за осигурување

Во рамките на обврските по основ на договорите за осигурување се вклучени следниве категории на обврски/резерви на Друштвото:

- Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети;
- Резерви за настанати, но непријавени штети;
- Резерви за повторно отворени штети;
- Резерви за трошоци за обработка на штети;
- Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети;
- Резерви за преносна премија;
- Математичка резерва.
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик

а) Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети

Признавање

Настанатите, пријавени и неисплатени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета. Признавањето на овие резерви не зависи од комплетноста на поднесената документација за пријава на штета.

Почетно мерење

Друштвото ги пресметува резервите за настанати, пријавени и неисплатени штети имајќи ги предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните трошоци кои произлегуваат од преземените обврски. При тоа, Друштвото ги зема во предвид:

- Медицинските извештаи за повреди или болести;
- Судските одлуки, било да се конечни или не;
- Штетите за кои се водат судски постапки според очекуваниот исход;
- Останатите трошоци кои произлегуваат од обработка и исплата на штети.

Последователно мерење

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот на периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.13 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

На крајот на секој период на известување, Друштвото врши анализа на претпоставките кои се користени за почетно мерење на настанатите, пријавени и неисплатени штети. Доколку има промена во проценетата вредност на идните одливи кои ќе настанат како резултат на исплата на штетата, разликата се признава веднаш, и тоа низ добивката и загубата за периодот.

Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

б) Резерви за настанати и непријавени штети

Мерење

Резервациите за настанатите, но непријавените штети се пресметуваат на секој период на известување и истите се пресметани со примена на Chain-Ledder методата.

Промените во користените актуарски методи за пресметка на штетите не претставуваат промена во основите за мерење.

в) Резерви за повторно отворени штети

Признавање

Резервите за повторно отворени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета, или на крајот на периодот на известување за сите штети кои се повторно отворени до датумот кога финансиските извештаи биле авторизирани за издавање, а кои биле иницијално пријавени пред крајот на периодот на известување.

Класификација

Резервите за повторно отворени штети се прикажуваат во рамките на резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Резервите за повторно отворени штети се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

г) Резерви за трошоци за обработка на штети

Друштвото креира два вида на резерви на трошоци за обработка на штети:

- Директни трошоци;
- Индиректни трошоци.

Директните трошоци за обработка на штети се сите трошоци за кои што е познато дека ќе настанат во текот на решавање на настанатите пријавени, но неисплатени штети. Резервите за директни трошоци за обработка на штети се мерат по недисконтиран иден очекуван одлив на економски користи.

Индиректните трошоци за обработка на штети ги претставуваат трошоците кои ќе настанат во текот на решавање на настанатите, пријавени, но неисплатени штети.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.13 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

д) Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети

Признавање

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се признаваат во моментот кога со осигурената страна е постигнат договор за исплата на штета. Во тој момент обврските за штети се депривираат од резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се мерат по објективната вредност на договорените износи кои што треба да бидат исплатени. Вообичаено тоа е еквивалент на паричните средства кои ќе бидат исплатени за измирување на обврската. Поради краткиот период од датумот на признавање до датумот на депривирање (исплата), Друштвото не врши дисконтирање на овие обврски.

ѓ) Резерви за преносна премија

Делот од запишаните премии, кој се однесува за последователниот период, се разграничува како преносна премија. Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик. Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор.

е) Математичка резерва

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашна вредност на идните обврски на договорувачот на осигурувањето врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници.

Математичката резерва се пресметува со примена на нето проспективна метода, како разлика помеѓу сегашна вредност на идни обврски на осигурувачот и сегашна вредност на идни обврски на договорувачот на осигурувањето.

Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги во предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од поединечните договори за осигурување.

Математичката резерва се пресметува за секој договор за осигурување поединечно. Согласно пропишаната регулатива од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување, кај основните осигурувања на живот се користи намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација) при што стапката на цилмеризација не може да биде поголема од 3,5% од договорената сума на осигурување. Стапката на цилмеризација која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3,5% (2021: 3,5%).

3.14 Тест на адекватност на обврските

Друштвото спроведува тест за адекватност на обврските (ЛАТ) минимум еднаш годишно. Главните анализи кои што се спроведуваат се анализи на коефициенти на штети и run-off анализи на резервите на квартално ниво. Доколку со ЛАТ анализата се идентификува недостаток на резерви, износот се прикажува веднаш во извештајот за сеопфатна добивка.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.14 Тест на адекватност на обврските (продолжува)

Тестот на адекватност на обврските (LAT) покажува достаточност на прокнижената математичка резерва на 31.12.2022.

Покрај основниот тест на адекватност на обврските (LAT) се тестира чувствителност на анализираното портфолио при што се земаат следните претпоставки: зголемена стапка на смртност, зголемена стапка на откуп, зголемени оперативни трошоци и намалување на стапката на принос и соодветно намалено дисконтирање.

3.15 Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Резерви

Резервите на сигурност претставуваат неноминиран капитал кој се формира со распределба од остварената добивка. Зголемувањето на резервите на сигурност се врши со распределба на најмалку една третина од остварената добивка по годишната сметка, ако таа не се користи за покривање на загубата од претходните години.

Средствата на резервите на сигурност Друштвото ги користи за покривање на загуби од работењето и други ризици.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка, не е должно понатаму да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

(3) Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои ги поседува истото се третираат како сопствени (резервски) акции, се признаваат по нивната набавна вредност и се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото.

Сопствениите акции се стекнуваат со нивно откупување на секундарниот пазар на хартии од вредност (берза) по тековни берзански цени со претходно донесени одлуки за нивно стекнување од страна на надлежните органи на управување на Друштвото. Стекнатите сопствени акции се признаваат по нивната набавна вредност во која што се вклучени и трансакционите трошоци (провизии) направени за нивното стекнување.

Сопствениите акции се отуѓуваат по пат на нивно повторно издавање (јавна или приватна понуда), како и со нетрговски преноси (залог и сл.) согласно одредбите на Законот за хартии од вредност. Разликата што се јавува при отуѓувањето на сопствениите акции помеѓу нивната набавна и продажна вредност се признава како премија на емитирани акции и се прикажува во рамките на вкупниот капитал на Друштвото.

3.16 Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.16 Наеми (продолжува)

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности. Друштвото користи деловни простории под оперативен наем за кои се плаќаат месечни наемнини.

3.17 Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето јубилејни награди и неискористен годишен одмор

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива и колективниот договор на соодветниот сектор. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси. Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање, јубилејна награда во висина на основицата - за најмалку 10 години непрекината работа и обврска за неискористен годишен одмор според колективниот договор на соодветниот сектор. Друштвото има направено резервирање за ова право на вработените во износ од 1.312.830 денари со 31.12.2022 година (2021: 994.590 денари).

3.18 Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската вредност на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.19 Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат. Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.20 Споредбени податоци

Со цел да се обезбеди конзистентност со презентацијата на финансиските податоци за тековниот период, некои ставки може да се рекласификуваат за претходниот споредбен период. Направените промени не се значајни и се со цел подобрување на споредбеноста, освен оние кои се опишани детално во белешките, доколку истите ги има.

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување-Технички/Математички резерви од договори за животното осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени. Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно.

Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети (ИБНР) генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации. Потешкотиите при проценувањето на

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО (продолжува)

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките (продолжува)

резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

Може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така што не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба. Вредноста на резервите за непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат несреќите, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети. Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain ladder) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети. Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влјанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на долги рокови, минимум за период од десет години, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот. Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при проценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз проценките се користи расудување. Во текот на 2022 година немаше промена во претпоставките, при утврдувањето на резервите по договорите за осигурување, а кои би биле материјални за финансиските извештаи.

Математичка резерва од договори за животно осигурување

Математичката резерва се издвојува во висина на сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување, намалени за сегашната вредност на идните премии кои треба да се платат врз основа на тие договори. Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување, вклучувајќи го и следново:

- Гарантирани плаќања на кои осигурениците имаат право
- Бонуси на кои осигуреникот има право, поединечно или заедно со други осигуреници без оглед на видот на бонусот
- Сите права кои осигуреникот може да ги избере врз основа на договорите за осигурување
- Трошоци, вклучувајќи провизии

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО (продолжува)

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките (продолжува)

При одбирање на методите за актуарска проценка, треба да се имаат предвид методите за проценка на средствата кои ја покриваат математичката резерва што ги применува Друштвото.

Математичката резерва мора да се пресметува за секој договор за осигурување поединечно. Соодветни генерализации можат единствено да се применуваат кога е очигледно дека резултатот кој произлегува од нив ќе биде приближно ист како и оној од поединечната пресметка.

Кога врз основа на договорот за осигурување, осигуреникот има право на исплата на откупната вредност на полисата, математичката резерва издвоена врз основа на договорот за осигурување, не смее да биде под откупната вредност на полисата.

4.2 Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото

Одредени клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото се презентирани подолу.

Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Друштвото овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класификувани во одредни категории, во зависност од условите:

- При класификацијата на одредено средство како чувано-до-достасување, Друштвото има позитивна намера и способност за задржување на истото до рокот на достасаност.
- При класификацијата на одредено средство како расположливо за продажба, Друштвото може да го чува средството до доспеаност, но доколку се појави потреба или поволни пазарни услови може да изврши продажба на истото.
- При класификација на одредено средство за тргување, Друштвото ги чува средствата со цел да оствари капитална добивка од продажба на истите доколку се појават поволни пазарни услови.

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите, вложувањата и сл. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

5.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестициските активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. Друштвото активно управува со своите финансиски средства имајќи ги во предвид лимитите одредени со Законот. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ја покриваат математичката резерва на Друштвото на ден 31 декември 2022 и 2021 година во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(подолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Видови дозволени вложувања	Дозволен %	Остварен износ 2022	Остварен износ 2021
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	5.868.211	5.711.602
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	590.307.960	532.364.510
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	2.751.920.998	2.531.803.599
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	20%	36.633.468	39.957.063
Аванси	20% од м.р.	45.225.574	45.177.176
Вложувања кои не се предвидени со Правилникот		-	-
Вкупно дозволени вложувања на средства		3.429.956.211	3.155.013.950
Вкупно математичка резерва		3.329.449.572	3.142.838.261
Разлика		100.506.639	12.175.689

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото на ден 31 декември 2022 и 2021 година во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

Видови дозволени вложувања	Дозволен %	Остварен износ 2022	Остварен износ 2021
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	418	162
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	16.140.000	16.140.000
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	23.526.305	23.548.734
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	20%	505.308	0
Вложувања кои не се предвидени со Правилникот		-	-
Вкупно доволени вложувања на средства		40.172.031	39.688.896
Вкупно нето технички резерви		30.898.021	34.649.603
Резерви за преносни премии		13.793.646	10.761.957
Резерви за бонуси и попусти		-	-
Резерви за штети		17.104.375	23.887.646
Други технички резерви		-	-
Еквилизациона резерва		-	-
Разлика		9.274.010	5.039.293

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ (подолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки не смеат да надминат 3%, депозитите во банки кои имаат издадена дозвола од НБРСМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување. Исто така обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување.

Вложувања на средствата кои ги покриваат математичките резерви - животна осигурување, како што се авансите, не смее да надминуваат 20% од математичката резерва.

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви - животна осигурување

На 31 декември 2022 година, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 0,00% (2021: 0,00%), депозитите во банки изнесуваат 0,47% (2021: 0,50%), додека државните обврзници изнесуваат 0,68% (2021: 0,70%), а уделите во инвестициски фондови изнесуваат 0,01% (2021: 0,00%).

Вложување на средствата кои ги покриваат математичките резерви - животна осигурување

На 31 декември 2022 година, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 0,17% (2021: 0,20%), депозитите во банки изнесуваат 17,01% (2021: 16,70%), додека државните обврзници изнесуваат 79,30% (2021: 79,30%), авансите изнесуваат 1,30% (2021: 1,40%), а уделите во инвестициски фондови изнесуваат 1,06% (2021: 1,30%).

5.1.1 Концентрација на ризик од осигурување

Ризикот од концентрација на осигурување може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали кои се поврзани, кои доколку настанат штетни настани може да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Според тоа Друштвото води посебна грижа во управување на ризикот од концентрација со тоа што прави диверзификација на портфолиото во поглед на концентрација на типови и видови на осигурителни штетни настани, географска и секторска концентрација.

Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(а) Географска и секторска концентрација

Најголемиот дел на ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија, меѓутоа постои диверзифицираност во поглед на градовите низ Република Северна Македонија и типовите на осигурителни настани. Друштвото внимателно ги следи ризиците кои произлегуваат од географската концентрираност и навремено реагира со соодветна стратегија на склучување или не склучување на договори за осигурување, онаму каде што е помал ризикот, односно поголем, респективно.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(подолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

(б) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото води посебна стратегија за осигурување и реосигурување од овие ризици, според која за склучување на договор за осигурување и реосигурување, меѓу другите процедури, потребно е посебно одобрување од раководството.

Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

5.2 Пазарен ризик

5.2.1 Девизен ризик

Друштвото има трансакции во странска валута, кои произлегуваат од неговото тековно работење, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Северна Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флукутации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чиј валутен курс се смета за релативно стабилен.

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од вложувања на средства деноминирани во странска валута (државни обврзници и депозити), при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2022 и 2021 година по валути е следната:

2022 година	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства	2.689.891.163	-	2.689.891.163
Обврски	3.219.696.897	-	3.219.696.897
Нето девизна позиција	(529.805.734)	-	(529.805.734)

2021 година	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства	2.555.394.900	-	2.555.394.900
Обврски	3.059.316.849	-	3.059.316.849
Нето девизна позиција	(503.921.949)	-	(503.921.949)

Друштвото е изложено само на ЕУР.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(подолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на средствата и обврските на 31 декември 2022 година по валути е следната:

Опис на позицијата	Број на позиција	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА	ВКУПНО
1	2	3	4	5
I. Вкупно средства	001	1.631.377.250	2.689.891.163	4.321.268.413
1. Нематеријални средства	002	4.026.376	0	4.026.376
2. Вложувања	003	1.370.089.245	2.594.521.152	3.964.610.397
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	-	1.421.270	1.421.270
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување	005	203.110.088	-	203.110.088
5. Одложени и тековни даночни средства	006	-	-	0
6. Побарувања	007	28.359.937	93.948.741	122.308.678
7. Останати средства	008	21.430.772	-	21.430.772
8. Активни временски разграничувања	009	4.360.832	-	4.360.832
II. Вкупно обврски	010	1.101.571.516	3.219.696.897	4.321.268.413
1. Капитал и резерви	011	687.358.612	-	687.358.612
2. Субординирани обврски	012	-	-	0
3. Бруто технички резерви	013	179.155.255	3.182.613.608	3.361.768.863
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	208.922.179	-	208.922.179
5. Останати резерви	015	2.281.348	-	2.281.348
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	1.746.771	-	1.746.771
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017	-	-	-
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	22.061.604	37.083.289	59.144.893
9. Пасивни временски разграничувања	019	45.747	-	45.747
III. Разлика - неусогласена валутна структура	020	529.805.734	(529.805.734)	-

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на средствата и обврските на 31 декември 2021 година по валути е следната:

Опис на позицијата	Број на позиција	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА	ВКУПНО
1	2	3	4	5
I. Вкупно средства	001	1.452.687.902	2.555.394.900	4.008.082.802
1. Нематеријални средства	002	3.870.601	0	3.870.601
2. Вложувања	003	1.228.620.920	2.460.449.257	3.689.070.177
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	004	-	1.176.331	1.176.331
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	005	173.814.561	-	173.814.561
5. Одложени и тековни даночни средства	006	-	-	-
6. Побарувања	007	23.164.179	93.769.312	116.933.491
7. Останати средства	008	19.718.037	-	19.718.037
8. Активни временски разграничувања	009	3.499.604	-	3.499.604
II. Вкупно обврски	010	948.765.953	3.059.316.849	4.008.082.802
1. Капитал и резерви	011	597.745.184	-	597.745.184
2. Субординирани обврски	012	-	-	0
3. Бруто технички резерви	013	158.649.596	3.020.014.599	3.178.664.195
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	014	177.889.082	-	177.889.082
5. Останати резерви	015	1.970.762	-	1.970.762
6. Одложени и тековни даночни обврски	016	1.341.304	-	1.341.304
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	017	-	-	-
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	018	10.949.386	39.302.250	50.251.636
9. Пасивни временски разграничувања	019	220.639	-	220.639
III. Разлика - неусогласена валутна структура	020	503.921.949	(503.921.949)	-

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 1% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на известување. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 1%		Намалувања за 1%	
	2022	2021	2022	2021
ЕУР	-5.298.057	-8.045.596	5.298.057	8.045.596
Нето ефект	-5.298.057	-8.045.596	5.298.057	8.045.596

5.2.2 Ризик од промени на цените

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на објективната вредност на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот.

5.3 Кредитен ризик

Кредитниот ризик се однесува на ризикот дека договорната страна нема да ги исполни своите договорни обврски што ќе резултира со финансиски загуби за Друштвото. Друштвото не е изложено на значајна концентрација на кредитен ризик. Побарувањата за премии за осигурување се состојат од голем број на правни друштва и физички лица во Република Северна Македонија. Во таа насока управувањето со кредитниот ризик вклучува разумна дисперзија и намалување на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиенти.

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	2022	2021
Финансиски средства		
Финансиски вложувања во друштвата во Група - придружени друштва	-	35.716.226
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	300.151.289	300.769.123
Финансиски инструменти расположиви за продажба	2.924.272.012	2.703.572.929
Финансиски вложувања за тргување	73.140.412	39.957.063
Депозити заеми и останати пласмани	667.046.684	579.046.120
Побарувања за премија	44.767.530	40.248.938
Други побарувања	77.541.148	75.633.840
Пари и парични еквиваленти	17.336.670	46.378.439
Вкупно	4.104.255.745	3.821.322.678

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2022 и 2021 година, без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. За билансните позиции, изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

Како што е прикажано во табелата од максималната кредитна изложеност 71,25% (2021: 73,20%) се однесуваат на финансиски вложувања расположливи за продажба 7,31% (2021: 8,14%) се однесуваат на финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање, додека 16,25% (2021: 16,49%) се однесуваат на орочени депозити и на дадени заеми.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува должнички хартии од вредност, т.е. државни записи и обврзници издадени од Република Северна Македонија. Во 2022 Fitch - Кредит рејтинг агенцијата и го додели ББ+ кредитниот рејтинг на Република Северна Македонија (2021: ББ+).

Орочените депозити на Друштвото се инвестирани во големи и средни банки во земјата. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРСМ.

Согласно условите за осигурување и одредбите од Законот за облигационите односи, Друштвото на осигурениците може да им исплати аванси до висината на откупната вредност на полисата за осигурување на живот со винкулација на полисата во корист на Друштвото. Доколку осигурениците не го вратат авансот, Друштвото постапува како да побарале откуп.

Менаџментот на Друштвото е убеден во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии и вложувања во финансиски инструменти.

Структурата на побарувања од премии на 31 декември 2022 година е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	-	-	-
Доспеани, но неоштетени побарувања	24.601.056	-	24.601.056
Доспеани и оштетени побарувања	29.343.944	9.177.470	20.166.474
	<u>53.945.000</u>	<u>9.177.470</u>	<u>44.767.530</u>

Структурата на побарувања од премии на 31 декември 2021 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	0	0	0
Доспеани, но неоштетени побарувања	23.008.724	0	23.008.724
Доспеани и оштетени побарувања	25.049.177	7.808.964	17.240.213
	<u>48.057.901</u>	<u>7.808.964</u>	<u>40.248.937</u>

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Старосната структура на доспеаните побарувања по премии за годината што завршува на 31 декември 2022 година, спред Правилникот за методот на вреднување на ставките од биланот на состојба и изготвување на деловните биланси е следна:

Доспевање на побарувањата по премии (нето):

	2022
Недоспеани	-
Од 0-31 дена	24.601.056
Од 30-60 дена	11.044.919
Од 61-120 дена	4.161.032
Од 121-270 дена	4.698.289
Од 271-365 дена	262.234
Над 365 дена	-
	44.767.530

Старосната структура на доспеаните побарувања по премии за годината што завршува на 31 декември 2021 година е следна:

	2021
Недоспеани	-
Од 0-31 дена	23.008.724
Од 30-60 дена	8.683.593
Од 61-120 дена	4.047.407
Од 121-270 дена	4.465.375
Од 271-365 дена	43.838
Над 365 дена	-
	40.248.937

Останатите финансиски средства прикажани во табелата за максимална изложеност на кредитен ризик се недоспеани или доспеани но неоштетени.

2022

Доспевање на останати финансиски средства (нето)	Финансиски вложувања кои се чуваат до	Финансиски вложувања расположливи за продажба	Финансиски вложувања за		Аванси	Заеми
	доспевање	расположливи за продажба	Депозити	тргување		
Недоспеани	300.151.289	2.924.272.012	606.447.960	73.140.412	39.345.402	15.373.150
Од 0-30 дена	-	-	-	-	747.810	-
Од 31-60 дена	-	-	-	-	1.125.510	-
Од 61-120 дена	-	-	-	-	1.612.142	-
Од 121-270 дена	-	-	-	-	2.262.145	-
Од 271-365 дена	-	-	-	-	131.869	-
Над 365 дена	-	-	-	-	696	-
Вкупно	300.151.289	2.924.272.012	606.447.960	73.140.412	45.225.574	15.373.150

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

2021

Доспевање на останати финансиски средства (нето)	Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	Финансиски вложувања расположливи за продажба	Депозити	Финансиски вложувања за тргување	Аванси	Заеми
Недоспеани	300.769.123	2.703.572.929	518.495.794	39.957.063	42.485.350	15.373.150
Од 0-30 дена	-	-	-	-	2.669.001	-
Од 31-60 дена	-	-	-	-	940	-
Од 61-120 дена	-	-	-	-	-	-
Од 121-270 дена	-	-	-	-	-	-
Од 271-365 дена	-	-	-	-	17.646	-
Над 365 дена	-	-	-	-	4.242	-
Вкупно	300.769.123	2.703.572.929	518.495.794	39.957.063	45.177.179	15.373.150

Одобрените аванси врз основа на склучените договори за осигурување се одобрени во максимален износ на откупната вредност на полисите за животно осигурување. Полисите за животно осигурување се земени како залог за обезбедување на исполнување на обврските по основ на дадените аванси.

5.4 Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или има пласирано депозити во банки договорени по променливи каматни стапки. Со оглед дека Друштвото нема пласирано средства во вид на депозити во банки со променлива каматна стапка, односно сите орочени депозити на Друштвото се со фиксна каматна стапка, може да се каже дека не постои изложеност спрема ваков вид на ризик.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на 31 декември 2022 и 2021 година е како што следува:

	2022	2021
Финансиски средства		
Некаматносни:		
- Парични средства	17.336.670	46.378.439
- Побарувања од осигурување	44.767.530	40.248.938
- Останати побарувања	77.541.148	75.633.840
	<u>139.645.348</u>	<u>162.261.217</u>
Каматносни со фиксна камата:		
- Депозити во банки	606.447.960	518.495.794
- Вложувања во државни обврзници	3.224.423.301	3.004.342.052
- Дадени позајмици	60.598.724	60.550.326
	<u>3.891.469.985</u>	<u>3.583.388.172</u>
Вкупно финансиски средства	<u>4.031.115.333</u>	<u>3.745.649.389</u>
Финансиски обврски		
Некаматносни:		
- Обврски за штети	-	17.853
- Останати тековни обврски	59.144.893	50.233.783
	<u>59.144.893</u>	<u>50.251.636</u>
Вкупни финансиски обврски	<u>59.144.893</u>	<u>50.251.636</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.5 Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2022 година според нивната преостаната рачност во денари:

2022	<u>До 1 месец</u>	<u>1-3 мес.</u>	<u>3-12 мес.</u>	<u>Над 12 мес.</u>	<u>Вкупно</u>
Парични средства	17.336.670	-	-	-	17.336.670
Побарувања од осиг.	44.767.530	-	-	-	44.767.530
Останати побарувања	77.541.148	-	-	-	77.541.148
Дадени позајмици	6.009.845	1.051.661	7.590.360	45.946.858	60.598.724
Депозити во банки	30.000.000	-	113.447.960	463.000.000	606.447.960
Вложувања	-	-	-	3.224.423.301	3.224.423.301
	<u>175.655.193</u>	<u>1.051.661</u>	<u>121.038.320</u>	<u>3.733.370.159</u>	<u>4.031.115.333</u>
Останати обврски	59.144.893	-	-	-	59.144.893
Обврски за лизинг	-	-	-	-	-
	<u>59.144.893</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>59.144.893</u>
2021	<u>До 1 месец</u>	<u>1-3 мес.</u>	<u>3-12 мес.</u>	<u>Над 12 мес.</u>	<u>Вкупно</u>
Парични средства	46.378.439	-	-	-	46.378.439
Побарувања од осиг.	23.008.724	8.683.594	8.556.620	-	40.248.938
Останати побарувања	75.633.840	-	-	-	75.633.840
Дадени позајмици	3.110.848	308.363	7.970.964	49.160.151	60.550.326
Депозити во банки	-	-	122.495.794	396.000.000	518.495.794
Вложувања	-	-	-	3.004.342.052	3.004.342.052
	<u>148.131.851</u>	<u>8.991.957</u>	<u>139.023.378</u>	<u>3.449.502.203</u>	<u>3.745.649.389</u>
Останати обврски	50.233.783	-	-	-	50.233.783
Обврски за лизинг	-	-	-	-	-
	<u>50.233.783</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>50.233.783</u>

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ **(продолжува)**

5.6 Даночен ризик и ризик од неусогласеност со прописи утврдени со спроведени законски контроли од надлежни институции

Согласно законските прописи во Република Северна Македонија, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на составување на финансиските извештаи за 2022 година, не е извршена контрола од страна на УЈП на данокот од добивка и на персоналниот данок на доход.

Согласно измените во законот за данок на добивка во 2019 година и Правилникот за формата и содржината на извештајот за трансферни цени (Службен весник на РСМ бр. 59/2019), Друштвото има обврска да изготви извештај за трансферни цени за 2022 година најдоцна до 30 септември 2023 година. Друштвото изготвува извештај за трансферни цени во согласност со законската регулатива. Друштвото спроведува редовна проценка на потенцијалните даночни ефекти што се очекува да произлезат од новите барања за трансферни цени. Раководството на Друштвото оценува дека таквите износи што можат да се појават нема да имаат никаков материјален ефект врз финансиските извештаи и пријавените даноци.

Во текот на 2021 година, над работењето на Друштвото спроведени е една вонтеренска контрола од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето од аспект на почитување на законските и подзаконските одредби во делот на Правилникот за минимални барања за прием, обработка, резервација и исплата на барање за надомест на штета. Заклучно со 23.11.2021 година Агенцијата има издадено записник од спроведените контроли се со цел за унапредување на процесите во Друштвото. Во текот на 2022 над работењето на Друштвото не е спроведена контрола од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето

Во текот на 2021 година беше спроведена контрола од страна на Државен инспекторат на труд од областа на безбедност и здравје при работа по кој инспекциски надзор нема забелешки и наоди. Во текот на 2022 година не се спроведени контроли од страна на Државниот инспекторат на труд

5.7 Управување со ризикот од капитал

Агенцијата за супервизија на осигурување како главен регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е должно да ја одржува стапката на адекватност на капиталот во однос на обемот на работа и класите на осигурување во рамките на осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивото на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и придонесите, како и дивиденда предвидена за исплата), доколку е потврдена од овластен ревизор.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.7 Управување со ризикот од капитал (продолжува)

При пресметка на основниот капитал на Друштвото следните ставки се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година;
- други потенцијални обврски кои Друштвото за осигурување има обврска да ги прикаже во вонбилансна евиденција.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото, кој не смее да биде повисок од 50% од основниот капитал се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

Адекватноста на одржувањето на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од страна на раководството на Друштвото.

Табелата подолу ја дава пресметката на вкупниот капитал и односот со маргината на солвентност и гарантниот фонд на Друштвото на ден 31 декември 2022 и 2021 година во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

	2022	2021
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	184.131.750	184.131.750
б) Резерви	146.298.519	121.095.344
в) Нераспоредена добивка	277.080.885	218.273.477
г) Откупени сопствени акции (-)	(9.765.970)	(9.765.970)
д) Нематеријални средства (-)	(4.026.376)	(3.300.386)
ѓ) Акумулирана и тековна загуба (-)		
Вкупно основен капитал	593.718.808	510.434.215
Одбитни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	-	51.089.376
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	-	51.089.376
КАПИТАЛ	593.718.808	459.344.839
2. Маргина на солвентност	198.890.855	191.704.577
3. Гарантен фонд (3.000.000 ЕУР)	184.479.600	184.881.000
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	394.827.953	267.640.262
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	409.239.208	274.463.839

Потребното ниво на маргина на солвентност пресметано согласно Законот за супервизија на осигурувањето изнесува 198.890.855 денари (2021: 191.704.577 денари).

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на осигурување на живот во секое време, треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност која се пресметува како збир од добиените резултати.

Гарантниот фонд изнесува 1/3 од маргината на солвентност, но не понизок од износот според кој Друштвото има добиено дозвола за работа, а тој изнесува 3.000.000 ЕУР.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.8 Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење исклучиво со сопствени средства поради што не користи краткорочни или долгорочни кредити и заеми од банки и други друштва. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа.

6. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Друштвото располага со финансиски средства и обврски, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по договорни услови. Утврдувањето на објективната вредност се базира на пазарните вредности на средствата и обврските кои во билансот на состојба не се презентирани по објективна вредност.

Друштвото ги класификува финансиските средства и обврски согласно хиерархијата за техники на вреднување и информациите дали потребните инпути за вреднување се јавно достапни или не, согласно која постојат три нивоа на хиерархија на објективна вредност и тоа:

Ниво 1 - објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар. Друштвото нема класификувано инструменти во ниво 1.

Ниво 2 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари (влезните информации може директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активните пазари, како на пр.: котираните цени на активен пазар за слични финансиски инструменти, или сите значајни влезни информации во моделот за одредување на објективната вредност може да се потврдат и да се следат на активниот пазар). На датумот на билансот на состојба Друштвото ги класификува уделите во инвестициски фондови во оваа категорија, во износ од 73.140.412 денари (2021: 39.957.063 денари). Нивната објективна вредност се одредува според вредноста на нето имотот по удел на фондовите датумот на известување.

Ниво 3 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активни пазари, односно врз основа на техники за вреднување во кои најголемо учество имаат информациите за ризиците на финансиските инструменти коишто не можат да се следат и да се потврдат на активни пазари. Друштвото нема класификувано инструменти во ниво 3.

Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност:

2022 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања				
расположливи за продажба	-	-	-	-
Финансиски вложувања за тргување	-	73.140.412	-	73.140.412
Вкупно	-	73.140.412	-	73.140.412
2021 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања				
расположливи за продажба	-	-	-	-
Финансиски вложувања за тргување	-	39.957.063	-	39.957.063
Вкупно	-	39.957.063	-	39.957.063

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

6. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ (продолжува)

Нема рекласификација и движење од едно во друго ниво од 2022 година во 2021 година.

Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	2022		2021	
	Вкупна евидентирана вредност	Вкупна објективна вредност	Вкупна евидентирана вредност	Вкупна објективна вредност
Средства				
Хартии од вредност расположливи за продажба	2.924.272.012	2.924.272.012	2.703.572.929	2.703.572.929
Хартии од вредност чувани до достасување	300.151.289	300.151.289	300.769.123	300.769.123
Кредити и побарувања				
Орочени депозити	606.447.960	606.447.960	518.495.794	518.495.794
Останати заеми	60.598.724	60.598.724	60.550.326	60.550.326
Побарување од осигуреници останати и побарувања од непосредни работи	122.308.678	122.308.678	116.933.491	116.933.491
Парични средства и парични еквиваленти	17.336.670	17.336.670	46.378.439	46.378.439
Вкупно	4.031.115.333	4.031.115.333	3.746.700.102	3.746.700.102
Обврски				
Останати тековни обврски	59.144.893	59.144.893	50.251.636	50.251.636
Вкупно	59.144.893	59.144.893	50.251.636	50.251.636

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, како и во согласност со „Одлуката за одредување на начинот на вреднување на должничките хартии од вредност издадени од Република Македонија кои немаат котирана пазарна цена на активен пазар“ издадена од АСО, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски.

Земајќи ја предвид краткорочноста на побарувањата не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

7. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнис) сегменти, ниту како географски сегменти. Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Бруто полисирана премија за осигурување	719.734.623	688.281.884
Бруто полисирана премија предадена во реосигурување	(2.976.318)	(2.374.132)
Промена во бруто резервите за преносна премија	(3.276.628)	(3.133.835)
Промена во бруто резервите за преносна премија-дел за реосигурување	244.939	261.090
	<u>713.726.616</u>	<u>683.035.007</u>

8.1 ПОЛИСИРАНИ ПРЕМИИ ПО ВИДОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Полисирана премија за осигурување на живот	678.452.417	653.327.864
Полисирана премија за осигурување од незгода	31.492.331	26.050.236
Полисирана премија за дополнително здравствено осигурување (ТБС, малигни заблудања, операции)	9.789.875	8.903.784
	<u>719.734.623</u>	<u>688.281.884</u>

9. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Приходи од камати	134.652.543	129.068.414
Позитивни курсни разлики	17.390.213	13.356.287
Капитална добивка од продажна на вложувања за тргување	359.732	562.560
Нереализирани добивки од вложувања за тргување	23.677.286	21.584.699
Вкупно	<u>176.079.774</u>	<u>164.571.960</u>

9.1 ПРИХОДИ ОД КАМАТИ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Приходи од камати од депозити од математичка резерва	12.791.296	13.031.876
Приходи од камати од депозити од техничка резерва	634.057	658.604
Приходи од камати од депозити од редовна сметка	2.391	9.478
Приходи од камати од државни обврзници од математичка резерва	101.783.298	96.833.633
Приходи од камати од државни обврзници од технички резерва	690.768	747.652
Приходи од камати од државни обврзници од редовна сметка	16.276.596	15.417.181
Приходи од камати од дадени заеми	2.474.137	2.369.990
Вкупно	<u>134.652.543</u>	<u>129.068.414</u>

10. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Приходи од отпис на обврски	-	-
Приходи од продажба на материјални средства	-	-
Останати приходи	3.280.805	2.375.501
Вкупно	<u>3.280.805</u>	<u>2.375.501</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

11. НАСТАНАТИ ШТЕТИ, НЕТО

	2022	2021
Бруто исплати на осигуреници:		
Бруто исплатени штети	310.298.530	293.627.725
Исплатени штети по основ на осигурување на живот	41.016.721	33.539.971
Исплатени штети по основ на осигурување од незгода	4.314.537	4.572.677
Исплатени штети по основ на осигурување од ТБС	2.485.635	4.997.545
Исплатени штети по основ на доживување	171.268.773	161.896.819
Исплатени штети по основ на бонус за породување	107.744	198.141
Исплатени штети по основ на бонус за одличен успех	22.750	38.022
Исплатена штета по основ на рента	264.426	167.161
Исплатени штети по основ на откуп	90.189.782	87.567.299
Исплатени трошоци за проценка на штети	628.162	650.090
Бруто исплатени штети, дел за рео	-	-
Промена во бруто резерви за штети	(6.783.271)	9.659.160
Промена во бруто резерви за настанати пријавени штети	(6.519.562)	9.587.833
Промена во бруто резерви за настанати непријавени штети	(263.709)	71.327
Вкупно, нето	<u>303.515.259</u>	<u>303.286.885</u>

12. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2022	2021
Промени во бруто математичка резерва за животно осигурување	87.818.517	71.481.003
Промени во бруто математичка резерва за детско осигурување	66.067.646	69.081.779
Промени во бруто математичка резерва за ТБС	450.363	675.854
Промени во бруто математичка резерва за колективно осигурување	13.826.049	26.328.991
Промени во бруто математичка резерва за операции и траен инавалдитет	20.274	12.706
Промена во математичка резерва за останати осигурувања и ДОС	18.428.462	16.421.465
Промена во математичка резерва за купување удели	-	-
Вкупно	<u>186.611.311</u>	<u>184.001.798</u>

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

13. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	2022	2021
Провизија спрема друштва за застапување во осигурување	45.291.762	31.902.992
Провизија спрема застапници во осигурување	3.012.263	3.295.509
Провизија спрема осигурително брокерски друштва	22.747.636	19.440.512
Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	43.523.812	35.286.131
Трошоци за маркетинг	-	4.158.097
Трошоци за ваучери за осигурување	-	-
Трошоци за печатење на прирачници за продажба	391.249	125.780
Останати трошоци за стекнување	-	9.365.140
Трошоци за стекнување	114.966.722	103.574.161
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	3.393.663	3.150.673
Трошоци за бруто плати на вработените	23.524.480	20.300.487
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	3.809.657	1.775.823
Трошоци за наемнини	6.823.889	5.813.108
Трошоци за банкарски услуги	2.681.617	2.401.101
Трошоци за телекомуникациски услуги	1.485.082	940.294
Трошоци за ПТТ услуги	509.957	783.444
Трошоци за одржување	3.279.351	3.612.623
Трошоци за медицинска проценка	0	700.472
Трошоци за други услуги	26.101.087	9.404.359
Материјални трошоци	2.862.761	2.030.970
Трошоци за резервирања	1.264.876	1.080.411
Трошоци за службени патувања	900.815	330.317
Трошоци за стручно усовршување	894.578	940.137
Трошоци за ревизии и законски контроли	1.937.663	916.063
Останати административни трошоци	616.374	518.702
Административни трошоци	80.085.850	54.698.984
Вкупно	195.052.572	158.273.145

Во текот на 2022 година, трошоците за провизија спрема брокерски друштва и друштва за застапување износуваат 22.747.636 денари и 45.291.762 денари, респективно (2021: 35.286.131 денари и 31.902.992, респективно) бележат пораст во однос на претходната година.

Трошоците за услуги во вкупен износ од 26.101.087 денари (2021: 9.404.359 денари) вклучуваат трошоци за репрезентација, рати за оперативен лизинг на возила, трошоци за лекарски преглед на вработени, адвокатски, судски и нотарски услуги и такси, услуги на централен депозитар и регистар.

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2022	2021
Негативни курсни разлики	22.977.767	16.687.596
Камата за финансиски лизинг	-	-
Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност) од вложувања за тргување	44.939.098	4.355.471
Вкупно	67.916.865	21.043.067

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

15. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА

	2022	2021
Трошоци за платени судски спорови	-	257.968
Трошоци од минати години	25.706	614.521
Останати трошоци	3.545	49.693
Вкупно	29.251	922.182

16. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2022	2021
Тековен данок од добивка	11.787.129	10.224.304
Вкупно	11.787.129	10.224.304
Усогласување на законска со ефективна даночна стапка:		
Непризнаени расходи	16.470.737	12.166.149
Бруто добивка	101.400.557	94.234.887
Даночна основа	117.871.294	106.401.036
Пресметан данок од добивка по 10%	11.787.129	10.640.104
Намалување на данок од добивка за вредносни ваучери за спорт	-	-415.800
Обврска за Данок за добивка	11.787.129	10.224.304
Добивка пред оданочување	101.400.557	94.234.887
Ефективна даночна стапка	11,62%	10,85%

17. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА И ОПРЕМА

	Нематеријални средства	Опрема	Вложувања во туѓи објекти	Вкупно
Набавна вредност на 01.01.2021	9.960.463	18.046.904	3.473.618	31.480.985
Набавки	1.867.546	743.128	-	2.610.674
Намалување	(3.612)	-	-	(3.612)
Расход	-	(210.510)	-	(210.510)
Состојба на 31.12.2021	11.824.397	18.579.522	3.473.618	33.877.537
Набавки	1.582.494	2.712.732	-	4.295.226
Намалување	(160.650)	(4.375.887)	-	-4.536.537
Расход	-	-	-	0
Состојба на 31.12.2022	13.246.241	16.916.367	3.473.618	33.636.226
Акумулирана амортизација на 01.01.2021	6.681.525	15.159.760	1.785.077	23.626.362
Амортизација за 2021	1.272.271	1.183.677	694.725	3.150.673
Намалување	-	(118.413)	-	-118.413
Расход	-	-	-	0
Состојба на 31.12.2021	7.953.796	16.225.024	2.479.802	26.658.622
Амортизација за 2022	1.426.719	1.272.272	694.724	3.393.715
Намалување	(160.650)	(4.375.939)	-	-4.536.589
Расход	-	-	-	0
Состојба на 31.12.2022	9.219.865	13.121.357	3.174.526	25.515.748
Нето сегашна вредност на:				
31.дек.21	3.870.601	2.354.498	993.816	7.218.915
31.дек.22	4.026.376	3.795.010	299.092	8.120.478

Друштвото не располага со сопствен деловен простор односно користи простор земен под оперативен наем за кој се плаќа месечна закупнина.

На 31 декември 2022 и 2021 година Друштвото нема дадена опрема и нематеријални средства под залог и истите во целост ги користи за деловни активности на Друштвото.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

18. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

	2022	2021
Финансиски вложувања во друштвата во Група - придружени друштва	-	35.716.226
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	300.151.289	300.769.123
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	300.151.289	300.769.123
Финансиски вложувања расположиви за продажба	2.924.272.012	2.703.572.929
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	2.924.272.012	2.703.572.929
Финансиски вложувања за тргување	73.140.412	39.957.063
Депозити, заеми и останати пласмани	667.046.684	579.046.120
Дадени депозити	606.447.960	518.495.794
Заеми	60.598.724	60.550.326
Вкупно	3.964.610.397	3.659.061.461

Друштвото Кроација осигурување - живот, на 08.06.2021 по пат на приватна понуда за институционален инвеститор, купи 5800 обични акции по номинална и продажна вредност од 100 ЕУР по акција од Кроација Осигурување АД Друштво за неживотно осигурување Скопје. Вкупниот износ на финансиски вложувања во друштва во Група - придружени друштва е 35.716.226,00 ден.

На 28.12.2022 година Друштвото Кроација осигурување - живот преку трансакција извршена на Македонската берза на хартии од вредност АД Скопје изврши продажба на 5800 обични акции од Кроација Осигурување АД Друштво за неживотно осигурување Скопје по номинална и продажна вредност од 100 ЕУР по акција на матичната компанија Кроација Осигурање Д.Д.. Вкупниот износ на продадените акции изнесува 35.782.926 ден.

18.1 ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	2022	2021
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност до една година	-	-
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност над една година	300.151.289	300.769.123
Дисконт на обврзници	-	-
Вкупно вложувања кои се чуваат до доспевање	300.151.289	300.769.123

18.2 ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2022	2021
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност до една година	-	-
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност над една година	2.924.272.012	2.703.572.929
Дисконт	-	-
Премија	-	-
Вкупно вложувања кои се расположиви за продажба	2.924.272.012	2.703.572.929

Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници издадени од Министерството за финансии на Република Северна Македонија класифицирани како вложувања расположливи за продажба со рокови на доспевања од 1 до 30 години во износ од 2.924.272.012 денари (2021: 2.703.572.929 денари).

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

18.3 ВЛОЖУВАЊА ЗА ТРГУВАЊЕ

	2022	2021
Удели во инвестициски фондови	72.435.976	37.385.976
Промена во објективната вредност преку биланс на успех	704.436	2.571.087
Вкупно вложувања за тргување	73.140.412	39.957.063

Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има вложувања во удели во отворени инвестициски фондови (парични фондови) кои служат за покривање на математичка резерва, технички резерви и вложувања од капитал и истите се класифицирани како вложувања расположливи за тргување кои се регистрирани и работат на територијата на Република Северна Македонија во износ од 73.140.412 денари (2021: 39.957.063 денари). Промената во објективната вредност преку билансот на успех е резултат на нето ефектот од вредносното усогласување односно од нереализирани добивки во вкупен износ од 1.985.425 денари (2021: 748.640 денари) и нереализирани загуби во вкупен износ од 3.850.334 денари (2021: 135.812 денари) кои произлегуваат од сведување на објективна вредност на датумот на известување.

18.4 ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	2022	2021
Депозити заеми и останати пласмани		
Халк Банка Ад	306.447.960	294.508.890
Уни Банка АД	125.000.000	80.000.000
Стопанска Банка Битола АД	-	23.986.904
Шпаркасе Банка АД	175.000.000	120.000.000
	606.447.960	518.495.794
Дадени заеми на осигуреници	45.225.574	45.177.176
Останати заеми	15.373.150	15.373.150
Вкупно	667.046.684	579.046.120

Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има орочени депозити во банки на износ од 606.447.960 денари (2021: 518.495.794 денари) со рок на орочување од 1 година до 120 месеци, и каматни стапки кои се движат од 0,1% до 4,00% годишно (2021: од 1,5% до 4,00% годишно). Друштвото остварува приходи од камати од ваквите депозити и истите се прикажани во рамките на приходи од вложувања (Белешка 9).

Согласно условите за осигурување и одредбите од Законот за облигационите односи, Друштвото на осигурениците може да им исплати аванси до висината на откупната вредност на полисата за осигурување на живот со винкулација на полисата во корист на Друштвото. Доколку осигурениците не го вратат авансот, Друштвото постапува како да побарале откуп. Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има дадени аванси на осигуреници во износ од 45.225.574 денари (2021: 45.177.176 денари). Авансите се издаваат со рок на доспевање до 5 години со каматна стапка од 5,5% на годишно ниво.

На 24 декември 2019 година, Друштвото потпиша договор за давање на субординиран заем со Кроациа Осигурување АД - Друштво за неживотно осигурување Скопје во износ од 15.373.150 денари со висина на каматна стапка од 8,2% на годишно ниво и рок на враќање од 6 години, но на 08.06.2020 год. со анекс договор каматната стапка на заемот се намали на 2,3% на годишно ниво со цел да се усогласат условите од договорот со Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за видовите и описот на ставки кои се земаат во предвид при пресметка на капиталот на друштвото за осигурување и/или реосигурување согласно кој каматната стапка не смее да биде повисока од каматата на последната емисија на државни хартии од вредност издадени од страна на Министерството за финансии на домашниот пазар во последните 12 месеци пред издавањето на субординираниот инструмент, имајќи ја предвид соодветната рачност и валута, најмногу зголемена за 1 процентен поен.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

19. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА
ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)

	2022	2021
Удели во инвестициски фондови	199.601.654	150.909.224
Промена на објективната вредност преку БУ	3.508.434	22.905.337
Вкупно вложување за тргување	203.110.088	173.814.561

Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има вложувања во удели во отворени инвестициски фондови (парични фондови) кои служат за покривање на техничките резерви кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик и истите се класифицирани како вложувања расположливи за тргување кои се регистрирани и работат на територијата на Република Северна Македонија во износ од 203.110.088 денари (2021: 173.814.561 денари). Промената во објективната вредност преку билансот на успех е резултат на нето ефектот од вредносното усогласување односно од нереализирани добивки во вкупен износ од 21.691.861 денари (2021: 20.836.059 денари) и нереализирани загуби во вкупен износ од 41.088.764 денари (2021: 4.219.659 денари) кои произлегуваат од сведување на објективна вредност на датумот на известување.

20. ПОБАРУВАЊА ОД ОСИГУРЕНИЦИ

	2022	2021
Побарувања за ненаплатена премија	53.945.000	48.057.902
Исправка на вредност на побарувања	(9.177.470)	(7.808.964)
Вкупно	44.767.530	40.248.938

Исправка на вредност

Движењето на сметката за исправка на вредност на побарувањата од непосредни работи на осигурување во текот на 2022 и 2021 година, е како што следи:

	2022	2021
На 1 јануари	7.808.964	3.938.969
(Ослободување) на безвреднување за годината, нето	1.368.506	3.869.995
Вкупно	9.177.470	7.808.964

21. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2022	2021
Побарувања по основ на:		
Камати од депозити	2.452.996	3.858.544
Камати од државни обврзници	73.039.557	70.914.985
Камати од дадени позајмици	354.550	-
Побарувања од непосредни работи на осигурување	-	-
Останати побарувања	1.694.045	860.311
Вкупно	77.541.148	75.633.840

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2022	2021
Денарски сметки во банки	12.241.402	11.841.045
Денарски сметки во банки (математичка резерва)	5.868.211	35.720.318
Денарски сметки во банки (техничка резерва)	418	162
Благајна	2.916	8.603
Исправка на вредност на паричните средства во банка	(776.277)	(1.191.689)
Вкупно	17.336.670	46.378.439

Во текот на 2020 година, Гувернерот на Народна Банка на Република Северна Македонија ја укина дозволата за основање и работење на Еуростандард Банка АД, Скопје. За паричните средства кои Друштвото ги држеше во оваа банка во вкупен износ од 1.191.689 денари е евидентирана исправка на вредност во износ од 776.277 денари заклучно со 31 декември 2022 година и 1.191.689 денари заклучно со 31 декември 2021 год. (белешка 15).

23. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

	2022	2021
Побарувања по основ на:		
Одложени трошоци на стекнување до една година - поврзани субјекти	197.694	69.884
Одложени трошоци на повеќе години	327.148	0
Одложени пресметани трошоци по полиси за животно осигурување на вработени	3.220.716	2.033.503
Останати пресметани приходи и одложени трошоци	615.274	1.396.217
Вкупно	4.360.832	3.499.604

24. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2022	2021	2022	2021
	Бр. на акции	Бр. на акции	МКД	МКД
Обични акции	30.000	30.000	184.131.750	184.131.750
Вкупно	30.000	30.000	184.131.750	184.131.750

Структурата на акционерскиот капитал со состојба на ден 31 декември 2022 и 2021 година според евиденцијата на ЦДХВ е како што следува:

	31 декември 2022 година		31 декември 2021 година	
	Број на акции	% на учество	Број на акции	% на учество
Кроациа Осигурување дд, Загреб	28.500	95%	28.500	95%
Сопствени акции	1.500	5%	1.500	5%
Вкупно	30.000	100%	30.000	100%

Според Одлука на Собранието на акционери на Друштвото донесена во 2012 година и по спроведена постапка, на почетокот на 2013 година извршено е оттуѓување на 750 сопствени обични акции на акционерот Кроациа Осигурување дд Загреб, во согласност член 333 став (1) од Законот за трговски друштва. Продажната вредност на акциите изнесува 105 ЕУР по акција, односно вкупна продажна вредност од 78.750 ЕУР или 4.843 илјади денари. Акциите кои биле предмет на продажба претставуваат 2.5% од основната главнина на Друштвото, со што вкупното учество на акции кои ќе ги поседува Кроациа Осигурување дд Загреб изнесува 95%. Ваквата промена е регистрирана кај сите надлежни институции во јануари 2013 година.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

24. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ (продолжува)

Заработка по акција

	<u>31.дек.22</u>	<u>31.дек.21</u>
Нето добивка	89.613.428	84.010.583
Број на акции	30.000	30.000
Заработка по акција	<u>2.987,1143</u>	<u>2.800,3528</u>

Резерви на сигурност (законски резерви)

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка. Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

25. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Бруто резерви за преносни премии	15.214.916	11.938.288
Бруто математичка резерва	3.329.449.572	3.142.838.261
Бруто резерви за штети	17.104.375	23.887.646
Бруто останати технички резерви	-	-
Вкупно	<u>3.361.768.863</u>	<u>3.178.664.195</u>

Кај основните осигурувања на живот Друштвото применува намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација). Пресметаниот износ на неамортизираните трошоци за стекнување на осигурувањето е составен дел на математичката резерва.

Пресметаниот износ на неамортизираните трошоци за стекнување на осигурувањето на 31.12.2022 година изнесува 131.860.803 денари (2021: 143.392.100 денари)

25.1 Движење на бруто математичката резерва

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Состојба на математичка резерва на почеток на годината	3.142.838.261	2.958.836.463
Промени во бруто математичка резерва за животното осигурување	87.818.517	85.589.216
Промени во бруто математичка резерва за детско осигурување	66.067.646	71.111.844
Промени во бруто математичка резерва за ТБС	450.353	675.854
Промени во бруто математичка резерва за колективно осигурување	13.826.049	26.328.991
Промена во математичка резерва за останати осигурувања и ДОС	18.448.746	295.893
Состојба на бруто математичка резерва на крај на годината	<u>3.329.449.572</u>	<u>3.142.838.261</u>

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашната вредност на идните обврски на договорувачот на осигурувањето врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници. Вкупните технички резерви на Друштвото се потврдени од страна на овластен независен актуар.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

26. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ

	2022	2021
Обврски за данок од резултатот	1.746.771	1.341.304
Останати даночни обврски	-	-
Вкупно	1.746.771	1.341.304

27. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2022	2021
Обврски по основ на провизија на посредници	12.713.740	7.412.770
Обврски по основ на однапред уплатена премија за животното осигурување	38.945.339	36.710.737
Обврски по основ на уплатен капар за животното осигурување	1.880.451	2.824.672
Обврски по основ на финансиски лизинг		
Останати обврски	5.605.363	3.285.604
Вкупно	59.144.893	50.233.783

28. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со своето матично друштво, Кроација Осигурување дд, Загреб, како и со останатите друштва кои се поврзани со матичното друштво.

Трансакциите со овие поврзани субјекти се како што следува:

	2022	2021
Побарувања од:		
Кроација Осигурување дд, Загреб	124.185	-
Кроација Осигурување неживотно осигурување Скопје	16.491.388	51.159.260
Вкупно	16.615.573	51.159.260
Обврски кон:		
Кроација Осигурување дд, Загреб	41.565	40.071
Кроација Осигурување неживотно осигурување Скопје	89.105	98.448
Вкупно	130.670	138.519
Расходи:		
Кроација Осигурање дд, Загреб	403.669	384.658
Кроација Осигурување Неживотно осигурување Скопје	719.825	713.301
Исплати на менаџмент	7.807.135	12.188.951
Вкупно	8.930.629	13.286.910
Приходи:		
Кроација Осигурување Неживотно осигурување Скопје	508.800	353.583
Вкупно	508.800	353.583

Друштвото смета дека има непосреден однос на поврзана страна со мнозинскиот сопственик Croatia Osiguranje d.d. Zagreb и со членовите на Групацијата на мнозинскиот сопственик.

Значајни трансакции со поврзани страни во текот на 2021 година - Друштвото Кроација осигурување - живот, на 08.06.2021 по пат на приватна понуда за институционален инвеститор, купи 5800 обични акции по номинална и продажна вредност од 100 ЕУР по акција од. Вкупниот износ на финансиски вложувања во друштва во Група - придружени друштва е 35.716.226 денари.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември** **2022**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

28. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжува)

На 28.12.2022 година Друштвото Кроација осигурување - живот преку трансакција извршена на Македонската берза на хартии од вредност АД Скопје изврши продажба на 5800 обични акции од Кроација Осигурување АД Друштво за неживотно осигурување Скопје по номинална и продажна вредност од 100 ЕУР по акција на матичната компанија Кроација Осигурање Д.Д.. Вкупниот износ на продадените акции изнесува 35.782.926 ден

Ставката за исплати на раководството се состои од сите исплати на клучното раководство на Друштвото, членовите на Одборот на Директори како и директорите на секторите во кој износ се вклучени бруто платите, премиите за животно осигурување, бонусите и надоместот за членовите на Одборот на Директори.

29. НЕИЗВЕСНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото се јавува како тужена странка во судска постапка по основ на исплата на штета кон осигуреник во износ од 52.700 денари (2021: нема).

Исто така против Друштвото се води судски спор по други основи на износ од 195.381 ден. Друштвото нема издвоено резерва за споменатиот судски спор, затоа што според мислење на адвокатите кои го застапуваат судскиот спор на Друштвото, спорот ќе заврши во корист на Друштвото Кроација Осигурување АД Друштво за осигурување - живот Скопје

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Друштвото, не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по оваа основа.

30. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2022 и 2021 година, Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви, Друштвото има доволно средства за покривање на техничката резерва и покривање на капиталот во целост.

На 31 декември 2022 година, Друштвото има вложувања од капиталот во државни хартии од вредност издадени од Минстерство за финансии на РСМ, кои преставуваат 75,62% од капиталот (2021: 97,75% од капиталот). Нема ограничувања на лимит на овие вложувања. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето („АСО“) преку кварталните извештаи за овие вложувања и до сега нема добиено мерка или препорака за усогласување.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Ревидирани Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември
2022

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

31. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

По 31 декември 2022 година, датумот на известување, не се случиле значајни настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

ПРИЛОГ 1– ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ СО ПОТВРДА НА АКТУАРОТ

Извештај за работата
за период од 01.01.2022 до 31.12.2022

CROATIA®
осигурување/живот

Содржина

I. Систем на управување и активностите на клучните функции на Друштвото во 2022 година.....	3
II. Извештај за работењето на Кроаџа осигурување А.Д. – Друштво за осигурување живот за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022	5
1. Макроекономско опкружување	5
2. Пазар на осигурување.....	7
3. Основни податоци за Друштвото.....	8
4. Систематизација и организација	10
5. Деловната политика во 2022 година	10
5.1 Стратегиски цели за 2022 година.....	12
5.2 Годишни цели за 2022 година	12
5.3 Клучни проекти во 2022 година.....	13
6. Капитал и резерви	13
7. Технички резерви	14
8. Управување со ризиците	16
9. Законски контроли и ревизии	19
10. Корпоративно управување во Кроаџа осигурување - Живот АД Скопје	20
11. Усогласеност со прописите	20
12. Ликвидност во работењето.....	21
13. Принципи на реосигурување	21
14. Осигурително управување со состојба на ден 31.12.2022 година	22
15. Деловни резултати од 31.12.2022 година.....	24
16. Развојни показатели на Друштвото	25
III. Финансиски показатели	25
1 Биланс на успех од 31.12.2022 година	25
2 Биланс на состојба на 31.12.2022 и компаративни податоци за 2022 во однос на 2021	32
IV. Развојни проекти за 2022 година.....	34
V. Едукација на вработените од 01.01.2022 до 31.12.2022 година	35
VI. МАРКЕТИНГ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОДОТ 01.01.2022 до 31.12.2022 година.....	36
VII. Работа на органот за управување	37
VIII. ПРИЛОЗИ	38

I. Системот на управување и активностите на клучните функции на Друштвото во 2022 година

Друштвото има воспоставено едностепен систем на управување преку Одборот на директори. Одборот има четири члена од кои три се неизвршни, а еден е назначен за извршен член на Одборот на директори со назив генерален директор. Еден од неизвршните членови на Одборот на директори е независен член. Неизвршните членови на Одборот ја вршат функцијата на надзор на работењето на Друштвото, додека генералниот директор го раководи работењето на Друштвото.

Воспоставено е управување со значајните ризици, кои влијаат на работењето преку активностите на клучните функции во Друштвото.

Клучни функции воспоставени на ниво на Друштвото се:

- Системот за управување со ризиците на Друштвото е поставен преку сеопфатноста на организациската структура, интерните акти, технологијата како и правилата, постапките и ресурсите за идентификување на ризиците, мерење, односно проценување на ризиците, контрола и следење, тестирање на отпорностите на стрес, совладување и управување со ризиците. Функцијата управување со ризиците е воспоставена преку Одбор за управување со ризици, Одбор за управување со ИТ ризици и Менаџер за ризик. Редовно се координира со останатите клучни функции како и со останатите организациски единици кои се оперативни одговорни за прифаќање на поединечните ризици или пак се надлежни за поединечни специфични области на работењето, со цел навремено да се обезбеди адекватен тек и квалитет на сите потребни информации. Во текот на годината функцијата за ризици изработи квартални анализи за ризиците врз кои Друштвото е изложено, воспостави интерни кредитни рејтинзи за банките, како и креирање база за оперативен ризик. Одборот за управување со ризиците во ИТ ги разгледува прашањата поврзани со сигурноста и интегритетот на информацискиот систем, врши идентификација, анализа и евалуација на ризиците и предлага мерки за нивно отстранување и пренесување.
- Функцијата на следење на усогласеноста со прописите е воспоставена преку Одборот за следење на усогласеноста со прописите. Одборот ги следи законските измени што се од значење за работењето на Друштвото, дава препораки и насоки за постапување во врска со усогласувањето на Друштвото со законската и подзаконската регулатива. Во текот на 2022 година Одборот за усогласеност со прописите одржа 10 состанока на кои беа разгледувани законските измени и издаде препораки за постапување до соодветните организациони единици на Друштвото со цел да се обезбеди целосна усогласеност на работењето со релевантната регулатива.
- Актуарската функција во Друштвото е организирана како независна и самостојна позиција која го разгледува работењето на Друштвото, спроведува анализи и дава препораки до раководството во поглед на остварувањата на финансиските резултати од аспект на актуарските правила, прописи и ризици. Актуарската функција е оперативни независна и е интегрирана во организационата единица на Друштвото на начин што оневозможува да е под влијание на другите клучни функции или раководството на Друштвото.
- Воспоставена е интерна ревизија, која е независна и самостојна во своето работење. Внатрешниот ревизор за своето работење го известува Одборот на директори на Друштвото. Внатрешниот ревизор спроведува ревизии согласно со годишниот план и програма и за секоја спроведена ревизија подготвува посебен извештај со препораки за констатираните наоди. Внатрешниот ревизор

го следи исполнувањето на препораките и доставува извештаи до органот на надзор - Одборот на директори.

Значајни трансакции со поврзани страни

Друштвото Кроациа осигурување - живот, на 08.06.2021 по пат на приватна понуда за институционален инвеститор, купи 5800 обични акции по номинална и продажна вредност од 100 ЕУР по акција од Кроација Осигурување АД Друштво за неживотно осигурување Скопје. Вкупниот износ на финансиски вложувања во друштва во Група – придружени друштва е 35.716.226 ден.

На 28.12.2022 година Друштвото Кроациа осигурување – живот преку трансакција извршена на Македонската берза на хартии од вредност АД Скопје изврши продажба на 5800 обични акции од Кроација Осигурување АД Друштво за неживотно осигурување Скопје по номинална и продажна вредност од 100 ЕУР по акција на матичната компанија Croatia Osiguranje d.d. Zagreb. Вкупниот износ на продадените акции изнесува 35.782.926 ден

II. Извештај за работењето на Кроаџа осигурување А.Д. – Друштво за осигурување живот за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022

1. Макроекономско опкружување

Глобалната економија бележи забавен раст и во третиот квартал од 2022 година, што главно е одраз на последиците од глобалната енергетска криза и продолженото траење на војната во Украина, проследено со висока инфлација и затегната монетарна политика, зголемена неизвесност и намалена доверба кај потрошувачите и деловните субјекти.

Евронзоната како наш најзначаен трговски партнер, во третиот квартал забележа забавен годишен раст од 2,3% (4,2% во вториот квартал) во услови на значително понизок раст на приватната потрошувачка и влошена нето извозна побарувачка.

Инфлациски притисоци на глобално ниво имаше и во четвртиот квартал од 2022 година. Иако глобалната инфлација се уште е висока, се чини дека го достигнала врвот, со оглед на надолната патека во последните месеци од годината.

Се предвидува дека забавувањето на глобалниот економски раст ќе продолжи и во 2023 година (раст од 2,9%) по што се очекува негово одредено забрзување (раст од 3,1%) согласно проектите на ММФ од јануари 2023 година.

Предвидено е постепено забавување на инфлацијата во текот на 2023 година, но базичната инфлација би се задржала на релативно високо ниво подолг период.

Ризиците во однос на проектираниот глобален раст и натаму се главно во надолна насока, но се малку поповолни во однос на претходните проекции, а се поврзани со здравствената криза во Кина, можната ескалација на војната во Украина и влошувањето на должничките проблеми во услови на затегнати глобални финансиски услови. Нагорните ризици се однесуваат на можен посилен раст на домашната побарувачка, како и евентуално побрз пад на инфлацијата.

Странската ефективна побарувачка забележува забавување со раст од 2,6%, но за наредниот период се очекува нејзино стабилизирање.

Странската ефективна инфлација достигна 9,6% во 2022 година и е повисока за 0,5 п.п од очекувањата. Во наредниот период се очекува нејзино постепено забавување и сведување на 6,9% во 2023 година.

Цените на примарните производи забележаа силен раст во 2022 година, но во наредните години се очекува надолно приспособување на цените при што кај цените на нафтата и храната се проектира пад, а кај металите главно поблаг раст на цените.

Домашна економска активност

Реалниот раст на БДП во третиот квартал забави сведувајќи се на 2% на годишна основа. Имено во овој период дојдоа до израз неповолните ефекти од енергетската криза и од растот на трошоците врз одредени сектори од економијата. Овие очекувања се очекувани и се под влијание на неповолните ефекти од војната во Украина врз цените и снабдувањето, како и при изразена променливост и неизвесност на надворешните економски и финансиски услови.

Ризиците за растот и натаму се главно надолни.

Клучните макроекономски показатели на страната на домашната понуда расположиви за четвртиот квартал од 2022 година главно упатуваат на натамошно забавување на економската активност.

Во четвртиот квартал се забележува продлабочување на реалниот годишен пад кај индустриското производство и градежништво како и пад на прометот во вкупната трговија наспроти растот во претходниот квартал

Слични се и согледувањата за остварувањата кај индикативните категории за движењето на агрегатната побарувачка.

Инфлација

Во четвртиот квартал од 2022 година, годишната стапка на инфлација изнесуваше 19,3%, со видливо забавување на годишната стапка на раст во последниот месец од годината.

Најголем ефект врз инфлацијата и натаму имаат зголемените цени на храната, надополнет од нагорниот тренд на базичната инфлација, при забавен раст на цените од енергетската компонента.

Инфлацијата и понатаму е главно одраз на факторите на страната на понудата и растот на увозните цени, предизвикан од нарушувањата на глобалните пазари на основните производи, поврзани со продолженото траење на војната во Украина и на санкциите и трговските рестрикции кон Русија.

За целата 2022 година, просечната годишна стапка на инфлација е во согласност со очекувањата и изнесува 14,2%.

Неизвесноста околу проектираното движење на светските цени на примарните производи и понатаму е главен ризик околу проекцијата на инфлацијата за следниот период, во согласност со неивесните економски ефекти поврзани со воените случувања во Украина.

Вработеност

Поместувањата на пазарот на трудот во текот на третиот квартал од 2022 година во еден дел ги одразуваат состојбите во економијата. Во услови на забавена економска активност, при висока неизвесност од развојот на војната во Украина и турбулентните движења на пазарот на енергија, бројот на вработени лица забележа стагнација.

Просечните исплатени нето и бруто плати во третиот квартал забележаа номинален годишен раст од 11,8% и 12%, соодветно, во еден дел одрзувајќи го растот на минималната плата во март 2022, согласно последните законски измени, зголемувањето на дел од платите во јавниот сектор во септември 2022 година, како и од одредени структурни фактори, како што е недостатокот на работна сила во одредени сегменти.

Во октомври 2022 година номиналниот годишен раст на просечната нето плата изнесуваше 13,6%.

Продуктивноста на трудот растеше и во третиот квартал на 2022 година, но послабо, остварувајќи годишна стапка на раст од 2,6%, како резултат на растот на економската активност во услови на стагнација кај вработеноста, на годишна основа. Трошоците за труд по единица производ забележаа годишен раст од 9,8% што се должи на натамошниот раст на номиналните бруто плати при забавување на растот на продуктивноста.

Основните макроекономски индикатори се прикажани во следната табела:

Табела 1 – Макроекономски индикатори

%	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
	2020	2020	2020	2020	2021	2021	2021	2021	2022	2022	2022
Инфлација	0,5	1,7	1,9	2,3	2,0	2,4	2,8	2,8	7,7	10,0	12,4
Раст на БДП	0,2	-14,9	-3,3	-4,5	-1,8	13,4	3,0	1,2	2,2	4,0	2,0
Стапка на невработеност	16,2	16,7	16,5	16,4	16,0	15,9	15,7	15,2	14,7	14,5	14,3
Просечен девизен курс	61,61	61,69	61,70	61,70	61,66	61,61	61,55	61,69	61,65	61,7	61,68

2. Пазар на осигурување

Пазарот за осигурување во Република Северна Македонија го сочинуваат 16 (шеснаесет) осигурителни друштва, од кои 5 се занимаваат исклучиво со осигурување на живот, додека 11 вршат работи од областа на неживотно осигурување.

Брокерски друштва, друштва за застапување во осигурување, лиценцирани брокери и застапници

На пазарот на осигурување во Република Македонија делуваат 41 осигурително брокерски друштва, 10 активни друштва за застапување, 7 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување, 660 лиценцирани брокери и 1.470 лиценцирани застапници во осигурување.

Друштва за осигурување на живот

Од вкупно 16 осигурителни компании кои делуваат на територија на Р. Северна Македонија, 5 компании: Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на живот, АД за осигурување на живот „Граве“ Скопје, WINNER LIFE – Vienna Insurance Group, “UNIQA Life Македонија и Триглав Осигурување Живот АД, Скопје имаат основна дејност осигурување на живот и делуваат со добиена дозвола за вршење на работи од областа на осигурување на живот.

Според последните официјални податоци заклучно со 31.12.2022 година бруто полисираната премија на пазарот на осигурување изнесуваше 207,92 милиони евра, што претставува раст од 9,94% во споредба со истиот период во 2021 година.

Заклучно со 31.12.2022 година, друштвата за животно осигурување остварија бруто полисирана премија во износ од 37,02 милиони евра, што претставува раст од 13,72% во споредба со истиот период минатата година.

Според планираните деловни резултати за периодот од 2023 до 2027 година, Кроациа осигурување АД - Друштво за осигурување живот има план да ја задржи својата водечка позиција и покрај агресивниот пристап на конкуренцијата.

3. Основни податоци за Друштвото

Друштвото Кроаџа осигурување – Живот А.Д. Скопје е основано на 10 август 2004 година со Решение за дозвола за работа во осигурувањето бр. 18-3209/6 издадена од Министерството за финансии во Р. Македонија, а работата ја започна во април 2005 година.

Согласно со решението од Министерството за финансии и Статутот на Друштвото бр.02-2201/2 од 20.10.2008 година, Друштвото врши работи на осигурување на животот со приоритетност во делувањето 65.11 –Осигурување живот:

- Класа 1 – Осигурување од последица на несреќен случај во случај на смрт или нарушување на здравјето поради несреќен случај - дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година.
- Класа 2 – Здравствено осигурување (од групата на неживотно осигурување) - дозвола согласно со решение број УП 07-1-177 од 29.04.2013.
- Класа 19 – Осигурување живот- дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година.
- Класа 21 – Осигурување живот поврзано со удели и инвестициски фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик во врска со промената на вредноста на инвестициските купони или други хартии од вредност на инвестициски фондови - дозвола согласно со решение број УП 19-1-386 од 23.08.2016.

Друштвото е заведено во Трговскиот регистар во рамките на Централниот регистар на Р. Македонија под единствен матичен број на субјектот ЕМБС 5920922 и единствен даночен број ЕДБ 4030004526504. Друштвото работи и учествува во платниот промет под називот:

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД – Друштво за осигурување на животот (на хрватски: CROATIA OSIGURANJE d.d. – Društvo za osiguranje života)

Скратениот назив на друштвото гласи:

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ - ЖИВОТ

Во правните трансакции со странски држави името на Друштвото е на англиски јазик и е напишано со латинично писмо:

CROATIA INSURANCE – LIFE.

Друштвото во јануари 2018 година го смени своето седиште. Новото седиште на Друштвото е во Скопје, на ул. Костурски херои бр.38, Општина центар, Република Македонија.

Заштитен знак на Друштвото е дел од називот на Друштвото што се користи во правниот промет, како додаток во облик на цртеж со текстуален дел, кој претставува ликовна графичка целина и тоа приказ на едностран цилиндар пресечен од десната страна. Под заштитниот знак се наоѓаат зборовите: КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ - ЖИВОТ.

Со одлука на Собранието, Друштвото беше ребрендирано во 2008 година, од Вардар – Кроаџа а.д. во Кроаџа Осигурување а.д. - Друштво за осигурување живот.

Во сопственичката структура на Друштвото акции имаат тројца акционери: Croatia osiguranje а.д. Загреб, Кроаџа осигурување а.д. Љубушки и Вардар осигурување а.д. Скопје. Во декември 2007 година беше извршена купопродажба на 2,520 акции помеѓу акционерите Кроаџа осигурување а.д. Загреб и Кроаџа осигурување а.д. Љубушки, со што е зголемено учеството на Кроаџа осигурување Загреб во акционерскиот капитал од 36,4% на 70%.

Во декември 2008 година е извршена докапитализација на Друштвото во согласност со Измените на Законот за супервизија во осигурувањето на Р. Македонија во износ од 2.250,000.00 евра, со што е зголемен основниот капитал на Друштвото, но и уделот на Кроаџа осигурување а.д. Загреб во вкупната сопственичка структура на 92,5%.

На ден 24 ноември 2011 година е донесена одлука за купување акции во Кроаџа осигурување – живот а.д. Скопје, од акционерите во Друштвото Триглав осигурување АД (АД за осигурување Вардар). Во декември 2011 година е извршена купопродажба на 2,250 акции од Друштвото Триглав осигурување АД, со што Кроаџа осигурување – Живот А.Д., Загреб поседува 92,5% од вкупниот пакет акции, а Кроаџа осигурување – Живот А.Д. Скопје поседува 7,5% од вкупниот пакет акции.

Кроаџа осигурување - Живот д.д. Скопје, согласно со Одлуката донесена на XIII вонредна седница на Собранието на акционерите, број 02-1483 / 1 од 29.11.2012 година, за продажба на 750 обични обични акции со номинална вредност од 100 евра по акција или со единствена продажна цена од 105 евра по акција, на 24 декември истата година добила Одлука за одобрување за продажба на сопствени акции преку приватна понуда за познат купувач (Croatia osiguranje dd Zagreb), издадена од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија. Кроаџа осигурување а.д. Загреб на 08.01.2013. уплати вкупен износ на средства во износ од 78.750 евра, со што стана сопственик на 750 нови обични акции претходно во сопственост на Кроаџа Осигурување Живот АД Скопје. По завршувањето на продажбата, сопственичката структура изгледа вака:

Основачкиот капитал изнесува: 3.000.000,00 eura

Бројот на издадените акции: 30.000

Номиналната вредност на акција: 100,00 eura

Број на акции во сопственост на Кроаџа осигурување А.Д. Загреб: 28.500

Број на акции во сопственост на Кроаџа осигурување – Живот А.Д. Скопје: 1.500

Одборот на директори на Друштвото има 4 члена и на ден 31.12.2022 година е во следниот состав:

1. Ванчо Бален, претседател, неизвршен член;
2. Иван Залар, неизвршен член;
3. Маја Станковска Костова, извршен член, генерален директор;
4. Огнен Блажевски, независен неизвршен член.

Ваквата организациска поставеност на Одборот на Директори е во согласност со одредбите од член 367 од Законот за трговските друштва и актите на Друштвото. Овластено лице во Друштвото со неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет е Маја Станковска Костова, извршен член во Одборот на директори – генерален директор без ограничувања.

4. Систематизација и организација

Деловната активност на Компанијата во 2022 година, според изменета систематизација во 2022 е организирана во следниве организациски дела:

- Сектор за унапредување на продажба во осигурување;
- Сектор за финансии, сметководство и контролинг;
- Служба за ИТ;
- Служба за спречување перење пари и финасирање тероризам;
- Служба за ликвидација на штети;
- Служба за човечки ресурси и академија.

- Овластен актуар на Друштвото е Лидија Ристеска.
- Овластен внатрешен ревизор на Друштвото е Ѓоко Ѓорѓиев.

Внатрешниот ревизор во Друштвото во своето работење е независен од организационите делови и е директно одговорен за неговата работа пред Одборот на директори.

На ден 31.12.2022 година бројот на вработените во Кроаџа осигурување – Живот А.Д. Скопје е 87 со редовен работен однос.

Таблица 2: Стручна подготовка на вработените на 31.12.2022.

Вкупен број вработени	Магистер	Висока стручна подготовка	Средна стручна подготовка
87	10	56	21

5. Деловната политика во 2022 година

Заклучно со 31.12.2022 година Друштвото ја продлабочи својата активност во областа на осигурувањето на животот, што му овозможи да ги зајакне угледот и афирмацијата во финансиското и економското опкружување на Република Македонија. Покрај негативните влијанија на воениот конфликт помеѓу Украина и Русија и енергетската криза врз целокупната економија Друштвото во 2022 забележа успешно работење. Менаџментот на Друштвото презеде многубројни мерки за реализација на планираните деловни политики и реализација на стратегиските цели, насочени кон континуирано зајакнување на каналите за продажба преку:

- Зголемување на бројот на надворешните застапници и зајакнување на надворешната продажна мрежа преку редовно контактирање, воведни и корективни обуки и семинари;
- Зајакнување на човечките ресурси во Секторот за унапредување на продажбата на осигурувањето преку континуирана едукација и обука;
- Зајакнување на контролата над деловните процеси, активности и редовно следење на постигнатите продажни резултати;

- Оптимизирана наградна програма со цел зголемување на продажните резултати и намалување на флукуацијата во овој канал;
- Продолжување на соработката со постојните брокерски друштва;
- Зајакнување на развојот на банко-каналот на продажба – интензивирана е соработката преку врзана продажба со две од најголемите банки во Република Македонија - НЛБ банка и Уни Банка;
- Маркетинг активности како поддршка на продажбата со цел зголемување на продажбата;
- Иницирање меѓуинституционална соработка со цел да се зголеми продажбата;
- Следење на трендот на осигурување и истражување и креирање дополнителни услуги и услуги ориентирани кон корисниците;
- Анализи на пазарот и поставување на производите поблиску до преференциите и потребите на осигурениците;

Со посебно внимание продолжуваат напорите за развој на стратегијата на Друштвото во врска со процесот на градење сопствена продажна мрежа, како предуслов за одговарање на промените на пазарот на осигурување и за потребата за намалување на трошочната структура на Друштвото, а и за зајакнување на сопствениот потенцијал по пат на:

- Продолжување на стратегијата – Развој на продажната мрежа преку зголемување на број на вработени, градење активни застапници во продажна мрежа;
- Задржување на постојните и придобивање нови застапници, кои се продажно ориентирани;
- Континуиран процес на едукација и менторство на надворешните застапници со директно вклучување и надзор на внатрешните регионални координатори и Кроаџа академија;
- Во согласност со потребите на пазарот финансиската состојба и стратегијата за развој на бизнисот, компанијата има регионално вработени во еден град во Р.Македонија.

Заклучно со 31.12.2022 година Друштвото примени конзервативна политика на вложувања капитал и техничка резерва, што како стратегија даде задоволувачки резултати и квалитетен приход од работењето.

Управувањето со квалитетот на штетите, одржување постојана солвентност и ликвидност и инвестирање средства во согласност со законската регулатива и актите на Друштвото беа целите на Друштвото утврдени со деловната политика за 2022 година.

Посебен акцент на деловната политика на Компанијата во текот на 2022 година беше ставен на континуираниот процес на примена на имплементираниот сертификат според стандардот ISO 9001, како и негово постојано подобрување од страна на раководството за квалитетот на Компанијата.

Имплементацијата на ИСО (ISO) стандардот претставува конкурентска предност на Кроаџа осигурување - Живот а.д. Скопје бидејќи со овој процес Друштвото се стекнува со примат на прва осигурителна компанија што поседува сертификат за квалитетот ISO 9001: 2015 на македонскиот пазар на осигурувањето. Во текот на вториот квартал од 2020 год. Друштвото го обнови ИСО сертификатот 9001:2015.

Во текот на третиот квартал од 2022 година, Друштвото го обнови вториот ИСО сертификат, ISO 10002:

2018 - Управување со жалбите и задоволството на клиентите во обезбедувањето услуги за осигурување на животот станувајќи првата компанија во регионот што го поседува овој сертификат. Со сертификацијата од страна на Lloyd's Register Quality Assurance во согласност со овој стандард само ја докажуваме посветеноста на компанијата на своите клиенти и настојувањето да се обезбеди максимален квалитет.

5.1 Стратегиски цели за 2022 година

Друштвото ги дефинираше следниве стратегиски цели за период 2022 – 2026 година.

1. Продолжување на развојот на банко-каналот на продажба.
2. Понатамошен развој на интерната продажна мрежа – директна продажба и развој на застапничка мрежа.
3. Развој на нови производи – зголемување на вредноста на постоечките како и развој на нови тарифи.
4. Развој на ИТ апликација - CRM апликација, односно зголемување на ефикасноста на продажниот процес.
5. Фокус кон клиентите – систематизиран пристап и грижа на постоечките корисници

5.2 Годишни цели за 2022 година

Друштвото ги дефинираше следниве цели за 2022 година:

1. Воведување на нова банка во продажбата на животното осигурување;
2. Програма за лиценцирање застапници за осигурување;
3. Воведување нови производи;
4. Поврат на мин. 40% од истеците;
5. Развивање ИТ апликација за подобрување на ефикасноста (автоматизација на процесите, алатка за извештаите, модул за истек и сл.)

5.3 Клучни проекти во 2022 година

Во текот на 2022 година клучни проекти спроведени во Друштвото се:

1. Развој на сите канали на продажба – понатамошен развој на внатрешна и надворешна прдажна мрежа.
2. Равој на нови производи – додадена вредност на постоечките и воведување на нови производи
3. Продлабочување на соработката со банките
4. Развој на IT апликација - CRM апликација, односно зголемување на ефикасноста на продажниот процес и развој на модул за извештаи
5. Фокус кон клиентите – систематизиран пристап и грижа на постоечките корисници

6. Капитал и резерви

Вкупниот обем на капиталот на Друштвото заклучно со 31.12.2022 година изнесува 11.183.455 евра.

Табела 3: Вкупен обем на капиталот на 31.12.2022

Вкупен капитал (ЕУР)	31.12.2022
Запишан капитал - редовни акции*	3.000.000
Откупени сопствени акции	-158.814
Законски резерви	2.379.101
Задржана нераспределена добивка од претходни периоди	4.505.878
Нето добивка за тековниот период	1.457.290
Вкупен капитал	11.183.455

*Износ на уплатениот капитал по курс на денот на уплатата

Со измените на Законот за супервизија на осигурувањето од 12 јуни 2007 година, цензусот на почетниот капитал е зголемен на 3.000.000 евра, така што изнесува 184.131.750 денари (3.000.000 евра на денот на уплатата на средствата) и е поделен на 30.000 обични акции со номинална вредност од 100 евра. Сите акции се платени во целост, издадени во нематеријална форма, слободни за преносливост и се чуваат во Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија.

Во согласност со Одлуката на Собранието на акционерите на 22 декември 2011 година, Кроаџија осигурување - Живот а.д., Скопје, откупи 2.250 сопствени акции по цена од 105 евра (6.458 денари).

Кроаџија осигурување - Живот а.д. Скопје, согласно со Одлуката на Собранието на акционерите, на 29.11.2012 година. Во 2007 година, продаде 750 обични акции со единствена продажна цена од 105 евра по акција преку приватна понуда за познат купувач (Кроаџија осигурување dd Загреб).

Во продолжение е претставена сопственичката структура на Кроаџија осигурување – Живот а.д. Скопје на ден 31.12.2022 година:

Табела 4: Акциски капитал на ден 31.12.2022

	Број на акции	% удел
Кроациа осигурување а.д. Загреб	28.500	95%
Кроациа осигурување – Живот а.д. Скопје	1.500	5%
ВКУПНО	30.000	100%

7. Технички резерви

Вкупните технички резерви на Друштвото на 31 декември 2022 година изнесуваат **3.361.768.863 МКД (54.668.953 ЕУР)**, истото е прикажано во следната табела:

Табела 5: Вкупна техничка резерва на ден 31.12.2022.

	МКД	ЕУР
Вкупни технички резерви		
Резерва за преносна премија	15.214.916	247.424
Резерва за штети	17.104.375	278.151
Математичка резерва	3.329.449.572	54.143.378
ВКУПНИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	3.361.768.863	54.668.953

Следната табела го прикажува износот на математичката резерва што ја поседува Друштвото на 31.12.2022 година

Табела 6: Математичка резерва на ден 31.12.2022

	МКД	ЕУР
Математичка резерва на 31.12.2022		
Математичка резерва за мешано осигурување	2.223.126.623	36.152.398
Математичка резерва за доспеани, неисплатени полиси	22.413.613	364.489
Математичка резерва за детско осигурување	645.856.934	10.502.900
Математичка резерва за ТБС	13.264.329	215.704
Математичка резерва за малигни болести	1.980.321	32.204
Математичка резерва за траен инвалидитет	35.100	571
Математичка резерва за колективно осигурување	33.321.264	541.869
Математичка резерва за ризико осигурување	305.220.159	4.963.478
Математичка резерва за ризико кроинвест	1.590.588	25.866
Математичка резерва за ризико флекси	34.094.320	554.440
Математичка резерва за ризико инвест-гарант	80.677	1.312
Математичка резерва за мешано + кро инвест гарант инвест	19.596.220	318.673
Математичка резерва за детско кроинвест	9.645.943	156.862
Математичка резерва за рента со еднократна уплата	2.086.330	33.928
Математичка резерва за дополнителни осигурени суми	17.137.151	278.684
ВКУПНО МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА	3.329.449.572	54.143.378

Математичка резерва

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашна вредност на идните обврски на договорувачот на осигурувањето врз основа на тие договори.

Математичката резерва се пресметува со примена на нето проспективна метода, како разлика помеѓу сегашна вредност на идни обврски на осигурувачот и сегашна вредност на идни обврски на договорувачот на осигурувањето. Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги во предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од поединечните договори за осигурување. Математичката резерва се пресметува за секој договор за осигурување поединечно. Бруто математичката резерва е збир од бруто математичката резерва од сите договори за осигурување.

Согласно пропишаната регулатива од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување, кај основните осигурувања на живот се користи намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цимеризација) при што стапката на цилмеризација не може да биде поголема од 3,5% од договорената сума на осигурување. Стапката на цилмеризација која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3,5%.

Математичката резерва е пресметана без промена на техничките каматни стапки и користените таблици на смртност кои се користени и при пресметка на математичката резерва на претходен - последен датум на известување.

Покрај тоа, Друштвото поседува посебна резерва за осигурување на животот во групата за осигурување на животот каде што осигуреникот презема инвестициски ризик во висина од 208.922.179 МКД (3.397.484 ЕУР).

Тест на адекватност на обврските (LAT)

Друштвото спроведува тест на адекватност на обврските (LAT).

Покрај основниот тест на адекватност на обврските (LAT) се тестира чувствителност на анализираното портфолио при што се земаат следните претпоставки: зголемена стапка на смртност, зголемена стапка на откуп, зголемени оперативни трошоци и намалување на стапката на принос и соодветно намалено дисконтирање.

Тестот на адекватност на обврските (LAT) покажува достаточност на прокнижената математичка резерва на 31.12.2022.

Во извештајниот период Друштвото инвестираше во дел од средствата за покривање на техничките резерви законски утврдени со член 88 од Законот за супервизија на осигурувањето, почитувајќи ги ограничувањата за поединечни инвестиции содржани во член 89 од Законот.

Согласно со Законот за супервизија на осигурувањето, Друштвото е должно да го одржува нивото на капиталот соодветно на степенот и видот на бизнисот што го врши и ризиците на кои е изложено. **На ден 31.12.2022 година Друштвото ги исполни сите услови за адекватност на капиталот во осигурувањето живот.**

8. Управување со ризиците

Системот за управување со ризиците на Друштвото е поставен преку сеопфатноста на организациската структура, интерните акти, технологијата како и правилата, постапките и ресурсите за идентификување на ризиците, мерење, односно проценување на ризиците, контрола и следење, тестирање на отпорностите на стрес, совладување и управување со ризиците. Исто така вклучува и утврдување на апетитот за ризик и профилот на ризичност, планирање на капиталот и следење на адекватноста на капиталот како и известување за ризиците на коишто Друштвото е изложено или би можело да биде изложено во своето работење.

Функцијата управување со ризиците е воспоставена преку Одбор за управување со ризици, Одбор за управување со ИТ ризици и Менаџер за ризик, а работењето на истата е уредено со Процедурата за работење на функцијата за управување со ризици и Деловодниците за работа на Одборите за управување со ризиците. Редовно се координира со останатите клучни функции како и со останатите организациски единици кои се оперативни одговорни за прифаќање на поединечните ризици или пак се надлежни за поединечни специфични области на работењето, со цел навремено да се обезбеди адекватен тек и квалитет на сите потребни информации.

Во текот на годината функцијата за ризици изработи квартални анализи за ризиците врз кои Друштвото е изложено, воспостави интерни кредитни рејтинзи за банките, како и креирање база за оперативен ризик. Исто така, во соработка со ИТ службата, креирана е нова методологија за управување со ризиците на информацискиот систем.

Друштвото управува со **ризику од осигурување** преку поставување соодветни лимити при стекнување постапки за одобрување трансакции, кои вклучуваат нови производи или ги надминуваат утврдените лимити, тарифирање, дизајн на производот и управување со реосигурувањето. За да се избегне ризикот од осигурување, се применуваат следниве методи:

1. Одбивање понуди што не ги исполнуваат условите за прифаќање;
2. Превентивно одбегнување потенцијални ризици;
3. Преземање ризици само во случај на проценка на мал ризик;
4. Пренос на ризикот за реосигурување;
5. Управување со ризикот со делење и намалување на ризикот.

Друштвото пренесува дел од ризикот во реосигурување за да може да ја контролира изложеноста на ризикот од евентуални големи исплати за настанати штети и за да го заштити капиталот.

Извештаите за адекватност на резервите, премиите за осигурување, како и за износите на самопридржај, ги изработува именуваниот овластен актуар на Друштвото и тие се во согласност со законските прописи и лимити.

Усогласеноста на средствата за покривање на техничките резерви со регулаторните лимити, односно искористеноста на лимитите на 31.12.2022 година е прикажана во табелата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е во согласност со пропишаните регулаторни лимити:

Табела 7: Покриеност на математичката резерва на 31.12.2022 година.

Вид на вложување за покритие на математичка резерва	Регулаторен лимит	Изложеност на 31.12.2022 (МКД)	Изложеност на 31.12.2022 (ЕУР)	Реализација на лимит
Средства на трансакциски сметки	3%	5.868.211	95.429	0,17%
Депозити кај банки	60%	590.307.960	9.599.565	17,01%
Вложувања во државни обврзници	80%	2.751.920.998	44.751.631	79,30%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	36.633.468	595.732	1,06%
Заеми	20%	45.225.574	735.457	1,3%
Вкупни вложувања		3.429.956.211	55.777.814	
Барано покритие на математичка резерва		3.329.449.572	54.143.378	
Покриеност на математичка резерва		100.506.639	1.634.436	103.02%

Табела 8: Покриеност на техничка резерва на 31.12.2022 година.

Вид на вложување за покритие на техничка резерва	Регулаторен лимит	Изложеност на 31.12.2022 (МКД)	Изложеност на 31.12.2022 (ЕУР)	Реализација на лимит
Средства на трансакциски сметки	3%	418	7	0,00%
Депозити кај банки	60%	16.140.000	262.468	0,47%
Вложувања во државни обврзници	80%	23.526.305	382.584	0,68%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	505.308	8.217	0,01%
Вкупни вложувања		40.172.031	653.276	
Барано покритие на технички резерва		30.898.021	502.462	
Покриеност на техничка резерва		9.274.010	150.814	130.01%

Усогласеноста на средствата за покривање на капиталот со регулаторни лимити, односно искористувањето на средствата на 31.12.2022 година е прикажано во табелата подолу. Од приложеното може да се види дека Друштвото е во согласност со пропишаните регулаторни граници:

Табела 9: Покриеност на капиталот на 31.12.2022 година.

	2022	2021
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	184.131.750	184.131.750
б) Резерви	146.298.519	121.095.344
в) Нераспоредена добивка	277.080.885	218.273.477
г) Откупени сопствени акции (-)	-9.765.970	-9.765.970
д) Нематеријални средства (-)	-4.026.376	-3.300.386
ѓ) Акумулирана и тековна загуба (-)		
Вкупно основен капитал	593.718.808	510.434.215
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	-	51.089.376

Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	-	51.089.376
КАПИТАЛ	593.718.808	459.344.839
2. Маргина на солвентност	198.890.855	191.704.577
3. Гарантен фонд (3.000.000 ЕУР)	184.479.600	184.881.000
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	394.827.953	267.640.262
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	409.239.208	274.463.839

Пазарен ризик е ризик од можни загуби што произлегуваат од промените или флукуациите на девизниот курс, каматните стапки и пазарните цени. Дел од овој ризик се ризиците од АЛМ (asset liability management) се ризици што произлегуваат од несовапањето на средствата и обврските во однос на рочноста, промените на девизните курсеви и промените на каматните стапки. Друштвото може да биде изложено на валутен, ризик од проемна на каматните стапка и ликвидносен ризик. Друштвото може да биде изложено на релевантниот ризик преку финансиски средства или инвестиции во каматносни финансиски инструменти и финансиски обврски, а изложеноста на ризик од промената на каматните стапка не зависи само од природата на финансиските инструменти туку и од сметководствената класификација. Друштвото го анализира и следи финансискиот ефект преку анализа на чувствителноста, анализа на пазарот на капитал и надворешни фактори на ризик извршени од функцијата за управување со ризикот во соработка со други организациони единици.

Кредитниот ризик е ризик од потенцијалните загуби кои произлегуваат од неисполнување на обврските коишто другата договорна страна ги има кон Друштвото.

Друштвото може да биде изложено на кредитен ризик по основ на вложувањата, односно изложеност врз следните финансиски инструменти: должнички хартии од вредност (државни и корпоративни), депозити и репо договори со банките, заеми и побарувања коишто произлегуваат од наплата на премијата од осигурителното работење и реосигурувањето, како и кредитниот ризик коишто произлегува од останатите побарувања на Друштвото.

Оперативен ризик претставува ризикот од загуби поради неадекватни или погрешни внатрешни деловни процеси, односно настани предизвикани од грешки на вработените, системски грешки или негативни надворешни настани. Исто така, вклучува правен ризик, ризик на информативниот систем, како и ризик од загуба поради неусогласеност со прописите и е тесно поврзан со други ризици на кои е изложено Друштвото. Оперативниот ризик е во корелација со големината на деловниот субјект и е присутен во сите фази на деловните процеси.

Управувањето, контролата и следењето на оперативните ризици се засноваат на воспоставените ефективни контролни механизми, односно на внатрешните прописи, правила и работни процедури, кои јасно ги регулираат процесите и деловните активности. Друштвото посветува посебно внимание на управувањето со оперативните ризици во доменот на информативниот систем, како и во процесот на штетите. Друштвото континуирано работи на подобрување на системот за управување со оперативниот ризик, а основата првенствено е да го подигне нивото на културата на управувањето во сите вработени во Друштвото и понатаму да работи на подобрување на системот за внатрешна контрола.

Екстерни фактори на ризикот - Ризиците од опкружувањето на кои е изложено Друштвото ги опфаќаат следниве фактори за ризик: **политички, макроекономски, социјални, технолошки, правни (законодавни) и еколошки ризици**. Друштвото спроведе анализа на наведените надворешни фактори за ризик при разгледување на севкупниот ризичен профил на надворешните фактори за ризик и утврди дека тие имаат мало влијание врз одделни ризици на Друштвото или како придвижувачи на одделни ризици на Друштвото.

Ризикот од ликвидност се дефинира како ризик од неспособност за трансформирање на одредени форми на имот во пари или ризик од неможност за балансирање на куповната моќ од една страна и обврските од друга страна. Друштвото активно управува со ризикот од ликвидност преку дневно следење на показателите за ликвидност во согласност со прописите на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Оснвна цел при управувањето со финансиските, осигурителните, оперативните и другите ризици е одржување адекватно ниво на капиталот и техничките резерви на соодветниот обем и видовите на осигурување, имајќи ги предвид ризиците на кои е изложено. Друштвото активно ги управува средствата користејќи пристап кој создава рамнотежа во квалитетот, диверзификација, усогласеност на средствата и обврските, ликвидност и принос на вложувањата. Друштвото ги разгледува и ги одобрува целите на портфолиото, ја одредува насоката на вложувањата, ограничувањата и врши надзор над процесот на управување со активата и пасивата. Соодветно внимание посветува на почитувањето на одредбите на Законот за супервизија на осигурувањето. Друштвото активно ги управува и ги извршува своите обврски преку нивно редовно утврдување, согласно со начинот и правилата пропишани со Законот за супервизија на осигурувањето.

Ризикот од концентрација се однесува на ризикот од концентрацијата на изложеност на Друштвото кон поединци, групи на поврзани субјекти или претставува збир на изложености поврзани со заеднички фактори на ризик, како што се ист економски сектор или географска област, исти професии, а кои имаат голема веројатност за настанување штета или загуба. Друштвото спроведе анализа и утврди дека работи со низок концентрациски ризик.

9. Законски контроли и ревизии

Во текот на првиот квартал од 2022 година беше спроведена редовна годишна ревизија на финансиските извештаи на Друштвото, што покажува дека финансиските извештаи во 2021 година беа презентирани на реален и објективен начин во согласност со важечките сметководствени стандарди и сметководствени политики на Групацијата.

Ревизор на финансиските извештаи на Друштвото за 2022 година е Друштво за ревизија, консалтинг и даночни услуги на ДИЛОИТ ДОО Скопје назначено на седницата на Собранието на акционерите.

10. Корпоративно управување во Кроациа осигурување - Живот АД Скопје

Кроациа осигурување – Живот АД Скопје со членството во Институтот на Директори од 2014 година ги постави темелите и статусот на компанија која се грижи добрите корпоративни практики да бидат и останат основа во управување во работата на органите на управување.

Друштвото е фокусирано на примена на добрите практики за корпоративно управување како составен дел на деловната стратегија. Друштвото е насочено своето деловно работење да го организира и врши во согласност со начелата на транспарентност и отчетност, поделбата на одговорностите, идентификација, мерење и управување со ризикот и регулаторна усогласеност.

Во текот на 2022 година Друштвото го продолжи трендот за надградба на системот на корпоративно управување преку следење на регулаторните и опкружувачките норми и практики и нивно инкорпорирање во деловното работење и организација на Друштвото.

11. Усогласеност со прописите

Со цел следење на усогласеноста со законската регулатива, Друштвото, со посебна одлука, има формирано Одбор за усогласеност со прописите со цел обезбедување координативно тело кое организирано ќе работи на целосна усогласеност на Друштвото со сите прописи што го опфаќаат работењето. Основна задача на ова тело е да известува и разгледува начини за имплементација на новата усвоена регулатива.

Друштвото како контролор, односно обработувач на личните податоци, во текот на 2022 година ги донесе сите интерни акти во Друштвото преку кои се имплементираше новиот Закон за заштита на личните податоци, усогласен со Општата регулатива за заштита на личните податоци (General Data Protection Regulation 2016/6792 - GDPR).

Друштвото има назначено офицер за заштита на личните податоци, кој се грижи за правилна примена на мерките за заштита при обработката на личните податоци. Офицерот за заштита на личните податоци ќе продолжи да работи на подигнување на свеста и обука на вработените лица во врска со заштитата на личните податоци, ќе информира и советува за обврските за заштита на личните податоци и редовно ќе учествува на обуките и работилниците во организација на Агенцијата за заштита на личните податоци, по што стекнатото искуство ќе го пренесува на сите вработени во Друштвото.

Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на животот, согласно со Законот за спречување перење пари и финансирање тероризам, презема мерки и дејствија за спречување на перењето пари и финансирање тероризам, односно реализира серија сеопфатни мерки што треба да придонесат за што поефикасно спроведување на обврската да се препознаат обидите за перење пари и финансирање тероризам, при што за потенцијалните сомнителни случаи ја информира Управата за финансиско разузнавање, како и Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Друштвото има назначено овластено лице за спречување на перењето пари и финансирање на тероризмот и има формирано Служба за спречување на перењето пари.

Како дел од финансискиот систем, друштвото е должно да презема мерки и дејствија за откривање и спречување на перењето пари и финансирање на тероризмот и тоа:

- изготвување проценка на ризикот од перење пари и финансирање тероризам и нејзино редовно ажурирање;
- воведување и примена на програми за ефикасно намалување и управување со идентификуваниот ризик од перењето пари и финансирање тероризам;

- анализа на клиентите;
- известување и доставување податоци, информации и документација до Управата согласно со одредбите на Законот за спречување перење пари и финансирање тероризам и подзаконските акти донесени врз негова основа;
- чување, заштита и водење евиденција на податоците.

Друштвото најмалку двапати годишно реализира обука за вработените со цел усовршување и оспособување во областа спречување на перењето пари.

12. Ликвидност во работењето

Со цел обезбедување на потребните финансиски средства за исполнување на обврските во секое време, Друштвото дневно ја проценува својата ликвидност во согласност со методологијата за пресметување на коефициентот на ликвидноста пропишан од Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Во текот на 2022 Друштвото работи со висок коефициент на ликвидност, на 31.12.2022 година беше 124,45.

13. Принципи на реосигурување

Друштво превзема ризик до висина на своите вкупни капацитети за носење на ризикот и применува политика на поделба на ризикот како би се обезбедило трајно извршување на обврските.

Со одлука донесена на X/2021 состанок на Одборот на директори на Друштвото од 24.12.2021 година максималниот самопридржај за 2022 година изнесува 30.000 евра.

Друштвото со почеток од 01.07.2022 година го обнови годишниот договор за реосигурување и договорот за реосигурување од катастрофални ризици за колективни договори за осигурување на минимум 3 лица по штетен настан со важност 01.07.2022 - 30.06.2023. Со годишниот договор за реосигурување, реосигурителот го прифаќа ризикот од смрт од болест, смрт од несреќен случај, смрт од сообраќајна незгода, смрт на двајца родители кај тарифите на детско штедно осигурување осигурување, траен инавлидитет за дополнително осигурување од несреќен случај кон основното осигурување на живот за сите осигурени случаи со вкупна агрегирана осигурена сума по осигуреник над 30.000 ЕУР со лимит на покритие до 300.000ЕУР.

Ризиците кои го надминуваат максималното покритие се реосигураат со факултативни договори за реосигурување.

Сите осигурени суми кои ги надминуваат лимитите на годишниот договор се прифатени од реосигурителот во рамките на договорот.

14. Осигурително управување со состојба на ден 31.12.2022 година

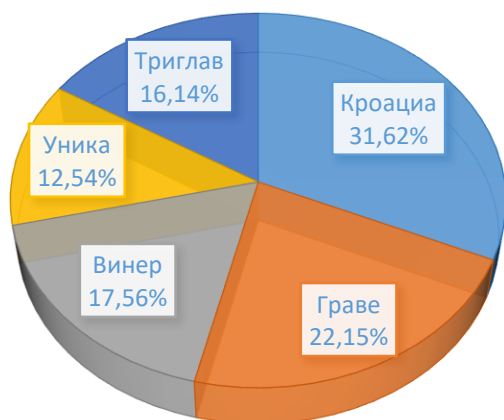
Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на 31.12.2022 година е лидер на пазарот за осигурување живот со бруто- полисирана премија со 31,62% пазарно учество.

Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на 31.12.2022 година го реализира своето работење во согласност со:

- Закон за супервизија на осигурувањето;
- Статут на Друштвото и други законски прописи во Република Македонија;
- Усвоена деловна и развојна политика во согласност со планот;
- Услови на пазарот на осигурување во Р. Македонија.

Согласно со податоците за остварената премија, на 31.12.2022 година Друштвото има 31,62% од вкупниот пазар според бруто-премијата. Оваа ситуација јасно кажува дека македонските граѓани во Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје препознаваат стратегиски партнер за донесување долгорочни заштеди и безбедносни одлуки. На долг рок, нашата визија е да останеме лидер на осигурителниот пазар со квалитетот на производите што ги нудиме, континуирано подобрување на постојните производи и развој на нови производи.

Графикон 1: Удел на пазарот по полисирани премии

Заклучно со 31 декември 2022 година Друштвото се фокусираше на исполнување на планираните деловни резултати во согласност со планот за работа за 2022 година и приближување на својата бизнис-стратегија до потенцијалните осигуреници. Притоа, доследно се спроведуваат основните начела на осигурителното работење и се почитуваат законските норми во доменот на осигурувањето и известување на надзорните државни органи за осигурување.

Развојната стратегијата на Друштвото во 2022 година беше во насочена кон промовирање на осигурувањето живот, постојано одржување едукативни обуки и презентации пред потенцијалните осигуреници.

Како одговор на сите случувања во економијата како домашна така и глобална, менаџментот презема многубројни мерки за амортизација на негативните влијанија:

- Тековен систем за редовно следење на процесот на наплата;
- Строго дефинирани работни процедури при добивање барања за откуп со главен акцент на промена или одложување на одлуката на осигуреникот за откуп на полисата (можност за заем, одложено плаќање);
- Строго дефинирана работни процедури при добивање барање за исплата на осигурена сума за доживување со цел склучување нови договори за осигурување;
- Интензивирање на активностите во насока на развој на интерната продажна мрежа, што опфаќа одржување едукативни семинари за Застапници за осигурување од страна на Кроациа Академија;
- Интензивирање на активностите во насока на активирање на интензивна соработка со нови брокерски друштва за нивно посредување во осигурувањето;
- Организирање едукација за сите канали на продажба од страна на Кроациа Академија.
- Промотивни активности за постојно портфолио.
- Промоција на можноста за користење заем.
- Понуда на нови производи согласно со потребите на пазарот.

Заклучно со 31 декември 2022 година Друштвото, во согласност со препораките на доминантниот акционер и целокупното економско опкружување, продолжи со мерките за штедење, рационализација на работните места и операционализација на вкупните оперативни трошоци.

Нашиот деловен успех е резултат на добра деловна стратегија и посветеност кон бизнисот фокусиран на квалитетот, иновациите и развојот на сопствена продажна мрежа.

Заклучок со 31.12.2022 година, 44% од новите договорени премии беа продадени преку сопствената продажна мрежа, 12% преку брокерски друштва и 44% преку банкарски канали. Продажбата на премија се врши преку внатрешните канали и преку соработката со повеќе банки со што се овозможи дисперзија на каналите за продажба и ја намали можната зависност на еден доминантен продажен канал.

Воведувањето нови осигурителни производи приспособени на специфичните пазарни услови, како и создавање дополнителни вредности кои се клиентски ориентирани се начини за обезбедување одлично позиционирање на пазарот на осигурување живот во Р. Македонија и задоволството на нашите клиенти. Во 2022 година, нашите напори се фокусираа на осигурениците, како на постојните така и на идните. Иновацијата, развојот на внатрешна продажна мрежа и будното следење на пазарот се клучни елементи во нашата деловна стратегија, но со јасно определување за нејзино продолжување и во идниот развој на Друштвото.

а) Комерцијален назив на склучените договори за осигурување во 2022 година во рамките на класите за осигурување емилија

Кроациа осигурување - Живот АД Скопје, на пазарот на осигурување на Република Македонија во 2022 година ги нуди следните осигурителни производи:

- Осигурување на животот во случај на смрт и доживување со дополнително осигурување во случај на смрт поради нереќен случај и тешко болна состојба.
- Осигурување на животот во случај на смрт и доживување.
- Осигурување на животот во случај на смрт и доживување со еднократна уплата на премија.

- Дополнително осигурување од последица на несреќен случај со осигурување на животот;
- Дополнително осигурување од тешко болни состојби со осигурување на животот.
- Дополнително осигурување од малигни болести.
- Детско штедно осигурување;
- Колективно осигурување на животот.
- Осигурување на животот во случај на смрт – Ризико ПЛУС осигурување.
- Доживотно осигурување на животот во случај на смрт – Круг на животот.
- Осигурување на животот во случај на запишување на факултет.
- Осигурување на животот во случај на склучување брак.
- Менаџерско осигурување.
- Осигурување на животот во случај на смрт – Ризико осигурување со опаѓачки суми.
- Осигурување на животот врзано со инвестициски фондови - Cro Invest.
- Осигурување на животот врзано со инвестициски фондови – Flexi Invest.
- Рентно осигурување.
- Осигурување на животот врзано со инвестициски фондови – Инвест.
- Детско штедно осигурување со инвестициски фондови.
- Дополнително осигурување за операции.
- Дополнително осигурување во случај на траен инвалидитет и работна неспособност.
- Дополнително ризико-осигурување.
- Сигурност плус
- Сигурност плус премиум

Другите класи на осигурување на животот од ставовите 20, 22 и 23 од член 5 од Законот за супервизија на осигурувањето ќе се воведат sukcesивно за време на работењето на Друштвото во идниот период во согласност со условите на пазарот и потенцијалните пазарни потреби.

15. Деловни резултати од 31.12.2022 година

Во периодот 01.01.2022 година - 31.12.2022 Кроациа осигурување Живот АД Скопје оствари вкупна заработена премија од **713.726.616 МКД (11.606.594 ЕУР)**, што претставува раст од 4,49% во однос на минатата година.

Приходите од вложувањата на капиталот и техничките резерви изнесуваа **176.079.774 МКД (2.863.402 ЕУР)**, што претставува пораст од 6,99% во однос на истиот период од претходната година.

Вкупните приходи остварени во периодот 01.01.2022 година - 31.12.2022 беа **893.087.195 МКД (14.523.349 ЕУР)**, што претставува раст од 5,07 % во однос на вкупните приходи остварени во истиот период во претходната година.

Бруто-добивката на Друштвото на 31.12.2022 година изнесува **101.400.557 МКД (1.648.972 ЕУР)**, што претставува пораст од 7,6% во однос на бруто-добивката остварена во истиот период во претходната година.

16. Развојни показатели на Друштвото

Друштвото успешно работи и главна стратегиска цел и натаму останува задржување на трендот на раст, односно освојување поголем дел од пазарот и голем удел во вкупната премија за осигурување на животот на македонскиот пазар.

Табела 10: Преглед на годишните приходи, приходи од инвестиции и бруто добивка (ЕУР)

Период (од-до)	Приходи од продажба (ЕУР)	Приходи од вложувања (ЕУР)	Бруто добивка (ЕУР)
01.01.2016 – 31.12.2016	8.948.747	1.143.494	400.328
01.01.2017 – 31.12.2017	10.099.359	1.570.508	549.176
01.01.2018 – 31.12.2018	12.523.639	1.681.568	931.885
01.01.2019 – 31.12.2019	13.096.914	2.045.565	1.066.182
01.01.2020 – 31.12.2020	10.586.719	2.366.559	1.602.935
01.01.2021 – 31.12.2021	11.083.373	2.670.452	1.529.117
01.01.2022 – 31.12.2022	11.606.594	2.863.402	1.648.972

III. Финансиски показатели

1 Биланс на успех од 31.12.2022 година

Според резултатите од работењето со состојба 31.12.2022 година Кроациа осигурување - Живот АД Скопје ги оствари следниве резултати:

	31.12.2022	
	МКД	ЕУР
Вкупни приходи	893.087.195	14.523.349
Вкупни расходи	791.686.638	12.874.377
Бруто добивка	101.400.557	1.648.972

Структурата на остварениот приход се состои од:

	Процент (%)	МКД	ЕУР
Приходи од осигурување	79,92%	713.726.616	11.606.594
Приходи од вложувања	19,72%	176.079.774	2.863.402
Останати приходи	0,37%	3.280.805	53.353
ВКУПНО	100,00%	893.087.195	14.523.349

Во вкупните остварени приходи во текот на 2022 година, најголемо учество (**79,92%**) има **нето приходот од премија остварен од продажба** на полиси за осигурување живот во износ од **713.726.616 МКД (11.606.594 ЕУР)**.

Финансиските приходи (приходи од вложувањата од математичката резерва, капитал и технички резерви) изнесуваат **176.079.774 МКД (2.863.402 ЕУР)**, односно нивното учество во вкупните приходи изнесува **19,72%**.

Структурата на остварените расходи се состои од:

	Процент (%)	МКД	ЕУР
Трошоци за осигурани случаи	38,34%	303.515.259	4.935.754
Промена во математичката резерва	23,57%	186.611.311	3.034.666
Промена во посебна резерва	3,92%	31.024.267	504.515
Трошоци за осигурување	14,52%	114.966.722	1.869.584
Останати административни трошоци	10,12%	80.085.850	1.302.353
Останати технички трошоци	0,96%	7.566.364	123.044
Трошоци на вложувања	8,58%	67.916.865	1.104.461
ВКУПНО	100,00%	791.686.638	12.874.377

Трошоците за **штети, доживувања, откуп на полисите и промена на резервите за штети** изнесуваат **303.515.259 МКД (4.935.753 ЕУР)**, односно претставуваат 38,34% од вкупните расходи остварени во извештајниот период.

Вкупниот износ на откупи реализиран за периодот 01.01.2022 - 31.12.2022 изнесува **90.189.782 МКД (1.466.663 ЕУР)**.

Промената во математичката резерва со состојба на ден 31.12.2022 година изнесува **186.611.311 МКД (3.034.666 ЕУР)** или **23,57%** од вкупните расходи.

Промената во математичката резерва за полиси каде што осигуреникот го презема инвестицискиот ризик со состојба од 31.12.2022 година изнесуваше **31.024.267 МКД (504.515 ЕУР)** или **3,92%** од вкупните расходи.

Трошоците за осигурување со состојба на ден 31.12.2022 година изнесуваат **114.966.722 МКД (1.869.584 ЕУР)** или **14,52%** од вкупните расходи. Структурата на поединечните ставки на трошоците е следна:

Трошоци за осигурување	МКД	ЕУР
Провизија	71.051.661	1.155.439
Маркетинг	4.365.321	70.989
Останати трошоци за осигурување	39.549.740	643.156
ВКУПНО	114.966.722	1.869.584

Општите и административни трошоци во периодот 01.01.2022 година - 31.12.2022 година изнесуваат 80.085.850 МКД (1.302.353 ЕУР), што претставува учество од **10,12 %** во вкупните расходи.

Поединечно учество на трошокот во вкупните општи и административни трошоци на 31.12.2022:

Општи и административни трошоци	МКД	ЕУР
Амортизација	3.393.663	55.188
Бруто плата на вработени	23.706.189	385.509
Закуп на деловен простор	6.823.889	110.970
Останати трошоци	46.162.109	750.686
ВКУПНО	80.085.850	1.302.353

Останатите технички трошоци и трошоците за вложувања за периодот 01.01.2022 година - 31.12.2022 година изнесуваат 75.483.229 МКД (1.227.505 ЕУР), што претставува учество од 9,54% во вкупните расходи.

Анализа на штетите 31.12.2022 година

Друштвото во текот на 2022 година продолжи да ја применува политиката на транспарентен систем на исплата на штетите пријавени од нашите осигуреници. Исто така, Кроациа осигурување -Живот АД Скопје, во периодот 01.01.2022 година - 31.12.2022 година пристапи кон решавање и ликвидација на штетите по сите основи, со цел да го зголеми задоволството на осигурениците. Во делот на статистиката, вкупниот број пријавени случаи е прикажан во табелата подолу:

Табела 11: Вкупно пријавени побарувања на 31 декември 2022 година

Ризик	Вкупно пријавени штети во 2022	Ликвидирани штети	Одбиени штети	Резервирани штети
Незгода	297	299	82	19
Смрт	158	172	11	48
ТБС	26	25	12	7
Малигни	2	3	0	0
Операции	13	12	4	1
Вкупно	496	511	109	75

Во периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 се ликвидирани 172 штети по основ на смрт од болест (36 штети пријавени пред 2022 година, 136 штети пријавени во 2022 година) со вкупен износ за исплата од 39.824.173,00 МКД (645.500,82 ЕУР). Во периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 се ликвидирани 299 штети по основ на Несреќен случај - Незгода со вкупен износ за исплата од 4.051.999,00 МКД (65.677,91 ЕУР). Во периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 се ликвидирани 25 штети по основ на Тешко болни состојби со вкупен износ за исплата од 1.732.241,00 МКД (28.077,49 ЕУР). Во периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 се ликвидирани 3 штети по основ на Операции со вкупен износ за исплата од 262.538,00 МКД (4.255,41 ЕУР).

Дополнително на горенаведените штети, во периодот од 01.01.2022 година до 31.12.2022 година се исплатени 1215 барања по основ на исплата на осигурена сума за доживување со вкупен износ за исплата од 171.268.753 МКД (2.776.055,64 ЕУР).

Табела 12: Преглед на ефективното решавање на штетите по класи на осигурување за периодот 01.01.-31.12.2022

Интерна поделба на класи на осигурување	Вкупно пријавени штети во 2022 г.	Позитивно решени штети	Одбиени штети	Вкупно решени штети	Резервирани штети	Ефективно решени штети (5:2)
1	2	3	4	5	6	7
Несреќен случај	297	217	82	299	19	100,67%
Живот	158	161	11	172	48	108,86%
ТБС	26	13	12	25	7	96,15%
Малигни	2	3	0	3	0	150%
Операции	13	8	4	12	1	92,30%

Табела 13: Преглед на ефикасноста во решавањето на штетата

Ред. Бр.	Опис	01.01.2021 – 31.12.2021	01.01.2022 – 31.12.2022	Индекс 4:3
1	2	3	4	5
1	Вкупно пријавени штети во тековниот период	507	496	97,83%
2	Позитивно ликвидирани штети	432	402	93,05%
3	Одбиени штети	95	109	114,73%
4	Вкупно решени штети	527	511	96,96%
5	Вкупен број резервирани штети	92	75	78,13%

Во периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 година поднесени се вкупно 62 приговори за обработени штети. По основ на пријавени штети настанати од несреќен случај незгода, примени се вкупно 39 приговори, од кои 17 се решени позитивно, додека 22 приговори се одбиени. По основ на смрт од болест и Тешко болни состојби, заклучно со 31 декември 2022 година, примени се 18 приговори, од кои 17 се одбиени и еден приговор е прифатен. По основ на Доживување, Операции и 2,5% награда за новороденче, примени се 5 приговори и сите се приговори се одбиени.

Реализација на дадениот план за работењето на Друштвото на ден 31.12.2022

Таблица 14: Реализација на планот за 2022 и споредување на податоци за 2022 со 2021

Опис	Реализирано 31.12.2022 МКД	Реализирано 31.12.2022 ЕУР	План за реализација 31.12.2022 ЕУР	Индекс на реализација на план 31.12.2022	Реализирано 31.12.2021 МКД	Реализирано 31.12.2021 ЕУР	Индекс 2022/2021
Приходи од премија	713.726.616	11.606.594	12.252.809	94,73	683.035.007	11.083.373	104,72
Приходи од осигурување	716.758.305	11.655.895	12.320.850	94,6	685.907.752	11.129.988	104,73
Промена во бруто резервите за пренисна премија	-3.031.689	-49.301	-68.041	72,46	-2.872.745	-46.615	105,76
Приходи од вложувања	176.079.774	2.863.402	2.226.786	128,59	164.571.960	2.670.452	107,23
Приходи од камати	134.652.543	2.189.714	2.130.502	102,78	129.068.414	2.094.349	104,55

Нереализирани добивки (сведување на објективна вредност)	23.677.286	385.039	28.102	1370,15	21.584.699	350.247	109,93
Приходи од капитални добивки	359.732	5.850	-	-	562.560	9.128	64,09
Позитивни курсни разлики	17.390.213	282.799	68.182	414,77	13.356.287	216.728	130,49
Останати приходи	3.280.805	53.353	25.324	210,67	2.375.501	38.546	138,41
Вкупни приходи	893.087.195	14.523.349	14.504.919	100,13	849.982.468	13.792.371	105,3
Трошоци за осигурени случаи	303.515.259	4.935.754	5.747.061	85,88	303.286.885	4.921.331	100,29
Штети	48.839.975	794.234	1.288.186	61,66	43.744.416	709.825	111,89
Удел на реосигурување	-	-	-	-	-	-	-
Откупи	90.189.782	1.466.663	1.387.097	105,74	87.567.299	1.420.924	103,22
Доживувања	171.268.773	2.785.166	2.836.058	98,21	162.316.010	2.633.846	105,75
Резерви за штети	-6.783.271	-110.309	235.720	-46,8	9.659.160	156.736	-70,38
Промена во математичка резерва	186.611.311	3.034.666	3.934.078	77,14	184.001.798	2.985.733	101,64
Промена во посебна резерва	31.024.267	504.515	-13.975	-3610,13	77.903.384	1.264.111	39,91
Тошоци за осигурување	114.966.722	1.869.584	2.322.947	80,48	103.574.161	1.680.662	111,24
Провизии	71.051.661	1.155.439	1.220.773	94,65	54.639.013	886.608	130,32
Останати трошоци на осигурување	43.915.061	714.145	1.102.174	64,79	48.935.148	794.054	89,94
Општи административни трошоци	80.085.850	1.302.353	995.836	130,78	54.698.984	887.581	146,73
Бруто плати и стимулации	23.524.480	382.554	339.245	112,77	20.637.733	334.881	114,24
Останати административни трошоци	56.561.370	919.799	656.591	140,09	34.061.251	552.700	166,42
Трошоци на вложувања	67.916.865	1.104.461	94.680	1166,52	21.043.067	341.459	323,45
Останати трошоци	7.566.364	123.044	274.520	44,82	11.239.302	182.377	67,47
Вкупни расходи	791.686.638	12.874.377	13.355.147	96,4	755.747.581	12.263.254	104,98
Бруто добивка	101.400.557	1.648.972	1.149.772	143,42	94.234.887	1.529.117	107,84

Табелата бр. 14 дава преглед на реализацијата на поставениот план на Друштвото на ден 31.12.2022 и споредба со податоците за работењето за 2022 и 2021 година .

Врз основа на податоците од таблицата може да се заклучи дека Друштвото на ден 31.12.2022 ги реализирало зададените планови за бруто-добивка.

Врз основа на резултатите се донесени следните заклучоци:

- Во периодот 01.01.2022 до 31.12.2022 година Друштвото има реализирано добивка од 1.648.972 ЕУР, што претставува реализација на планот за 2022 година во износ од 143,42%;
- Приходите од осигурувањето на ден 31.12.2022 изнесуваат 11.655.895 ЕУР, што во однос на Планот за периодот 01.01.2022 – 31.12.2022 година претставува намалување за 5,4%.
- Друштвото секојдневно ја следи должната премија и презема мерки за наплата, со редовен процес на доставување месечни фактури и опомени за наплата на должна премија во текот на годината. Друштвото превзема зголемени мерки на наплата на должна премија по пат:
  - телефонско контактирање на должниците секој месец,
  - посебно контактирање пред да се раскине договорот за осигурување поради неплаќање,
  - можности за одобрување заем наменет за уплата на годишната премија, со отплата на месечни рати.

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2022 до 31.12.2022 година

- Вкупните приходи на ден 31.12.2022 година изнесуваат 14.523.349 ЕУР, што претставува зголемена реализација во однос на планот за 2022 за 0,13%.
- Приходите од вложувањата – приходи од камати и капитална добивка (реализирана и нереализирана), на ден 31.12.2022 година бележат пораст за 28,59% во однос на планот за период 01.01.2022 – 31.12.2022 година и изнесуваат 2.863.402 ЕУР.
- Расходите за осигурените случаи изнесуваат 4.935.753 ЕУР, што претставува реализација под планираните вредности за период 01.01.2022 -31.12.2022 од 14,12%
- Расходите за промена на математичката резерва бележат пад во однос на планот од 22,86% во однос на планот за период 01.01.2022 – 31.12.2022 година во износ од 3.034.666 ЕУР.
- Трошоците за осигурување се реализирани во износ од 1.869.584 ЕУР, што претставува пад на реализација на планот за 2022 во износ од 19,52%.
- Административните трошоци за период 01.01.2022 – 31.12.2022 година во однос на планот за 2022 се повисоки од планираните за 30,78% и изнесуваат 1.302.353 ЕУР.
- Трошоците за вложувања на ден 31.12.2022 година се повисоки од планираните за период 01.01.2022 – 31.12.2022 година за 1066,52% и изнесуваат 1.104.461 ЕУР како резултат на падот на цените на уделите и зголемените негативни курсни разлики.

Учеството на трошоците за осигурување во приход од премија

	Реализација (ЕУР) 31.12.2022	Реализација (ЕУР) 31.12.2021	Планирана реализација (ЕУР) 31.12.2022
ТРОШОЦИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ	1.869.584	1.680.662	2.322.947
Провизија	1.155.439	886.608	1.220.773
Останати трошоци за осигурување	714.145	794.054	1.102.174
Приходи од премија	11.606.594	11.083.373	12.252.809
% учество на трошоците за осигурување во вкупната премија	16,11%	15,2%	18,96%
% учество на провизијата во вкупната премија	9,96%	8,0%	9,96%

Учеството на административните трошоци за осигурување во приход од премија

	Реализација (ЕУР) 31.12.2022	Реализација (ЕУР) 31.12.2021	Планирана реализација (ЕУР) 31.12.2022
ОПШТИ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ	1.302.353	887.581	995.836
Бруто плати и стимулации	382.554	334.881	339.245
Останати административни трошоци	919.799	552.700	656.591
Приходи од премија	11.606.594	11.083.373	12.252.809
Вкупни приходи	14.523.349	13.792.371	14.504.919
% учество на општите административни трошоци во вкупната премија	11,22%	8,01%	8,13%
% учество на општите административни трошоци во вкупните приходи	8,97%	6,44%	6,87%

Удел на математичката резерва, откупи и доживувања во приходи од премија на ден 31.12.2022

	Реализација (ЕУР) 31.12.2022	Реализација (ЕУР) 31.12.2021	Планирана реализација (ЕУР) 31.12.2022
Математичка резерва, откупи и доживувања	7.286.495	7.040.503	8.157.233
Промени во математичката резерва	3.034.666	2.985.733	3.934.078
Откупи	1.466.663	1.420.924	1.387.097
Доживувања	2.785.166	2.633.846	2.836.058
Приходи од премија	11.606.594	11.083.373	12.252.809
% учество ма МР, откупи и доживувања во приходи од премија	62,78%	63,52%	66,57%

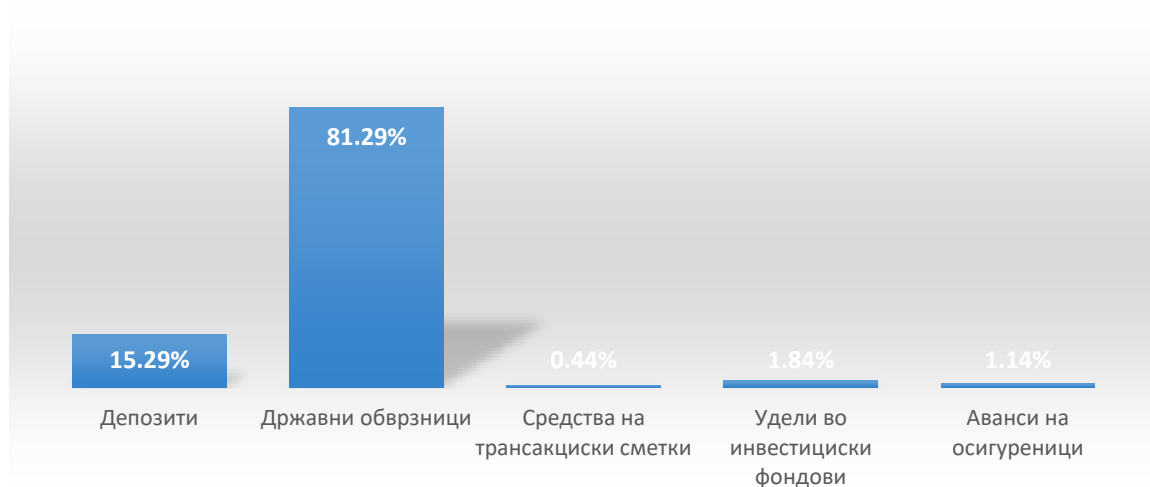
Политика на вложување средства на капитал и техничка резерва

Вложувањето на осигурителните друштва е строго регулирано со Законот за супервизија на осигурувањето во Р.С. Македонија. Имајќи ги предвид сите значајни насоки за управување на вложувањата, Друштвото усвои стратегија и модел на вложување, кои придонесуваат за остварување на планираните приходи од вложување и воедно овозможува долгорочно, стабилно, солвентно и профитабилно работење.

И покрај сите законски можности за вложување на средствата од капиталот и резервите, Друштвото применува конзервативна стратегија на вложување. Кроациа осигурување–Живот АД Скопје ги презема сите превентивни мерки за намалување на евентуалните негативни последици од глобалната економска криза.

Поради валутната и роковната усогласеност обврската за исплата на осигурените суми по основа на активните полиси за животно осигурување во портфолиото на Кроациа осигурување –Живот АД Скопје се состои од вложувања на рок од 1 месец до 30 години.

Графички приказ 5: Структура на вложувања на 31.12.2022

Во портфолиото на Кроациа осигурување живот нема високоризични вложувања во акции и вложувања во недвижности, кои тешко можат да се претворат во ликвидни средства.

Друштвото внимателно ја следи состојбата на домашните и на странските пазари на капитал и постојано работи на приспособување на вложувањата кои се изложени на потецијални загуби поради промена на каматните стапки и другите промени на пазарните услови.

2 Биланс на состојба на 31.12.2022 и компаративни податоци за 2022 во однос на 2021

Опис на позиција АКТИВА	Реализација IVQ/2022 (МКД)	Реализација IVQ/2021 (МКД)	Индекс IVQ/2022 vsIVQ/2021	Реализација IVQ/2022 (ЕУР)	Реализација IVQ/2021 (ЕУР)	Индекс IVQ/2022 vsIVQ/ 2021
Нематеријални средства	4.026.376	3.870.601	104,02	65.477	62.807	104,25
Останати нематеријални средства	4.026.376	3.870.601	104,02	65.477	62.807	104,25
Вложувања	3.964.610.397	3.689.070.177	107,47	64.472.338	59.861.265	107,7
Останати финансиски вложувања	3.964.610.397	3.689.070.177	107,47	64.472.338	59.861.265	107,7
Финансиски вложувања во друштвата во група- продружени друштва	-	35.716.226	-	-	579.556	-
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	300.151.289	300.769.123	99,79	4.881.048	4.880.476	100,01
Должнички хартии од вредност со рок на доспевање до една година	-	-	-	-	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на доспевање над една година	300.151.289	300.769.123	99,79	4.881.048	4.880.476	100,01
Финансиски вложувања расположиви за продажба	2.924.272.012	2.703.572.929	108,16	47.554.396	43.869.942	108,4
Должнички хартии од вредност со рок на доспевање до една година	-	-	-	-	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на доспевање над една година	2.924.272.012	2.703.572.929	108,16	47.554.396	43.869.942	108,4
Финансиски вложувања за тргување	73.140.412	39.957.063	183,05	1.189.407	648.369	183,45
Акции и удели во инвестициски фондови	73.140.412	39.957.063	183,05	1.189.407	648.369	183,45
Депозити, заеми и останати пласмани	667.046.684	609.054.836	109,52	10.847.487	9.882.922	109,76
Дадени депозити	606.447.960	548.504.510	110,56	9.862.033	8.900.393	110,8
Останати заеми	60.598.724	60.550.326	100,08	985.454	982.529	100,3
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто технички резерви	1.421.270	1.176.331	120,82	23.113	19.088	121,08
Дел за реосигурување во бруто резерви за преносна премија	1.421.270	1.176.331	120,82	23.113	19.088	121,08
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	203.110.088	173.814.561	116,85	3.302.968	2.820.429	117,11
Побарувања	122.308.678	116.933.491	104,6	1.988.979	1.897.439	104,82
Побарувања од непосредни работи на осигурување	44.767.530	40.248.938	111,23	728.008	653.105	111,47
Побарувања од осигуреници	44.767.530	40.248.938	111,23	728.008	653.105	111,47
Побарувања на работи од соодигурување и реосигурување	-	1.050.713	-	-	17.050	-

Побарување по основ учество во надомест на штета од реосигурување	-	1.050.713	-	-	17.050	-
Останати побарувања	77.541.148	75.633.840	102,52	1.260.971	1.227.284	102,74
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	-	-	-	-	-	-
Побарувања по основ на финансиски вложувања	75.847.103	74.773.529	101,44	1.233.423	1.213.324	101,66
Останати побарувања	1.694.045	860.311	196,91	27.548	13.960	197,34
Останати средства	21.430.772	19.718.037	108,69	348.506	319.958	108,92
Материјални средства	4.094.102	3.348.314	122,27	66.578	54.332	122,54
Опрема	3.554.841	2.114.329	168,13	57.809	34.308	168,5
Останати материјални средства	539.261	1.233.985	43,7	8.769	20.024	43,8
Парични средства и останати парични еквиваленти	17.336.670	16.369.723	105,91	281.928	265.626	106,14
Парични средства во банка	11.465.125	10.649.356	107,66	186.445	172.803	107,89
Парични средства во благајна	2.916	8.603	33,9	47	140	33,87
Издвоени парични средства за покривање на математичка резерва	5.868.211	5.711.602	102,74	95.429	92.680	102,97
Останати парични средства и парични еквиваленти	418	162	258,02	7	3	226,58
Залихи на ситен инвентар	-	-	-	-	-	-
Активни временски разграничувања	4.360.832	3.499.604	124,61	70.916	56.786	124,88
Останати пресметани приходи и одложени трошоци	4.360.832	3.499.604	124,61	70.916	56.786	124,88
ВКУПНА АКТИВА	4.321.268.413	4.008.082.802	107,81	70.272.297	65.037.772	108,05
Опис на позиција ПАСИВА	Реализација IVQ/2022 (МКД)	Реализација IVQ/2021 (МКД)	Индекс IVQ/2022 vsIVQ/2021	Реализација IVQ/2022 (ЕУР)	Реализација IVQ/2021 (ЕУР)	Индекс IVQ/2022 vsIVQ/2021
Капитал и резерви	687.358.612	597.745.184	114,99	11.177.799	9.699.404	115,24
Запишан капитал	184.131.750	184.131.750	100	2.994.343	2.987.842	100,22
Запишан капитал од обични акции	184.131.750	184.131.750	100	2.994.343	2.987.842	100,22
Резерви	136.532.549	111.329.374	122,64	2.220.287	1.806.503	122,91
Законски резерви	146.298.519	121.095.344	120,81	2.379.101	1.964.972	121,08
Откупени сопствени акции	-9.765.970	-9.765.970	100	-158.814	-158.469	100,22
Нераспоредена нето добивка	277.080.885	218.273.477	126,94	4.505.879	3.541.848	127,22
Добивка за тековниот пресметковен период	89.613.428	84.010.583	106,67	1.457.290	1.363.211	106,9
Бруто технички резерви	3.361.768.863	3.178.664.195	105,76	54.668.953	51.579.084	105,99
Бруто резерви за преносни премии	15.214.916	11.938.288	127,45	247.424	193.718	127,72
Бруто математичка резерва	3.329.449.572	3.142.838.261	105,94	54.143.378	50.997.749	106,17
Бруто резерви за штети	17.104.375	23.887.646	71,6	278.151	387.617	71,76
Бруто останати технички резерви	-	-	-	-	-	-
Бруто техничка резерва во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	208.922.179	177.889.082	117,45	3.397.484	2.886.545	117,7
Останати резерви	2.281.348	1.970.762	115,76	37.099	31.979	116,01
Резерви за вработени	2.281.348	1.970.762	115,75	37.099	31.979	116,01
Одложени и тековни даночни обврски	1.746.771	1.341.304	130,23	28.406	21.765	130,51
Тековни даночни обврски	1.746.771	1.341.304	130,23	28.406	21.765	130,51
Обврски	59.144.893	50.251.636	117,7	961.812	815.416	117,95

<i>Пасивни временски разграничувања</i>	<i>45.747</i>	<i>220.639</i>	<i>20,73</i>	<i>744</i>	<i>3.579</i>	<i>20,78</i>
ВКУПНА ПАСИВА	4.321.268.413	4.008.082.802	107,81	70.272.297	65.037.772	108,05

Врз основа на анализата на поединечните позиции на билансот се донесени следните заклучоци:

- Вкупните вложувања на Друштвото од 01.01.2022 до 31.12.2022 год. се за 7,47% поголеми од вложувањата во 2021 година. Главно зголемувањето произлегува од вложувања во државни обврзници расположиви за продажба, кои во 2022 се зголемени во однос на 2021 година за 8,16% .
- Вкупната актива за периодот 01.01.2022 – 31.12.2022 год. Бележи раст од 7,81% во споредба со 2021 год.
- Капиталот и резервата за 2022 година се поголеми во однос на 2021 година за 14,99% како резултат на зголемувањето на нето-добивката на Друштвото.

IV. Развојни проекти за 2022 година

Во 2022 година Друштвото продолжи со реализација на проектите што го следеа работењето на Друштвото и, согласно со остварените резултати, се покажаа високопрофитабилни од аспект на повратот на инвестицијата и зголемувањето на продажбата. Како значајни се:

1. „ЛОЈАЛНИ КЛИЕНТИ“:

Со цел да се продолжи добрата традиција за грижа на корисниците за 2022, континуирано се спроведува следење и комуникација со постоечките клиенти.

2. „КАЈ НАС ВАШАТА ЛОЈАЛНОСТ ВРЕДИ ПОВЕЌЕ“

Во насока на нудење дополнителни поволности и бенефиции за нашите клиенти во 2011 година започнавме проект со кој на нашите клиенти им овозможуваме попуст на многубројни продажни и угостителски објекти користејќи ја Кроациа лојалити картицата. Овој проект претставува уште еден начин да ја подобриме грижата за нашите корисници. Во јуни 2015 година, Друштвото ја воведо картичката за лојалност GOLD со посебни поволности за VIP клиентите. Во 2022 година, соработката со постojните партнери во проектот продолжи, а поради атрактивноста на проектот и заинтересираноста на трговците за ваква соработка бројот на партнерски компании континуирано се зголемува.

3. „Call Centar“ Кроациа осигурување АД Скопје

Во 2011 година Друштвото разви свој Call Centar, кој во наредниот период продолжува со работа како подршка на продажба и подршка на Банките. Дополнително во 2022 година се продолжи со праксата на вкрстена продажба (“cross – selling”) по пат на повици во насока на промовирање на нови производи меѓу новите и постоечките клиенти.

4. ОНЛАЈН ПЛАЌАЊЕ

Друштвото на своите осигуреници им ја обезбеди можноста за онлајн (on-line) плаќање на капарите по понуда, која наиде на одлична реакција кај продажната мрежа. Кроациа осигурување –Живот АД Скопје во 2022 год. работеше на промоција на достапноста на своите услуги до клиентите

5. MY CRO ACCOUNT апликација

Во насока на континуирано надградување на грижата за корисниците ја воведовме и апликацијата што претставува веб-интегрално решение, кое им овозможува на нашите осигуреници и застапници онлајн следење на полисите за животна осигурување, а на нашите застапници им овозможува следење на нивните активности. Оваа активност продолжува и во 2022 година.

6. ДИГИТАЛЕН МАРКЕТИНГ

Учество на одредени саеми и промоции на Друштвото го замени со дигителен маркетинг како начин да се таргетираат потенцијални клиенти

7. ПРОГРАМА БЕНИФИЦИЈА ПЛУС

Водени од фактот дека компаниите зависат, пред сè, од своите вработени, Друштвото на своите лојални вработени им овозможува дополнителни бенефиции со програмата Бенефиција плус. Програмата на сите вработени им нуди одредени бенефиции, а, дополнително, секој месец се наградуваат најдобрите со однапред утврдени критериуми. Цел на оваа програма, пред сè, е да ја зголеми мотивацијата, да ја намали флукуацијата и да овозможи подобра работна атмосфера помеѓу вработените.

8. НАГРАДНА ПРОГРАМА ЛОЈАЛИТИ (LOYALTY)

Со цел намалување на трошоците по основа на награди, а истовремено и задржување на наградната програма како дополнителна стимулација, мотивација и задржување на постојните застапници од надворешната продажна мрежа, како и привлекување нови потенцијални застапници, Друштвото во 2022 година продолжува со примена на Лојалити наградна програма.

9. ФОКУС ВРЗ КЛИЕНТИТЕ

Една од стратегиските вредности на Кроациа осигурување-Живот –ФОКУС ВРЗ КЛИЕНТИТЕ Друштвото во изминатиот период воведо можност за поголема достапност на податоците по пат на ВИБЕР (**VIBER комуникација**) – овозможуваме брза и лесна услуга за проверка на документацијата, проверка на извршените уплати итн.

V. Едукација на вработените од 01.01.2022 до 31.12.2022 година

Со развојот и долгогодишното искуство на Друштвото се разви потреба за систематско и континуирано вложување и развој на човечкиот капитал во Компанијата. За таа цел е поддржан нов начин на управување и управување со кариерата на вработените, односно темелите на Кроациа академија се поставени на поинаков систематски начин. Цел на Кроациа академија е грижа за едукативниот развој и за стручната надградба на сите вработени што, воедно, значи развој и напредок на Друштвото во целина. За успешно работење не се доволни само вештините што веќе ги поседуваат вработените туку и нивно натамошно усовршување и унапредување, кое произлегува од усовршувањето и унапредувањето за успешно совладување на работните задачи. Позитивното влијание на ефективните обуки се гледа од фактот што од вработените што биле на обука може значително да се забележи рационализација на работата, односно квалитетните и адекватните обуки на вработените придонесуваат за подобри резултати кај вработените.

Во периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 година во Друштвото се спроведени повеќе обуки од различна содржина распределени по програми и тоа на следниве теми:

1. Програм за развој на основни знаења и вештини за нововработен и постоечки персонал
  - Обука за едукација и интеграција на нововработени
  - Техничка обука за нови производи
  - Техничка обука за нови застапници и соработници
  - Основни продажни вештини
  - Обуки за процедури по кои работи Друштвото
  - Кратки обуки за производи-refresh
  - Продажни вештини

2. Програми за развој на индивидуални знаења и вештини за специфични работни места како за вработени така и за потреби на поединечните компании, образовни институции, финансиски институции и нивните активности.
  - Обука за Промени, Откупи и Заеми во полиси
  - Обука за нови производи
  - Обуки за користење на Банко апликација
  - Обуки за Брокерски друштва
  - Обуки за Осигурување на студенти
  - Обуки за Осигурување на средношколци
  - Обуки за поддршка при лиценцирање за соработници
  - Животното осигурување како финансиски инструмент
  - Отворен Вебинар за животна осигурување

3. Програми за развој и унапредување на менаџерските вештини и мотивациски обуки за вработени
  - Тим билдинг активности за синергија меѓу вработени
  - Лидерство
  - Time менаџмент
  - Мотивациски обуки

4. Програми кои опфаќаат обуки за вработени кои се задолжителни и предвидени со закон
  - Безбедност и здравје при работа
  - Континуирано професионално усовршување за ревизори
  - Континуирано професионално усовршување за актуари
  - Обука за Информациска безбедност
  - Обука за СПП/ФТ измени во регулатива
  - Заштита на лични податоци

VI. МАРКЕТИНГ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОДОТ 01.01.2022 до 31.12.2022 година

Маркетинг активностите, кои се спроведени во 2022 година, беа наменети за зголемување и задржување на пазарниот удел на Друштвото за сите сегменти на работењето и на остварувањето на поставените финансиски и деловни цели на Друштвото.

Согласно со одобрениот план за маркетинг активности за 2022 година фокусот беше ставен на BTL i ATL активности и цели на усовршување на позицијата на брендот, јакнење на свеста кај луѓето за потреба за животна осигурување, зголемување на бројот на потенцијални осигуреници, зголемување на застапничката мрежа, зголемување на дополнителните погодности за осигурениците и подорбрување на грижата за корисниците.

Насоки на маркетинг активностите кои се применуваа во 2022 година

- Задржување на постоечките осигуреници и застапници;
- Зголемување на бруто полисираната премија;
- Привлекување на нови потенцијални осигуреници и застапници;
- Фокус на корпоративна одговорност на компанијата;

VII. Работа на органот за управување

Одборот на директори на Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје во периодот 01.01.2022 до 31.12.2022 година работеше во состав:

- Ванчо Бален, неизвршен член на Одборот на директори, претседател на Одборот на директори
- Маја Станковска Костова, извршен член на Одборот на директори
- Марио Батарило, неизвршен член на Одборот на директори до 09.05.2022
- Иван Залар, неизвршен член на Одборот на директори од 09.05.2022
- Огњен Блажевски, неизвршен независен член на Одборот на директори

Одборот на директори на Кроациа Осигурување – Живот Скопје во 2022 година одржа 10 седници на кои се донесени одлуки со кои се регулира работењето на Друштвото и создаде неопходни услови за поефикасно работење и споведување на планираните активности.

Скопје, 28.02.2023

Генерален директор,
Маја Станковска Костова

Потврда на актуарот

- 1) Назив на Друштво: Кроациа Осигурување Живот - А.Д. Скопје
Адреса: „ Костурски херои“ бр.38, 1 000 Скопје
Телефон: (+389 2) 3215 883
Веб-адреса: www.cro.mk
Период за којшто се известува: 01.01.2022-31.12.2022

Име и презиме на актуарот: Лидија Ристеска
Телефон: (+389 72) 512 007
E-mail: l.risteska@cro.mk

2) Потврдата се изготвува во однос на следните класи на осигурување:

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

3) Информации и податоци кои ги користи актуарот:

Податоците кои ги користи Актуарот за пресметка на математичката резерва се доставуваат од службата за ИТ при што истите се генерирани од информатичкиот систем на Друштвото - ОСИС. Податоците се систематизирано поделени по тарифни групи, поединечно за секој договор за осигурување.

Податоците ги содржат потребните елементи за пресметка.

Податоците се доставуваат во ексел табели.

Базата на сетот податоци за пресметка на математичка резерва е дефинирана во информатичкиот систем - ОСИС и ги вклучува податоците за полисите со статус активни и капитализирани полиси на 31.12.2022 и сторно полиси кои статусот на сторно поради неплаќање на премијата го стекнале во последните 12 месеци од датумот на пресметка на математичката резерва.

Пред пристап на пресметка на математичката резерва се врши контрола на податоците.

По добивање на податоците, а со цел проверка на конзистентност пред пристап на пресметка на математичката резерва овластениот актуар врши проверка на добиените податоци од службата за ИТ кои се споредуваат со податоците од претходен период. Контролите на податоците се спроведуваат за секоја полиса поединечно.

Контролите не се поставени во информатичкиот систем - ОСИС, се спроведуваат на ексел податоците кои се доставуваат за пресметка на математичката резерва. Контрола на податоците е поставена и во новото софтверско решение за пресметка на математичка резерва.

Грешките кои се забележани при контрола на податоците се доставени до службата за ИТ и службата за поддршка на продажба и марткетинг за анализа и корекција. Во податоците за пресметка на математичката резерва сите грешки директно се корегирани во екселот со податоци за пресметка на математичката резерва.

Контролите кои се воспоставени за проверка на конзистентност на податоците и останатите контроли кои се спроведуваат на податоците се опишани во Техничкото упатство за пресметка на математичка резерва.

Информатичкиот систем на друштвото - ОСИС е воведен во Ноември 2018-та година и е во континуирана надградба. Системска математичка резерва во информатичкиот систем на друштвото - ОСИС е имплементирана за сите тарифни групи, при што пресметката на математичката резерва за тарифните групи на Ризико осигурување за случај на смрт со опаѓачки осигурени суми со еднакратна уплата на премија се пресметува системски и се контролира во ексел, додека за останатите тарифни групи математичката резерва се пресметува во ексел.

Во 2022 година Друштвото имплементираше ново софтверско решение за пресметка на математичката резерва. Пресметка на математичката резерва заклучно со 31.12.2022 е извршена и во ексел и во новото софтверско решение. Пресметката и контролата на математичката резерва ќе продолжи да се спроведува паралелно и во ексел и со новото системско решение. Точноста на пресметката на математичката резерва ќе се контролира и во следниот период се до конечна примена на системската пресметка.

Податоците за штети се доставени во форма на Книга за штети во која се водат сите податоци за пријавени, резервирани, одбиени и исплатени штети за смрт, операции, малигни болести, тешко болни состојби и дополнително осигурување од незгода и се добиваат од службата за ликвидација на штети. Составен дел на книгата на штети се евиденцијата на откупите и доживувањата. Податоците за доставуваат во ексел табели. Контрола се врши и на извештајот за ликвидирани штети, односно дали податоците соодветствуваат со сметководствената евиденција во билансот на успех. За случајно избрани предмети се прави проверка на усогласеноста на податоците од извештајот со податоците во досието за соодветната штета. Податоците за штети за дополнителното осигурување од незгода се користат при изработка на триангулациите за резерви за настанати но непријавени штети.

Финансиските извештаи се доставени во форма пропишана за известување од страна на Агенцијата.

4) Валута

Износите на резервите за тарифните групи кои се искажани во евра, се конвертираат во денари според средниот курс на Народна Банка на РМ на денот на пресметката кој на 31.12.2022 изнесува 1 евро = 61,4932 денари.

Нема изложеност во други валути.

5) Тарифи на премии

Во тековната година Друштвото има воведено нови тарифи или има направено измена во постојните тарифи на премии.

а) Да   б) Не

Во 2022 година во своето портфолио на Тарифни групи Одборот на директори на Друштвото ги усвои следните тарифни групи:

Осигурување на живот во случај на смрт со опаѓачки осигурени суми согласно амортизациониот план на кредит со повеќекратна уплата на премија кога траењето на уплата на премија е пократко од времетраењето на осигурувањето, Тарифа 52 - Тарифна група 013 во валута ЕУР и Тарифа 52 - Тарифна група 113 во валута МКД.

Врз основа на Техничките основи за тарифите се анализираа следните елементи:

- Применетите Таблици на смртност;
- Комутативните броеви Вкупно население;
- Вкалкулирана камата за пресметка на премија;
- Вкалкулирани трошоци за пресметка на премија;
- Применети формули за пресметка на нето премиски стапки;
- Применети формули за пресметка на бруто премиски стапки;
- Применети формули за пресметка на математичка резерва.

Тарифите на премии се изготвени согласно прописите, стандардната пракса во актуарската професија и осигурувањето и се формирани на начин да обезбедиваат трајно исполнување на сите обврски на друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување.

6) Технички резерви

Податоците за бруто техничките резерви и техничките резерви – дел од реосигурување и/или соосигурување од соодветните статистички обрасци, кои се составен дел на Правилникот за статистички осигурителни стандарди, се пресметани во согласност со Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и актуарските стандарди и друштвото за осигурување може да одговори на сите свои обврски од осигурувањето.

а) Да   б) Не

Бруто математичката резерва се проценува на основа на нето проспективен актуарски метод како разлика од сегашната вредност на сите идни обврски кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашната вредност на техничката премија од сите идни обврски на осигурениците, односно договорувачите на осигурувањето кои произлегуваат од договорите за осигурување.

Бруто математичката резерва се проценува одделно за секој договор за осигурување.

Бруто математичката резерва е збир од бруто математичката резерва од сите договори за осигурување.

За договорите за осигурување за кои постои гарантирана откупна вредност проценетата бруто математичка резерва се проценува согласно точка 5./5.1./6) и 5./5.1./10) од Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви, односно проценетата бруто математичка резерва е најмалку во висина на гарантираната откупна вредност во моментот на проценка.

За договорите за осигурување каде траењето на осигурувањето е подолго од траењето на плаќање на премија се применува точка 5./5.2./3) од Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви, односно во пресметката на математичката резерва експлицитно се вклучени идните административни трошоци.

За договорите за осигурување за кои се применува точка 5./5.2./4) од Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви актуарот пресметува намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација) која се пресметува само за активните договори со стапка на цилмеризација во висина од 3,5% од договорената сума на осигурување. Притоа намалување на математичката

резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација) се применува согласно точка 5./5.2./6) од Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

На ден 31.12.2022 година математичката резерва е пресметана без промена на техничките каматни стапки и користените таблици на смртност кои се користени и при пресметка на математичката резерва на претходен - последен датум на известување.

Методите за пресметка на сите типови резерви се исти со методите опишани во претходната актуарска потврда.

а) Да   б) Не

Нема промени во методите на пресметка на математичката резерва во периодот.

6.1. Резерви за преносни премии

Во портфолиото на друштвото за осигурување се вклучени:

- 1) договори за осигурување кај коишто ризикот е рамномерно распределен за времетраењето на договорот,
- 2) договори за осигурување кај коишто ризикот линеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот,
- 3) договори за осигурување кај коишто ризикот нелинеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот.

Притоа:

- при пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 1) е користен методот про рата темпорис опишан во Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

а) Да   б) Не

- бројот на договори од точка 2) изнесува _____ .
При пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 2) е користен методот од точка 1/1.2/2) од Прилогот кон правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

а) Да   б) Не

- бројот на договори од точка 3) изнесува _____ .
При пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 3) е користен методот _____ .

За договорите за осигурување за кои се пресметува математичка резерва, резервите за преносни премии се додаваат во износот на математичка резерва.

Бруто резервите за преносни премии на 31.12.2022 година за овие договори изнесуваат 170.234.375, МКД.

Резерва за преносна премија се издвојува и за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот. Бруто резервите за преносни премии за дополнителни осигурувања на 31.12.2022 година изнесуваат 15.214.916, МКД.

Како основа за пресметка на резервите за преносни премии - дел во реосигурување се користи цедираната премија кон реосигурителот. По методата *pro-rata temporis* се одредува резервата за преносна премија како пропорционален дел од премијата кој ги покрива ризиците во следниот период.

Резервата за преносна премија дел од реосигурување на 31.12.2022 изнесува 1.421.270, МКД.

6.2. Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси и попусти се составен дел на математичката резерва

а) Да   б) Не

Дополнителната осигурена сума се припишува од средствата акумулирани со вложување на математичката резерва наменети исклучиво за припис на идна добивка на осигурениците.

Вкупните резерви за припис на идните добивки на 31.12.2022 година изнесуваат 17.147.535, МКД, од кои 9.846.054, МКД се резерви за гарантирани бонуси и попусти, 229.763, МКД се резерви за бонуси за истечени но неиспалтени полиси и 7.071.718, МКД се резерви за идни бонуси и попусти.

6.3. Резерви за штети

6.3.1. Резерви за настанати и пријавени штети

Резервите за настанати и пријавени штети се проценети во согласност со интерните правила на друштвото за осигурување во врска со штетите, Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и Правилникот за минималната содржина на евиденцијата и начинот на пријава, резервација и ликвидација на штети од страна на друштвата за осигурување.

а) Да   б) Не

Резервите за настанати и пријавени штети се пресметуваат врз основа на поединечна проценка за секоја штета.

Резервите за настанати и пријавени штети за штети настанати како последица на смрт се утврдуваат во висина на осигурената сума за случај на смрт согласно договорот за осигурување или во износ утврден согласно условите за осигурување за тарифната група на која припаѓа.

Резервите за настанати и пријавени штети за случај на дополнително осигурување од тешко болни состојби или малигни болести се утврдуваат на висина на осигурената сума за осигурително покритие по дополнителното осигурување утврдена во договор за осигурување.

Резервите за дополнително осигурување од нереден случај во моментот на пријава и прва резервација се резервираат согласно проценетиот износ за првична резервација на штета во случаи кога во моментот на евиденција не може да се утврди износот на штета, а за штетите за кои постои можност за утврдување - утврдениот процент на инвалидитет.

Бруто износот на резервите за настанати и пријавени штети на 31.12.2022 година изнесува 15.127.641, МКД.

6.3.1.1. Рентни штети

За договорите за неживотно осигурување кај кои надоместоците се исплаќаат во облик на рента, резервите за настанати и пријавени штети се пресметуваат со:

- методот _____
- користена е таблица на смртност _____
- каматна стапка _____

6.3.2. Резерви за настанати но непријавени штети

Друштвото издвојува резерва за настанати но непријавени штети за дополнително осигурување од незгода и дополнително осигурување од операции.

При пресметката на резервите за настанати но непријавени штети за дополнително осигурување од незгода се користи методот на триангулација на штети. Податоците се добиени во форма на Книга за штети доставена од организационата единица за штети. Книгата на штети ги содржи сите потребни податоци за процена на резервата на настанати но непријавени штети. Направена е и дополнителна анализа на податоците при што е констатирано дека истите се точни и достаточни со што се потврди дека претпоставките за идниот развој на штети се темелат на вистинското искуство.

За изработка на триангулациите се користени бруто исплатени (ликвидирани штети). Од потребната резерва која што се добива со развој на триаголници се одзема резервата за настанати и пријавени штети и на тој начин ја добиваме резервата за настанати но непријавени штети.

Како развојни фактори во триангулациите се користи пондериран просек на количниците од кумулативните износи на ликвидирани штети. *Tail development* факторот во триаголниците е 9 години.

За проценка на бруто резервата за настанати но непријавени штети се користи методот на Chain Ladder без корекција за инфлација.

Резултатот од спроведената run-off анализа не укажа на потреба за дополнителна резервација.

Бруто резервата за настанати но непријавени штети за дополнително осигурување од незгода на 31.12.2022 година изнесува 1.844.753, МКД.

Друштвото доиздвојува резерва за настанати но непријавени штети за дополнително осигурување од операции проценет како очекуван коефициент на штети, износот на 31.12.2022 изнесува 131.981, МКД.

6.3.3. Резерви за повторно отворени штети

Резервите за повторно отворени штети друштвото за осигурување ги регистрира како:

- а) нови б) развој на постојните

Резервите за повторно отворени штети, односно резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени се вклучени во резервите за настанати и пријавени штети, односно во резервите за настанати но непријавени штети.

- а) Да б) Не

6.3.4. Резерви за трошоци за обработка на штети

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети и резервите за настанати но непријавени штети.

а) Да   б) Не

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се составен дел од резервите за настанати и пријавени штети. Резервите за директни трошоци за обработка на штети се пресметуваат за секоја штета поединечно.

Резервите за директни трошоци за обработка на штети на 31.12.2022 изнесуваат 73.736, МКД.

Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети изнесува 1,5 % од збирот на резервите за настанати и пријавени штети, резервите за настанати но непријавени штети и резервите за директни трошоци за обработка на штети.

Резервите за индиректни трошоци за обработка на штети изнесуваат 236.005, МКД.

6.4. Еквилизациона резерва

Друштвото не издвојува Еквилизациона резерва, бидејќи нема портфолио со значајни варијации на техничкиот резултат во претходните години.

6.5. Други технички резерви

Друштвото не издвојува други технички резерви, затоа што очекуваните идни обврски се во согласност со тарифите и постоечките резерви овозможуваат исполнување на идните обврски.

6.6. Математичка резерва

Математичката резерва по сите договори за осигурување е пресметна со нето проспективна метода.

а) Да   б) Не

Математичката резерва се пресметува со нето проспективна метода како разлика на сегашната вредност на сите идни обврски по договорите за осигурување и сегашна вредност на сите идни обврски на договорувачот на осигурувањето за секој договор поединечно. Резервата за преносна премија е дел од математичката резерва.

Математичката резерва се пресметува за следниве договори за осигурување:

а. Индивидуално и колективно осигурување на живот за случај на смрт и доживување – мешано осигурување.

За договорите за осигурување кои се склучени пред 01.01.2014 година кои имаат вкalkулирана каматна с-ка за пресметка на премиите од 3,5% за сите тарифни групи за мешано осигурување и за тарифната група на колективно осигурување за случај на смрт и доживување која изнесува 4%, согласно Одлуката на Агенцијата за супервизија на осигурување за овие договори применетата каматна с-ка за пресметка на математичка резерва изнесува 3%.

Каматната стапка применета при пресметка на математичката резерва за полисите склучени во периодот од 1.01.2014 година до 28.02.2014 година е 3% за сите тарифни групи.

Каматна стапка применета при пресметка на математичката резерва за сите тарифни групи од мешано осигурување за полисите склучени од 1.03.2014 година изнесува 2,75%. Каматната стапка користена за пресметка на премиите на овие тарифни групи изнесува 2,75%, за сите тарифи.

Од 01.01.2016 година променета е каматната с-ка за пресметка на премиите и пресметка на математичка резерва и изнесува 2,5% за сите тарифни групи и се применува за сите договори за осигурување кои се склучени до 01.05.2020 година.

За договорите склучени од 01.05.2020 до 01.05.2021 година применетата каматната с-ка за пресметка на математичка резерва изнесува 2% со применети Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година.

За договорите за осигурување склучени по 01.05.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% и користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година.

б. Осигурување на живот во случај на доживување со поврат на премијата во случај на смрт - детско штедно осигурување

За договорите склучени пред 01.01.2014 година кои имаат каматна стапка за пресметка на премии од 3,5% математичката резерва се пресметува со каматна стапка од 3% со користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2002 година.

Каматна стапка применета при пресметка на математичката резерва за полисите склучени од 1.03.2014 година е 2,75% за сите тарифни групи. Каматната стапка користена за пресметка на премиите на овие тарифни групи изнесува 2,75%, за сите тарифи.

За договорите склучени по 01.01.2016 година се применува каматна стапка од 2,5% со користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2002 година.

За договорите склучени од 01.01.2016 до 01.06.2020 година применетата каматната с-ка за пресметка на премии и пресметка на математичка резерва изнесува 2,5% со користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година.

За договорите за осигурување со почеток на осигурување по 01.05.2020 математичка резерва се пресметува со каматна стапка 2% и користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година.

За договорите за осигурување со почеток на осигурување по 01.05.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% и користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година.

в. Ризико осигурување - осигурување на живот за случај на смрт со одредено времетраење

Каматна стапка применета при пресметка на математичката резерва за ризико осигурување - осигурување на живот за случај на смрт со одредено времетраење изнесува 2,75% при што истата каматна стапка е користена и за изготвувањето на тарифите за договорите склучени пред 01.04.2016 година.

За договорите склучени од 01.01.2016 до 01.06.2020 се применува каматна стапка за пресметка на математичка резерва од 2,5% со применети Македонски демографски таблицы на смртност од 2006-2008 година.

За договорите склучени од 01.06.2020 до 01.05.2021 година каматната стапка за пресметка на премии и математичка резерва изнесува 2% со користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година.

За договорите за осигурување со почеток на осигурување по 01.05.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% и користени Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година.

г. Доживотно осигурување за случај на смрт

За тарифната група доживотно осигурување за случај на смрт каматна стапка применета при пресметка на математичката резерва изнесува 2,25% и се користат Македонски демографски таблици на смртност од 2006-2008 година за вкупно население за сите договори за осигурување склучени до 01.06.2020.

За договорите склучени од 01.06.2020 до 01.05.2021 година оваа тарифна група има измена на каматната стапка за пресметка на премии и математичка резерва која изнесува 2% со користени Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година.

За договорите за осигурување со почеток на осигурување по 01.05.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% и користени Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година.

д. Осигурување на живот во случај на смрт со опаѓачки осигурени суми согласно амортизациониот план на кредит.

За договорите склучени до 01.05.2020 година за овие тарифни групи се пресметува со применети Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година со 2,5% каматна стапка.

Од 01.05.2020 тарифните групи се променети и се применуваат Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година со 2% каматна стапка.

За договорите за осигурување со почеток на осигурување по 01.05.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% и користени Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година.

ѓ. Дополнително осигурување кон осигурување на живот, Осигурување на тешко болни состојби

За тарифите на дополнително осигурување кон осигурувањето на живот - Осигурување на тешко болни состојби се применуваат:

За договорите склучени до 01.01.2014 година се користи каматна стапка од 3% со применети Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 1991 година.

За договорите од 01.04.2014 година до 01.01.2016 година се користи каматна стапка од 2,75% со применети Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 1991 година

Од 01.01.2016 година се намалува каматната стапка за пресметка на математичка резерва на 2,5% со применети Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година, и од 01.06.2020 година каматната стапка за пресметка на премии и математичка резерва изнесува 2%.

За договорите за осигурување со почеток на осигурување по 01.05.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% и користени Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година.

е. Дополнително осигурување кон осигурување на живот - Осигурување од малигни болести

За тарифата дополнително осигурување кон осигурувањето на живот од малигни болести се користат: Таблици на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година - Вкупно население; Таблици на поболување Cancer Unisex; користена каматна стапка за пресметка на премии и математичка резерва изнесува 1%.

ж. Рента со одредено траење со еднократна уплата на премија.

За тарифните групи од лична рента со одредено траење со еднократна уплата на премија се користат: Таблицы на рента AVÖ 2005R Unisex, генерација 1972; ТКС од 1,5% за пресметка на премии и математичка резерва.

з. Осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со еднократна уплата на премија каде осигуреникот го превзема инвестициониот ризик и дополнително осигурување за случај смрт поради незгода и смрт поради сообраќајна незгода.

За овие тарифни групи се користат: Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2002 година – попис на население 2000/2002 година - Вкупно население; користена каматна стапка од 2,5% за пресметка на премии и математичка резерва за договорите склучени до 01.05.2020 година.

За договорите склучени по 01.05.2020 се користат Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година – попис на население 2010/2012 година - Вкупно население со применета каматна од 2% за пресметка на премии и математичка резерва.

За договорите за осигурување со почеток на осигурување по 01.05.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% и користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година.

с. Осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со повеќекратна уплата на премија каде осигуреникот го превзема инвестициониот ризик поврзано со осигурување за случај на смрт-флекси инвест.

За овие тарифни групи за пресметка на премии и математичка резерва се применуваат Хрватски таблицы на смртност 2000-2002, применетата каматна стапка изнесува 1%.

и. Осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови каде осигуреникот го превзема инвестициониот ризик поврзано со осигурување за случај на смрт и доживување

За овие тарифни групи за договорите склучени до 01.06.2020 се користат Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година – попис на население 2010/2012 година со каматна стапка од 2,25% за пресметка на премии и математичка резерва.

За договорите склучени по 01.06.2020 година се применуваат Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година – попис на население 2010/2012 година и каматната стапка за пресметка на премии и математичка резерва изнесува 2%.

За договорите за осигурување со почеток на осигурување по 01.05.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% и користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година.

ј. Осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови каде осигуреникот го превзема инвестициониот ризик поврзано со детско штедно осигурување.

За овие тарифни групи се користат Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година – попис на население 2010/2012 година со каматна стапка од 2% за пресметка на премии и математичка резерва.

За договорите за осигурување со почеток на осигурување по 01.05.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% и користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблицы на смртност од 2012 година.

к. Дополнително осигурување за траен инвалидитет

За оваа тарифна група се користат Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година – попис на население 2010/2012 година со каматна стапка од 2% за пресметка на премии и математичка резерва.

За договорите за осигурување со почеток на осигурување по 01.05.2021 за пресметка на премии и математичка резерва се применува каматна стапка од 1,5% и користени Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година.

л. Колективно ризико осигурување за случај на смрт.

За овие тарифни групи се користат Таблицы на смртност на Република Хрватска - Хрватски таблици на смртност од 2012 година – попис на население 2010/2012 година со каматна стапка од 0% за пресметка на премии и математичка резерва. Тарифните групи кои се склучени со поединечни договори за осигурување се применува точка 5./5.2./8) од Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и математичката резерва се пресметува според вистинската пристапна возраст на осигуреникот. За тарифните групи кои се склучени по колективен договор податоците за пресметка на математичката резерва не се генерирани на ниво за секој осигуреник поединечно пресметката на математичка резерва се пресметува со просечна пристапна старост за секој договор за осигурување. Пристапна старост за која се пресметува резерва се утврдува повисоката пристапна старост од пресметаната просечна старост на датум на пресметка на математичката резерва и пресметковната пристапна старост за пресметка на премијата.

Износот на бруто математичката резерва на ден 31.12.2022 година изнесува 3.329.449.572, МКД.

Износот на математичката резерва и дополнителна осигурена сума за истечени и сеуште неисплатени осигурени суми за доживување е составен дел на бруто математичката резерва кои се прикажани во Табела 2.

Друштвото применува намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација). Стапката на цилмеризација која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3,5%. Пресметаниот износ на неамортизираните трошоци за стекнување на осигурувањето на 31.12.2022 година изнесува 131.860.803, МКД.

За договорите за осигурување од класа 21, осигурување на живот во врска со удели во инвестициони фондови, кога осигуреникот го презема инвестициониот ризик согласно Член 4 од Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви Друштвото издвојува посебна резерва.

Посебната резерва на 31.12.2022 е со вкупен бруто износ 208.922.179, МКД.

Составен дел на математичката резерва е и дополнителната резерва од точка 5.2./7) од Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

а) Да Не

Просечниот принос кој Друштвото го остварило од вложувањата на средствата кои ја покриваат математичката резерва во претходните три години изнесува 3,67% пресметан како прост просек, односно 3,66% пресметан како тежински просек. Просечниот годишен принос од вложувањата на

средствата кои ја покриваат математичката резерва изнесува 4,05%, 3,59% 3,38% за периодот 2020-2022 година.

Друштвото ја пресметува просечната стапка на принос со просечни вредности на математичката резерва и на приходите од вложувања.

Прикажаниот просечен принос од вложувањата на математичката година за секоја година е пресметан како сооднос од просечната математичка резерва пресметана како аритметичка средина и нето приход од вложувањата на математичка резерва пресметан како аритметичка средина.

Преглед на просечниот принос од вложувањата на средствата кои ја покриваат математичката резерва е даден во Табела 1.

Табела 1

	Просечна математичка резерва	Нето приход од математичка резерва	Просечен принос од математичка резерва
2017	1.629.859.004	66.132.280	4,06%
2018	2.043.447.464	86.695.676	4,24%
2019	2.485.185.177	99.390.474	4,00%
2020	2.832.132.562	114.606.960	4,05%
2021	3.050.837.362	109.400.867	3,59%
2022	3.236.143.917	109.393.996	3,38%
		Прост просек:	3,67%
		Тежински просек:	3,66%
2022	3.236.143.917	109.393.996	3,38%

Стапката на приноси кои Друштвото ги остварува од вложувањата на средствата кои ја покриваат математичката резерва во последните 3 години опаѓа.

Табела 2

МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА	Бруто износ	Нето износ
Пресметана математичка резерва (со цилмеризација)	3.161.622.894	3.161.622.894
Резерва за преносни премии	170.234.375	170.234.375
Резерва за гарантирани бонуси и попусти	9.846.054	9.846.054
Резерви за идни бонуси и попусти	7.071.718	7.071.718
Резерви за истечени но неисплатени полиси	22.403.228	22.403.228
Резерви за бонуси за истечени но неисплатени полиси	229.764	229.764
Дополнителна резерва (од точка 5.2/7) од Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви)		
Износ на административни трошоци по однос на договорите каде траењето на осигурување е подолго од траењето на плаќање премија	128.275.913	128.275.913
Останато		
Износ на загарантирани откупни вредности	2.584.716.338	2.584.716.338

Забелешка: во податоците доставени во Табела 1 МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА како прилог на овој извештај резервите за истечени но неисплатени полиси и резерви за бонуси за истечени но неисплатени полиси се прикажани во точка 5а Останато.

Тест на адекватност на обврските (LAT)

Друштвото спроведува тест на адекватност на обврските (LAT).

Тестот на адекватност на обврските е изработен во согласност со принципите на МСФИ 4.

Тестот на адекватност на обврските (LAT) се спроведува со развиен модел за тарифните групи животното осигурување осигурување за случај на смрт и доживување – мешано осигурување, осигурување за случај на доживување – детско осигурување и ризико осигурување за случај на смрт со опаѓачка осигурена сума согласно амортизациониот план на кредит. Овие тарифни групи имаат вкупно учество од 93,95% од вкупната математичка резерва.

Претпоставки користени за проекцијата на идни парични текови:

За дисконтирање на паричните текови се креира крива на дисконтирање на база на издадените државни обврзници и трезорски записи.

Паричните текови се пресметуваат за сите наредни години до истек (доживување) на секоја полиса посебно, земајќи ги предвид:

- тековната состојба на полисите од анализираното портфолио на 31.12.2022 година,
- влезните параметри за анализираното портфолио: таблици на смртност, комутативни броеви, вкalkулирана каматна стапка,
- алоцирани искуствени трошоци: почетни трошоци, трошоци за напалта и административни трошоци со вклучена проекција на очекувана стапка на инфлација.
- искуствените проценки за веројатноста за смртност и сторно: откуп, капитализација и сторно поради неплаќање на премија на активните полиси, за капитализираните и еднократните полиси само смртност.

Покрај основниот тест на адекватност на обврските (LAT) се спроведува и тест на чувствителност при што се земаат следните претпоставки:

- зголемена стапка на смртност +10%,
- зголемена стапка на откуп +10%,
- зголемени трошоци +10%
- намалена стапката на принос за -0,5р.р. и соодветно намалено дисконтирање
- зголемена стапка на смртност +10%, зголемена стапка на откуп +10%, зголемени трошоци +10% и намалена стапката на принос за -0,5р.р.

Стапките на кривата на приноси и кривата на дисконтирање бележат значителен раст што се должи на порастот на купонската камата на државните обврзници издадени во 2022 година, а се резултат на макроекономските движења.

Растот на стапките на принос кои се користат за дисконтирање има најголемо влијание на адекватната покриеност на обврските со математичката резерва.

Тестот на адекватност на обврските (LAT) покажува достаточност на прокнижената математичка резерва на 31.12.2022.

6.7. Run-off анализа

Друштвото квартално изготвува анализа на адекватност на резервите за обврските по основ на штети со анализа на доволност на резервираните штети (*run off*- анализа).

Следењето на адекватност на резервираните штети со помош на *run off*- анализата се врши на три начини, се анализираат:

- само RBNS, резервите за настанати и пријавени штети
- само IBNR, резервите за настанати и непријавени штети
- IBNR и RBNS заедно.

Run-off анализа се изготвува за класите на дополнително осигурување од незгода, Класа 01 - Осигурување од несреќен случај и Класа 02 - Здравствено осигурување како дополнително осигурување кон основното осигурување на живот.

Резултатите од *run off* анализата се прикажани одделно за настанати и пријавени штети во Табела 3.1 и за настанати и непријавени штети во Табела 3.2.

Во Табела 3.3 е прикажан вкупниот резултат од *run-off* анализата.

Табела 3.1

4Q2022 Run-off-RBNS		Дополнително незгода		Дополнително здравствено		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%
		1901.1	1901.2	1902.1	1902.2	0000.1	0000.2
31.12.2021	1	85.028	17,30%	-222.668	-31,70%	-137.640	-11,53%
31.12.2020	2	113.118	17,36%	243.039	14,33%	356.157	15,17%
31.12.2019	3	348.303	61,87%	354.613	41,62%	702.916	49,68%
31.12.2018	4	352.019	48,79%	514.639	96,48%	866.658	69,06%
31.12.2017	5	530.345	50,43%	514.603	100,00%	1.044.948	66,72%

Табела 3.2

4Q2022 Run-off-IBNR		Дополнително незгода		Дополнително здравствено		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%
		1901.1	1901.2	1902.1	1902.2	0000.1	0000.2
31.12.2021	1	543.156	24,85%	717	1,32%	543.873	24,28%
31.12.2020	2	634.628	29,26%	0	0,00%	634.628	29,26%
31.12.2019	3	516.026	17,50%	0	0,00%	516.026	17,50%
31.12.2018	4	9.017	0,34%	0	0,00%	9.017	0,34%
31.12.2017	5	-473.791	-18,55%	0	0,00%	-473.791	-18,55%

Табела 3.3

4Q2022 TOTAL Run-off		Дополнително незгода		Дополнително здравствено		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%
		1901.1	1901.2	1902.1	1902.2	0000.1	0000.2
31.12.2021	1	628.184	23,46%	-221.951	-29,32%	406.233	11,83%
31.12.2020	2	747.747	26,51%	243.039	14,33%	990.786	21,94%
31.12.2019	3	864.329	24,61%	354.613	41,62%	1.218.942	27,93%
31.12.2018	4	361.036	10,76%	514.639	96,48%	875.675	22,51%
31.12.2017	5	56.554	1,57%	514.603	100,00%	571.157	13,86%

Run-off анализата за RBNS, резерви за настанати и пријавени штети за дополнително осигурување од незгода има позитивен резултат.

Run-off анализата за RBNS, резерви за настанати и пријавени штети за дополнително здравствено осигурување е со негативен резултат во однос на резервациите со состојба на 31.12.2021 што се должи на разликата на износот на резервиран износ за штета од тарифната група на малигни болести на 31.12.2022 и ликвидираниот износ во 2022 година. За останатите периоди е со позитивен резултат.

Run-off анализата за IBNR, резервите за настанати и непријавени штети е со позитивен резултат за дополнително осигурување од незгода и дополнително здравствено осигурување.

Од 2020 година Друштвото во своето портфолио вклучи дополнително осигурување од операции и за оваа тарифна група се пресметува резерва за настанати и непријавени штети, додека за дополнителното осигурување од тешко болни состојби и малигни болести не се издвојува резерва за настанати и непријавени штети, овие тарифни групи се вклучени само во Run-off анализата за настанати и пријавени штети.

Вкупната Run-off анализа е позитивна за пресметковниот период за сите периоди освен за дополнително здравствено осигурување во однос на 31.12.2021 година.

7) Реосигурување и соосигурување

7.1. Реосигурување

Реосигурителното покритие е согласно програмата за реосигурување.

Сопствениот удел на Друштво за осигурување на живот изнесува 30.000 ЕВРА, односно противвредност на тој износ во македонски денари пресметан по среден курс на НБРМ на денот на склучување на договорите за осигурување. Во случај на настанување на осигурен случај смрт реосигурителот обезбедува покритие за осигурени суми над 30.000 евра нето штета согласно годишниот договор за реосигурување 300.000 евра над 30.000 евра по поединечен осигурен случај.

Следната Табела 4 е приказ на максимално покритие согласно програмата за планирано реосигурување за 2022 година.

Табела 4

Класа на осигурување	Покриени ризици	Тип на договор	Самопридржај	Лимит на покритие
01/19/21	Смрт од болест, смрт од несрекен случај, смрт од сообраќајна незгода, Смрт на двајца родители кај тарифите на детско штедно осигурување	XI	30.000 EUR	300.000 EUR над 30.000 EUR
19	Смрт од болест, смрт од несрекен случај, смрт од сообраќајна незгода за колективни договори за осигурување	CAT XI	90.000 EUR	560.000 EUR

Со почеток 01.07.2022 година Друштвото го обнови годишниот договор за реосигурување со важност 01.07.2022 - 30.06.2023. Кон договорот за реосигурување реосигурителот го прифаќа ризикот од осигурување за траен инавлидитет за дополнително осигурување од несрекен случај кон основното осигурување на живот за сите осигурени случаи со вкупна агрегирана осигурена сума по осигуреник над 30.000 ЕУР со лимит на покритие до 300.000ЕУР.

Со почеток од 01.07.2022 Друштвото го обнови договорот за реосигурување од катастрофални ризици за колективни договори за осигурување на минимум 3 лица по штетен настан со лимит на покритие 560.000 ЕУР и самопридржај од 90.000 ЕУР по штетен настан.

Ризиците кои го надминуваат максималното покритие дадено во претходната табела потребно е да се реосигураат со факултативни договори за реосигурување.

Друштвото на ниво на Агрегирана осигурена сума по осигуреник месечно ја следи потребата од факултативни договори за реосигурување.

Друштвото нема активни факултативни договори за реосигурување на 31.12.2022 година.

Сите ризици со осигурени суми кои ги надминуваат лимитите на годишниот договор во моментот на склучување на договорот се прифатени од реосигурителот во рамките на годишниот договор.

По исклучок ризикот на дополнителното осигурување тешко болни состојби за полисата 59509 која Друштвото ја прифаќа без реосигурително покритие за ризикот над самопридржајот, со осигурена сума 31.250, ЕУР и полисата 112604 која Друштвото ја прифаќа без реосигурително покритие за ризикот над самопридржајот, со осигурена сума 50.000, ЕУР.

Годишен коефициент на штети	Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
незгода 01	13,43%	13,43%
здравствена 02	35,05%	35,05%

Коефициентите на штети се во рамките на очекувањата по соодветна класа

Бројот на штети особено дополнителното осигурување за случај на незгода е мал исто како и просечниот износ на исплатена штета што го прави дополнителното осигурување профитабилно и што се должи на нискиот коефициент на штети.

8) Потребно ниво на маргина на солвентност и гарантен фонд

Пресметката на потребното ниво на маргината на солвентност, гарантниот фонд и капиталот е направена согласно Законот, Правилникот за пресметка на потребното ниво на маргина на солвентност и Правилникот за видовите и описот на ставките што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот.

а) Да   б) Не

Потребното ниво на маргината на солвентност согласно Член 76 од Законот за супервизија во осигурување на 31.12.2022 година изнесува 198.890.855, МКД.

Капиталот на друштвото е поголем од потребното ниво на маргината на солвентност, исто така капиталот е поголем и од гарантниот фонд дефиниран во Член 77 од Законот за супервизија во осигурување.

Датум: _____

Потпис: _____

ПРИЛОГ 2 – ГОДИШНА СМЕТКА

ЕМБС: 05920922

Целосно име: КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за животна осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2022

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки белешки и други прилози
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	3.870.601,00			4.026.376,00
2	-- Гудвил	0,00			0,00
3	-- Останати нематеријални средства	3.870.601,00			4.026.376,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	3.348.314,00			4.094.102,00
5	-- Недвижности (006+007)	0,00			0,00
6	-- Земјиште	0,00			0,00
7	-- Градежни објекти	0,00			0,00
8	-- Постројки и опрема	1.884.090,00			2.683.835,00
9	-- Транспортни средства	24.852,00			701.098,00
10	-- Аванси за набавка на материјални средства	0,00			0,00
11	-- Материјални средства во подготовка	0,00			0,00
12	-- Останати материјални средства	1.439.372,00			709.169,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	3.689.070.177,00			3.964.610.397,00
14	-- I.ВЛОЖУВАЊА ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ НЕ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА	0,00			0,00
15	-- II.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	35.716.226,00			0,00
16	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во подружници	0,00			0,00
17	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	35.716.226,00			0,00

18	-- Должнички хартии од вредност издадени од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	0,00			
19	-- Побарувања по дадени заеми на подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	0,00			0,00
20	-- Останати финансиски вложувања во подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	0,00			0,00
21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	3.653.353.951,00			3.964.610.397,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	3.044.299.115,00			3.297.563.713,00
23	-- Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до достасаност (024+025)	300.769.123,00			300.151.289,00
24	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	0,00			0,00
25	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	300.769.123,00			300.151.289,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	2.743.529.992,00			2.997.412.424,00
27	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	0,00			0,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	2.703.572.929,00			2.924.272.012,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	39.957.063,00			73.140.412,00
30	-- Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата (031+032+033)	0,00			0,00
31	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	0,00			0,00
32	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	0,00			0,00
33	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	0,00			0,00
34	-- Деривативни финансиски инструменти	0,00			0,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	609.054.836,00			667.046.684,00
36	-- Депозити	548.504.510,00			606.447.960,00
37	-- Дадени заеми обезбедени со хипотека	0,00			0,00
38	-- Останати дадени заеми	60.550.326,00			60.598.724,00
39	-- Останати пласмани	0,00			0,00
40	-- IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	0,00			0,00
41	-- Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК(ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	173.814.561,00			203.110.088,00

42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	1.176.331,00			1.421.270,00
43	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	1.176.331,00			1.421.270,00
44	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	0,00			0,00
45	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	0,00			0,00
46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	0,00			0,00
47	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	0,00			0,00
48	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва (законски пропишана резерва за несигурно утврдена штета)	0,00			0,00
49	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останати осигурително технички резерви	0,00			0,00
50	-- Г.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	0,00			0,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	116.933.491,00			122.308.678,00
52	-- I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	40.248.938,00			44.767.530,00
53	-- Побарувања од осигуреници	40.248.938,00			44.767.530,00
54	-- Побарувања од застапници и од посредници	0,00			0,00
55	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	0,00			0,00
56	-- II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	1.050.713,00			0,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	75.633.840,00			77.541.148,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	0,00			0,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	74.773.529,00			75.847.103,00
60	-- Тековни даночни средства	0,00			0,00
61	-- Останати побарувања	860.311,00			1.694.045,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	16.369.723,00			17.336.670,00
63	-- З. ЗАЛИХИ	0,00			0,00
64	-- S.СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	0,00			0,00
65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	3.499.604,00			4.360.832,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	4.008.082.802,00			4.321.268.413,00
67	-- J. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	0,00			0,00

68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	597.745.184,00			687.358.612,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	184.131.750,00			184.131.750,00
70	-- II. ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	0,00			0,00
71	-- III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	9.765.970,00			9.765.970,00
72	-- IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	0,00			0,00
73	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	0,00			
74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	121.095.344,00			146.298.519,00
75	-- Законски резерви	121.095.344,00			146.298.519,00
76	-- Резерви за сопствени акции	0,00			0,00
77	-- Статутарни резерви	0,00			0,00
78	-- Останати резерви	0,00			0,00
79	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	218.273.477,00			277.080.885,00
80	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	0,00			0,00
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	84.010.583,00			89.613.428,00
82	-- X. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	0,00			0,00
83	-- XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	0,00			0,00
84	-- XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	0,00			0,00
85	-- Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	0,00			0,00
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	3.178.664.195,00			3.361.768.863,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	11.938.288,00			15.214.916,00
88	-- Бруто математичка резерва	3.142.838.261,00			3.329.449.572,00
89	-- Бруто резерви за штети	23.887.646,00			17.104.375,00
90	-- Бруто резерви за бонуси и попусти	0,00			0,00
91	-- Бруто еквилизациона резерва	0,00			0,00
92	-- Бруто останати осигурително технички резерви	0,00			0,00
93	-- Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	177.889.082,00			208.922.179,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	1.970.762,00			2.281.348,00
95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	1.970.762,00			2.281.348,00
96	-- Останати резервирања за ризици и неизвесности	0,00			0,00
97	-- Ѓ. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	0,00			0,00
98	-- Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	0,00			0,00

КАЈ ЦЕДЕНТИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ				
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	51.592.940,00		60.891.664,00
100	-- I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	17.853,00		0,00
101	-- Обврски спрема осигуреници	17.853,00		0,00
102	-- Обврски спрема застапници и посредници	0,00		0,00
103	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	0,00		0,00
104	-- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	0,00		0,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	51.575.087,00		60.891.664,00
106	-- Обврски по основ на финансиски вложувања	0,00		0,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	46.948.179,00		53.539.530,00
108	-- Обврски кон вработените	0,00		11.530,00
109	-- Тековни даночни обврски	1.341.304,00		1.746.771,00
110	-- Останати обврски	3.285.604,00		5.593.833,00
111	-- 3. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	0,00		0,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	220.639,00		45.747,00
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	4.008.082.802,00		4.321.268.413,00
114	-- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	0,00		699.998,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	849.982.468,00			893.087.195,00
202	-- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	683.035.007,00			713.726.616,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	688.281.884,00			719.734.623,00
204	-- Бруто полисирана премија за соосигурување	0,00			0,00
205	-- Бруто полисирана премија за реосигурување /ретроцесија	0,00			0,00
206	-- Бруто полисирана премија пренесена во соосигурување	0,00			0,00

207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	2.374.132,00			2.976.318,00
208	-- Промена во резервата за преносна премија	3.133.835,00			3.276.628,00
209	-- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за соосигурување	0,00			0,00
210	-- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	261.090,00			244.939,00
211	-- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	164.571.960,00			176.079.774,00
212	-- Приходи од вложувања во друштва во група (213+214+215+216+217+218)	0,00			0,00
213	-- Приходи од камати од друштва во група	0,00			0,00
214	-- Приходи од курсни разлики од друштва во група	0,00			0,00
215	-- Приходи од дивиденди од друштва во група	0,00			0,00
216	-- Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на вложувања во друштва во група	0,00			0,00
217	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања во друштва во група	0,00			0,00
218	-- Останати приходи од вложувања во друштва во група	0,00			0,00
219	-- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	164.571.960,00			176.079.774,00
220	-- Приходи од камати	129.068.414,00			134.652.543,00
221	-- Приходи по основ на курсни разлики	13.356.287,00			17.390.213,00
222	-- Приходи од дивиденди	0,00			0,00
223	-- Нереализирани добивки од вложувања	21.584.699,00			23.677.286,00
224	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	562.560,00			359.732,00
225	-- Финансиски вложувања расположливи за продажба	0,00			0,00
226	-- Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	562.560,00			359.732,00
227	-- Останати финансиски средства и вложувања	0,00			0,00
228	-- Останати приходи од вложувања (229+233)	0,00			0,00
229	-- Приходи од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста (230+231+232)	0,00			0,00
230	-- Зголемување на вредноста на вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00			0,00
231	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања во	0,00			0,00

	материјални средства кои не служат за вршење на дејноста			
232	-- Приходи од наемнини од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00		0,00
233	-- Останати приходи од вложувања	0,00		0,00
234	-- III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	0,00		0,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	2.375.501,00		3.280.805,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	755.747.581,00		791.686.638,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	303.286.885,00		303.515.259,00
238	-- Бруто исплатени штети	293.627.725,00		310.298.530,00
239	-- Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	0,00		0,00
240	-- Бруто исплатени штети-дел за соосигурување	0,00		0,00
241	-- Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија	0,00		0,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	9.659.160,00		-6.783.271,00
243	-- Промени во бруто резервите за штети-дел за соосигурување	0,00		0,00
244	-- Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	0,00		0,00
245	-- II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	184.001.798,00		186.611.311,00
246	-- Промени во математичка резерва, нето од реосигурување (247-248)	184.001.798,00		186.611.311,00
247	-- Промени во бруто математичка резерва	184.001.798,00		186.611.311,00
248	-- Промени во бруто математичка резерва-дел за соосигурување и реосигурување	0,00		0,00
249	-- Промени во еквализациона резерва, нето од реосигурување (250-251)	0,00		0,00
250	-- Промени во еквализациона резерва, нето од реосигурување	0,00		0,00
251	-- Промени во бруто еквализациона резерва-дел за соосигурување и реосигурување	0,00		0,00
252	-- Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	0,00		0,00
253	-- Промени во останати бруто технички резерви	0,00		0,00
254	-- Промени во останати бруто технички резерви- дел за соосигурување и реосигурување	0,00		0,00

255	-- III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (256-257)	77.903.384,00			31.024.267,00
256	-- Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот	77.903.384,00			31.024.267,00
257	-- Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот- дел за соосигурување и реосигурување	0,00			0,00
258	-- IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	0,00			0,00
259	-- Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	0,00			0,00
260	-- Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	0,00			0,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	158.273.145,00			195.052.572,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	103.574.161,00			114.966.722,00
263	-- Провизија	54.639.013,00			71.051.661,00
264	-- Останати трошоци	13.649.017,00			391.249,00
265	-- Промена во одложените трошоци за стекнување	0,00			0,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	35.286.131,00			43.523.812,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	54.698.984,00			80.085.850,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	3.150.673,00			3.393.663,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	20.637.733,00			23.524.480,00
270	-- Плати и надоместоци	13.109.978,00			14.733.809,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	1.225.991,00			1.422.881,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	4.954.348,00			6.284.623,00
273	-- Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	0,00			0,00
274	-- Останати трошоци за вработените	1.347.416,00			1.083.167,00
275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	1.775.823,00			3.809.657,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	29.134.755,00			49.358.050,00
277	-- Трошоци за услуги	23.586.649,00			40.849.971,00

278	-- Материјални трошоци	2.030.970,00			2.862.761,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	3.517.136,00			5.645.318,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	21.043.067,00			67.916.865,00
281	-- Расходи од вложувања во друштва во група (282+283+284+285+286)	0,00			0,00
282	-- Расходи за камати од друштва во група	0,00			0,00
283	-- Расходи за курсни разлики од друштва во група	0,00			0,00
284	-- Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања во друштва во група	0,00			0,00
285	-- Реализирани загуби од продажба (капитална загуба) на вложувања друштва во група	0,00			0,00
286	-- Останати финансиски расходи од друштва во група	0,00			0,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	21.043.067,00			67.916.865,00
288	-- Расходи за камати	0,00			0,00
289	-- Расходи за курсни разлики	16.687.596,00			22.977.767,00
290	-- Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања	4.355.471,00			44.939.098,00
291	-- Реализирани загуби од продажба (капитална загуба) на вложувања (292+293)	0,00			0,00
292	-- Финансиски вложувања расположиви за продажба	0,00			0,00
293	-- Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	0,00			0,00
294	-- Реализирани загуби од продажба на останати вложувања	0,00			0,00
295	-- Останати расходи од вложувања (296+297)	0,00			0,00
296	-- Амортизација на вложувањата во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00			0,00
297	-- Загуби од обезвреднување на вложувањата и останати расходи од вложувања	0,00			0,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	6.447.095,00			6.168.608,00
299	-- Трошоци за превентива	0,00			0,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	6.447.095,00			6.168.608,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	4.792.207,00			1.397.756,00
302	-- Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за	3.870.025,00			1.368.505,00

осигурување				
303	-- Останати финансиски и други расходи	922.182,00		29.251,00
304	-- Удел во добивката на придружените друштва	0,00		0,00
305	-- Удел во загубата на придружените друштва	0,00		0,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	94.234.887,00		101.400.557,00
307	-- Загуба за деловната година (236+305) – (201+304)	0,00		0,00
308	-- Нето добивка од прекинати работења	0,00		0,00
309	-- Нето загуба од прекинати работења	0,00		0,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	94.234.887,00		101.400.557,00
311	-- Загуба пред оданочување (307+309) или (307-308)	0,00		0,00
312	-- Данок на добивка	10.224.304,00		11.787.129,00
313	-- Одложени даночни приходи	0,00		0,00
314	-- Одложени даночни расходи	0,00		0,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	84.010.583,00		89.613.428,00
316	-- ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (311+312-313+314)	0,00		0,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	74,00		81,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00		12,00
319	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	0,00		0,00
320	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	84.010.583,00		89.613.428,00
321	-- Добивка која припаѓа на неконтролираното учество	0,00		0,00
322	-- Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	0,00		0,00
323	-- Загуба која се однесува на неконтролираното учество	0,00		0,00
324	-- ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	0,00		0,00
325	-- Вкупна основна заработувачка по акција	0,00		0,00
326	-- Вкупна разводнета заработувачка по акција	0,00		0,00
327	-- Основна заработувачка по акција од прекинатото работење	0,00		0,00
328	-- Разводнета заработувачка по акција од прекинатото работење	0,00		0,00
329	-- Добивка за годината	84.010.583,00		89.613.428,00

330	-- Загуба за годината	0,00		0,00
331	-- Останата сеопфатна добивка (333+335+337+339+341+343) - (334+336+338+340+342+344)	0,00		0,00
332	-- Останата сеопфатна загуба (334+336+338+340+342+344) - (333+335+337+339+341+343)	0,00		0,00
333	-- Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	0,00		0,00
334	-- Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	0,00		0,00
335	-- Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	0,00		0,00
336	-- Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	0,00		0,00
337	-- Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	0,00		0,00
338	-- Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	0,00		0,00
339	-- Промени на ревалоризациските резерви за материјални и нематеријални средства(+)	0,00		0,00
340	-- Промени на ревалоризациските резерви за материјални и нематеријални средства(-)	0,00		0,00
341	-- Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	0,00		0,00
342	-- Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	0,00		0,00
343	-- Удел во останата сеопфатна добивка на придружени друштва (само за потреби на консолидација)	0,00		0,00
344	-- Удел во останата сеопфатна загуба на придружени друштва (само за потреби на консолидација)	0,00		0,00
345	-- Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	0,00		0,00
346	-- Нето останата сеопфатна добивка (331-345)	0,00		0,00
347	-- Нето останата сеопфатна загуба (345-331) или (332+345)	0,00		0,00
348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	84.010.583,00		89.613.428,00
349	-- Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	0,00		0,00
350	-- Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	0,00		0,00
351	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (330+347) или (330-346) или (347-329)	0,00		0,00
352	-- Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	0,00		0,00

353	-- Сеопфатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	0,00			0,00
------------	--	------	--	--	------

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
613	-- Набавна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	9.227.133,00			13.246.242,00
615	-- Акумулирана амортизација на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	6.419.568,00			9.219.866,00
616	-- Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 003 од БС)	2.807.565,00			4.026.376,00
629	-- Набавна вредност на постројки и опрема	5.069.090,00			4.965.806,00
630	-- Акумулирана амортизација на постројки и опрема	4.269.090,00			4.069.674,00
632	-- Сегашна вредност на постројки и опрема(< = АОП 008 од БС)	800.000,00			896.132,00
637	-- Набавна вредност на компјутерска опрема	9.035.526,00			8.727.994,00
639	-- Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	7.951.436,00			6.770.383,00
640	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема(< = АОП 008 од БС)	1.084.090,00			1.957.611,00
641	-- Набавна вредност на транспортни средства	3.852.726,00			2.982.398,00
643	-- Акумулирана амортизација на транспортни средства	3.827.874,00			2.281.300,00
644	-- Сегашна вредност на транспортни средства (< = АОП 009 од БС)	24.852,00			701.098,00
645	-- Оригинални уметнички и литературни дела	240.169,00			240.169,00
656	-- Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	92.504.510,00			18.447.960,00
657	-- Долгорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	456.000.000,00			588.000.000,00
660	-- Останати дадени заеми (до една година) (< или = АОП 038 од БС)	6.501.882,00			6.596.667,00
661	-- Останати дадени заеми (над една година) (< или = АОП 038 од БС)	58.048.444,00			54.002.057,00
664	-- Должнички инструменти (АОП 660+661)(< или = АОП 041 од БС)	64.550.326,00			60.598.724,00
668	-- Вложувања во заеднички инвестициски фондови (< или = АОП 041 од БС)				203.110.088,00

670	-- Побарувања од купувачи(< или = АОП 061 од БС)			690.179,00
671	-- Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	16.369.723,00		17.336.670,00
682	-- Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	1.858.038,00		5.417.716,00
684	-- Трошоци од услуги на физички лица кои не вршат дејност(= АОП 275 од БУ)	1.775.823,00		3.809.657,00
685	-- Трошоци за наемнини(< или = АОП 277 од БУ)	5.880.958,00		6.823.889,00
686	-- Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	2.401.101,00		2.681.617,00
687	-- Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277 од БУ)	4.027.384,00		5.292.838,00
688	-- Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	1.723.738,00		361.242,00
689	-- Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	3.612.623,00		3.279.351,00
690	-- Трошоци за маркетинг, репрезентација, спонзорства и даноци(< или = АОП 277 од БУ)	15.429.864,00		17.408.766,00
691	-- Трошоци за останати услуги(< или = АОП 277 од БУ)	4.034.218,00		3.368.471,00
692	-- Трошоци за резервни делови и материјали за поправка и одржување(< или = АОП 278 од БУ)	253.855,00		385.669,00
693	-- Трошоци за канцелариски и потрошен материјал (< или = АОП 278 од БУ)	288.376,00		361.242,00
694	-- Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	796.306,00		1.271.488,00
695	-- Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	125.780,00		391.249,00
697	-- Трошоци за весници и списанија (< или = АОП 278 од БУ)	3.900,00		1.500,00
698	-- Отпис на ситен инвентар (< или = АОП 278 од БУ)	72.640,00		44.859,00
699	-- Трошоци за потрошено гориво (< или = АОП 278 од БУ)	615.893,00		798.003,00
701	-- Трошоци за резервирања(< или = АОП 279 од БУ)	1.080.411,00		1.264.876,00
702	-- Трошоци за придонеси и членарина (< или = АОП 279 од БУ)	28.612,00		31.012,00
703	-- Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци(< или = АОП 279 од БУ)	330.317,00		900.815,00
704	-- Трошоци по основ на надоместоци на членови на органи на управување(< или = АОП 279 од БУ)	205.596,00		616.374,00
705	-- Трошоци за стручно усовршување(< или = АОП 279 од БУ)	940.137,00		894.578,00

707	-- Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	916.063,00			1.937.663,00
710	-- Останати трошоци од работењето(< или = АОП 279 од БУ)	16.000,00			
712	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	74,00			81,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2001	- 01.11 - Одгледување на жита (освен ориз), мешункасти растенија и маслодајно семе	0,00			
2002	- 01.12 - Одгледување на ориз	0,00			
2003	- 01.13 - Одгледување на зеленчук, дињи и лубеници, коренест и трупкаст зеленчук	0,00			
2004	- 01.14 - Одгледување на шеќерна трска	0,00			
2005	- 01.15 - Одгледување на тутун	0,00			
2006	- 01.16 - Одгледување на растенија за предиво	0,00			
2007	- 01.19 - Одгледување на останати едногодишни насади и посеви	0,00			
2008	- 01.21 - Одгледување на грозје	0,00			
2009	- 01.22 - Одгледување на тропско и суптропско овошје	0,00			
2010	- 01.23 - Одгледување на агруми	0,00			
2011	- 01.24 - Одгледување на јаболчесто и коскесто овошје	0,00			
2012	- 01.25 - Одгледување на јагодесто, јаткасто и друго овошје	0,00			
2013	- 01.26 - Одгледување на маслодајни плодови	0,00			
2014	- 01.27 - Одгледување на растенија за производство на пијалаци	0,00			
2015	- 01.28 - Одгледување на зачински, ароматични и лековити растенија и на растенија за употреба во фармацијата	0,00			
2016	- 01.29 - Одгледување на останати повеќегодишни посеви	0,00			
2017	- 01.30 - Одгледување на саден материјал	0,00			
2018	- 01.41 - Одгледување на молзни крави	0,00			
2019	- 01.42 - Одгледување на други говеда и биволи	0,00			
2020	- 01.43 - Одгледување на коњи и останати	0,00			

	сродни животни			
2021	- 01.44 - Одгледување на камили и лами	0,00		
2022	- 01.45 - Одгледување на овци и кози	0,00		
2023	- 01.46 - Одгледување на свињи	0,00		
2024	- 01.47 - Одгледување на живина	0,00		
2025	- 01.49 - Одгледување на други животни	0,00		
2026	- 01.50 - Мешовито фармерство	0,00		
2027	- 01.61 - Помошни дејности за одгледување на посеви	0,00		
2028	- 01.62 - Помошни дејности за одгледување на животни	0,00		
2029	- 01.63 - Дејности кои се извршуваат после собраните посеви	0,00		
2030	- 01.64 - Доработка на семе	0,00		
2031	- 01.70 - Лов, траперство и соодветни услужни дејности	0,00		
2032	- 02.10 - Одгледување на шуми и останати дејности поврзани со шумарството	0,00		
2033	- 02.20 - Искористување на шумите	0,00		
2034	- 02.30 - Собирање на шумски плодови и производи, освен дрва	0,00		
2035	- 02.40 - Помошни услуги во шумарството	0,00		
2036	- 03.11 - Морски риболов	0,00		
2037	- 03.12 - Риболов во слатководни води	0,00		
2038	- 03.21 - Морска аквакултура	0,00		
2039	- 03.22 - Слатководна аквакултура	0,00		
2040	- 05.10 - Вадење на камен јаглен	0,00		
2041	- 05.20 - Вадење на лигнит	0,00		
2042	- 06.10 - Вадење на сурова нафта	0,00		
2043	- 06.20 - Вадење на природен гас	0,00		
2044	- 07.10 - Вадење на руди на железо	0,00		
2045	- 07.21 - Вадење на руди на уран и ториум	0,00		
2046	- 07.29 - Вадење на други руди на обоени метали	0,00		
2047	- 08.11 - Вадење на декоративен камен и камен за градежништвото, варовник, суров гипс, креда и шкрилци	0,00		
2048	- 08.12 - Вадење на чакал и песок; глина и каолин	0,00		
2049	- 08.91 - Вадење на хемиски минерали и минерални ѓубрива	0,00		
2050	- 08.92 - Вадење на тресет	0,00		

2051	- 08.93 - Вадење на сол	0,00			
2052	- 08.99 - Останато рударство и вадење на камен, неспомнато на друго место	0,00			
2053	- 09.10 - Помошни дејности за вадење на сурова нафта и природен гас	0,00			
2054	- 09.90 - Помошни дејности за останатото вадење на руда	0,00			
2055	- 10.11 - Преработка и конзервирање на месо	0,00			
2056	- 10.12 - Преработка и конзервирање на живинско месо	0,00			
2057	- 10.13 - Производство на животинско и живинско месо	0,00			
2058	- 10.20 - Преработка и конзервирање на риба, мекотели и лушпари	0,00			
2059	- 10.31 - Преработка и конзервирање на компири	0,00			
2060	- 10.32 - Производство на сокови од овошје и зеленчук	0,00			
2061	- 10.39 - Друга преработка и конзервирање на овошје и зеленчук	0,00			
2062	- 10.41 - Производство на масла и масти	0,00			
2063	- 10.42 - Производство на маргарин и слични масти за јадење	0,00			
2064	- 10.51 - Преработка на млеко и производство на сирења	0,00			
2065	- 10.52 - Производство на сладолед	0,00			
2066	- 10.61 - Производство на мелнички производи	0,00			
2067	- 10.62 - Производство на скроб и производи од скроб	0,00			
2068	- 10.71 - Производство на леб; слатки (колачи, торти) во свежа состојба и бисквити (кекси)	0,00			
2069	- 10.72 - Производство на двопек и бисквити; производство на конзервирани слатки и печива	0,00			
2070	- 10.73 - Производство на макарони, њоки, кускус и слични тестенини	0,00			
2071	- 10.81 - Производство на шеќер	0,00			
2072	- 10.82 - Производство на какао, чоколади и кондиторски производи	0,00			
2073	- 10.83 - Преработка на чај и кафе	0,00			
2074	- 10.84 - Производство на зачини и други додатоци	0,00			
2075	- 10.85 - Производство на готови јадења и оброци	0,00			
2076	- 10.86 - Производство на хомогенизирани прехранбени препарати и диететска храна	0,00			

2077	- 10.89 - Производство на останати прехранбени производи, неспоменати на друго место	0,00			
2078	- 10.91 - Производство на готова храна за животни на фарма (домашни животни)	0,00			
2079	- 10.92 - Производство на готова храна за домашни миленици	0,00			
2080	- 11.01 - Дестилирање, прочистување и мешање на алкохолни пијалаци	0,00			
2081	- 11.02 - Производство на вино од грозје	0,00			
2082	- 11.03 - Производство на јаболковина и вина од друго овошје	0,00			
2083	- 11.04 - Производство на други недестилирани ферментирани пијалаци	0,00			
2084	- 11.05 - Производство на пиво	0,00			
2085	- 11.06 - Производство на слад	0,00			
2086	- 11.07 - Производство на освежителни пијалаци; производство на минерална вода и друга флаширана вода	0,00			
2087	- 12.00 - Производство на тутунски производи	0,00			
2088	- 13.10 - Подготовка и предење на текстилни влакна	0,00			
2089	- 13.20 - Ткаење на текстил	0,00			
2090	- 13.30 - Довршување на текстил	0,00			
2091	- 13.91 - Производство на плетени и хеклани ткаенини	0,00			
2092	- 13.92 - Производство на готови текстилни производи, освен облека	0,00			
2093	- 13.93 - Производство на теписи и килими (подни прекривки)	0,00			
2094	- 13.94 - Производство на јажиња, конопи, плетенки и мрежи	0,00			
2095	- 13.95 - Производство на неткаен текстил и предмети од неткаен текстил, освен облека	0,00			
2096	- 13.96 - Производство на друг технички и индустриски текстил	0,00			
2097	- 13.99 - Производство на останати текстили, неспомнато на друго место	0,00			
2098	- 14.11 - Производство на кожна облека	0,00			
2099	- 14.12 - Производство на работна облека	0,00			
2100	- 14.13 - Производство на друга горна облека	0,00			
2101	- 14.14 - Производство на долна облека	0,00			
2102	- 14.19 - Производство на други предмети и прибори за облека	0,00			
2103	- 14.20 - Производство на предмети од крзно	0,00			

2104	- 14.31 - Производство на плетени и хеклани чорапи	0,00			
2105	- 14.39 - Производство на друга плетена и хеклана облека	0,00			
2106	- 15.11 - Штавење и доработка на кожа; доработка и боење на крзно	0,00			
2107	- 15.12 - Производство на куфери, рачни торби и слични предмети, седла и сарачки производи	0,00			
2108	- 15.20 - Производство на обувки	0,00			
2109	- 16.10 - Пилење и стружење на дрво	0,00			
2110	- 16.21 - Производство на фурнир и други плочи од дрво	0,00			
2111	- 16.22 - Производство на паркет	0,00			
2112	- 16.23 - Производство на друга градежна столарија и подови	0,00			
2113	- 16.24 - Производство на дрвена амбалажа	0,00			
2114	- 16.29 - Производство на останати производи од дрво; производство на предмети од плута, слама и плетарски материјал	0,00			
2115	- 17.11 - Производство на целулоза (пулпа)	0,00			
2116	- 17.12 - Производство на хартија и картон	0,00			
2117	- 17.21 - Производство на брановидна хартија и картон и на амбалажа од хартија и картон	0,00			
2118	- 17.22 - Производство на предмети за санитарни и тоалетни потреби за домаќинствата	0,00			
2119	- 17.23 - Производство на канцелариски материјал од хартија	0,00			
2120	- 17.24 - Производство на ѕидни тапети	0,00			
2121	- 17.29 - Производство на други предмети од хартија и картон	0,00			
2122	- 18.11 - Печатење на весници	0,00			
2123	- 18.12 - Друго печатење	0,00			
2124	- 18.13 - Услужни дејности во врска со печатењето и објавувањето	0,00			
2125	- 18.14 - Книговезни и сродни услуги	0,00			
2126	- 18.20 - Репродукција на снимени медиуми	0,00			
2127	- 19.10 - Производство на производи од печка за коксирање	0,00			
2128	- 19.20 - Производство на рафинирани нафтени производи	0,00			
2129	- 20.11 - Производство на индустриски гас	0,00			
2130	- 20.12 - Производство на бои и пигменти	0,00			

2131	- 20.13 - Производство на други основни неоргански хемикалии	0,00			
2132	- 20.14 - Производство на други основни органски хемикалии	0,00			
2133	- 20.15 - Производство на вештачки ѓубрива и азотни соединенија	0,00			
2134	- 20.16 - Производство на пластични маси во примарни облици	0,00			
2135	- 20.17 - Производство на синтетички каучук во примарни облици	0,00			
2136	- 20.20 - Производство на пестициди и други агрохемиски производи	0,00			
2137	- 20.30 - Производство на бои, лакови и слични премази, печатарско мастило и китови	0,00			
2138	- 20.41 - Производство на сапуни и детергенти, препарати за чистење и полирање	0,00			
2139	- 20.42 - Производство на парфемии и тоалетни препарати	0,00			
2140	- 20.51 - Производство на експлозиви	0,00			
2141	- 20.52 - Производство на лепаци	0,00			
2142	- 20.53 - Производство на етерични масла	0,00			
2143	- 20.59 - Производство на други хемиски производи, неспомнати на друго место	0,00			
2144	- 20.60 - Производство на вештачки влакна	0,00			
2145	- 21.10 - Производство на основни фармацевтски производи	0,00			
2146	- 21.20 - Производство на фармацевтски препарати	0,00			
2147	- 22.11 - Производство на надворешни и внатрешни гуми за возила; протектирање на гуми за возила (надворешни гуми)	0,00			
2148	- 22.19 - Производство на други производи од гума	0,00			
2149	- 22.21 - Производство на плочи, листови, цевки и профили од пластични маси	0,00			
2150	- 22.22 - Производство на амбалажа од пластични маси за пакување	0,00			
2151	- 22.23 - Производство на предмети за вградување (градежна стока) од пластични маси	0,00			
2152	- 22.29 - Производство на други производи од пластични маси	0,00			
2153	- 23.11 - Производство на рамно стакло	0,00			
2154	- 23.12 - Обликување и обработка на рамно стакло	0,00			
2155	- 23.13 - Производство на шупливо стакло	0,00			

2156	- 23.14 - Производство на стаклени влакна	0,00			
2157	- 23.19 - Производство и обработка на друго стакло, вклучувајќи и техничка стаклена стока	0,00			
2158	- 23.20 - Производство на огноотпорни производи	0,00			
2159	- 23.31 - Производство на керамички плочки и подни плочи	0,00			
2160	- 23.32 - Производство на цигли, ќерамиди и производи од печена глина за градежништвото	0,00			
2161	- 23.41 - Производство на керамички предмети за домаќинствата и керамички украсни предмети	0,00			
2162	- 23.42 - Производство на керамички санитарни уреди	0,00			
2163	- 23.43 - Производство на керамички изолатери и изолационен прибор	0,00			
2164	- 23.44 - Производство на други технички производи од керамика	0,00			
2165	- 23.49 - Производство на други керамички производи	0,00			
2166	- 23.51 - Производство на цемент	0,00			
2167	- 23.52 - Производство на вар и гипс	0,00			
2168	- 23.61 - Производство на производи од бетон за градежни цели	0,00			
2169	- 23.62 - Производство на производи од гипс за градежни цели	0,00			
2170	- 23.63 - Производство на готова бетонска смеса	0,00			
2171	- 23.64 - Производство на малтер	0,00			
2172	- 23.65 - Производство на влакнест цемент	0,00			
2173	- 23.69 - Производство на други производи од бетон, гипс и цемент	0,00			
2174	- 23.70 - Сечење, обликување и доработка на камен	0,00			
2175	- 23.91 - Производство на абразивни (брусни) производи	0,00			
2176	- 23.99 - Производство на други неметални минерални производи, неспомнато на друго место	0,00			
2177	- 24.10 - Производство на сурово железо, челик и феролегури	0,00			
2178	- 24.20 - Производство на цевки, шупливи (издлабени) профили и слични производи од челик	0,00			
2179	- 24.31 - Ладно влечење на прачки	0,00			
2180	- 24.32 - Ладно валање на тесни ленти	0,00			

2181	- 24.33 - Ладно обликување и свиткување	0,00			
2182	- 24.34 - Ладно извлекување на жица	0,00			
2183	- 24.41 - Производство на благородни метали	0,00			
2184	- 24.42 - Производство на алуминиум	0,00			
2185	- 24.43 - Производство на олово, цинк и калај	0,00			
2186	- 24.44 - Производство на бакар	0,00			
2187	- 24.45 - Производство на други обоени метали	0,00			
2188	- 24.46 - Преработка на нуклеарно гориво	0,00			
2189	- 24.51 - Леење на железо	0,00			
2190	- 24.52 - Леење на челик	0,00			
2191	- 24.53 - Леење на лесни метали	0,00			
2192	- 24.54 - Леење на други обоени метали	0,00			
2193	- 25.11 - Производство на метални конструкции и делови на конструкции	0,00			
2194	- 25.12 - Производство на метални врати и прозорци	0,00			
2195	- 25.21 - Производство на радијатори и котли за централно греење	0,00			
2196	- 25.29 - Производство на други цистерни, резервоари и садови од метал	0,00			
2197	- 25.30 - Производство на парни котли, освен котли за централно греење со топла вода	0,00			
2198	- 25.40 - Производство на оружје и муниција	0,00			
2199	- 25.50 - Ковање, пресување, штанцување и валање на метали; металургија на прав	0,00			
2200	- 25.61 - Обработка и пресвлекување на метали	0,00			
2201	- 25.62 - Општи машински работи	0,00			
2202	- 25.71 - Производство на сечила	0,00			
2203	- 25.72 - Производство на брави и шарки	0,00			
2204	- 25.73 - Производство на алати	0,00			
2205	- 25.91 - Производство на сандачи и слична амбалажа од челик	0,00			
2206	- 25.92 - Производство на амбалажа за пакување од лесни метали	0,00			
2207	- 25.93 - Производство на жичани производи, синџири и пружини	0,00			
2208	- 25.94 - Производство на сврзувачки елементи и завртни машински производи	0,00			
2209	- 25.99 - Производство на други фабрикувани метални производи, неспомнати на друго место	0,00			

2210	- 26.11 - Производство на електронски составни делови (компоненти)	0,00			
2211	- 26.12 - Производство на полни електронски плочи	0,00			
2212	- 26.20 - Производство на компјутери (сметачки машини) и периферна (дополнителна) опрема	0,00			
2213	- 26.30 - Производство на опрема за комуникација	0,00			
2214	- 26.40 - Производство на електроника за широка потрошувачка	0,00			
2215	- 26.51 - Производство на инструменти и апарати за мерење, испитување и навигација	0,00			
2216	- 26.52 - Производство на саати и часовници	0,00			
2217	- 26.60 - Производство на опрема за зрачење, електромедицинска и електротерапевтска опрема	0,00			
2218	- 26.70 - Производство на оптички инструменти и фотографска опрема	0,00			
2219	- 26.80 - Производство на магнетски и оптички медиуми	0,00			
2220	- 27.11 - Производство на електромотори, генератори и трансформатори	0,00			
2221	- 27.12 - Производство на апарати за дистрибуција и контрола на електричната енергија	0,00			
2222	- 27.20 - Производство на батерии и акумулатори	0,00			
2223	- 27.31 - Производство на кабли од оптички влакна	0,00			
2224	- 27.32 - Производство на други електронски и електрични жици и кабли	0,00			
2225	- 27.33 - Производство на електроинсталациски материјал	0,00			
2226	- 27.40 - Производство на електрична опрема за осветлување	0,00			
2227	- 27.51 - Производство на електрични апарати за домаќинството	0,00			
2228	- 27.52 - Производство на неелектрични апарати за домаќинството	0,00			
2229	- 27.90 - Производство на друга електрична опрема	0,00			
2230	- 28.11 - Производство на мотори и турбини, освен мотори за авиони и моторни возила	0,00			
2231	- 28.12 - Производство на хидраулични погонски уреди (хидраулична опрема)	0,00			
2232	- 28.13 - Производство на други пумпи и компресори	0,00			
2233	- 28.14 - Производство на други славини и вентили	0,00			

2234	- 28.15 - Производство на лежишта, преносници, како и преносни и погонски елементи	0,00			
2235	- 28.21 - Производство на печки и горилници	0,00			
2236	- 28.22 - Производство на уреди за кревање и пренесување	0,00			
2237	- 28.23 - Производство на канцелариски машини и опрема (освен производство на компјутери и периферна опрема)	0,00			
2238	- 28.24 - Производство на механизирани рачни алати	0,00			
2239	- 28.25 - Производство на разладна и вентилациска опрема која не е за примена во домаќинството	0,00			
2240	- 28.29 - Производство на други машини за општа намена, неспомнати на друго место	0,00			
2241	- 28.30 - Производство на машини за земјоделството и шумарството	0,00			
2242	- 28.41 - Производство на алатни машини за обработка на метал	0,00			
2243	- 28.49 - Производство на други алатни машини	0,00			
2244	- 28.91 - Производство на машини за металургијата	0,00			
2245	- 28.92 - Производство на машини за рударство, каменоломи и градежништво	0,00			
2246	- 28.93 - Производство на машини за индустријата за храна, пијалаци и тутун	0,00			
2247	- 28.94 - Производство на машини за индустријата за текстил, облека и кожа	0,00			
2248	- 28.95 - Производство на машини за индустријата за хартија и картон	0,00			
2249	- 28.96 - Производство на машини за обработка на пластика и гума	0,00			
2250	- 28.99 - Производство на други специјализирани машини, неспомнати на друго место	0,00			
2251	- 29.10 - Производство на моторни возила	0,00			
2252	- 29.20 - Производство на каросерии за моторни возила, приколки и полуприколки	0,00			
2253	- 29.31 - Производство на електрична и електронска опрема за моторни возила	0,00			
2254	- 29.32 - Производство на други делови и дополнителен прибор за моторни возила	0,00			
2255	- 30.11 - Изградба на бродови и пловечки објекти	0,00			
2256	- 30.12 - Изградба на чамци за рекреација и спортски чамци	0,00			
2257	- 30.20 - Производство на железнички локомотиви и шински возила	0,00			

2258	- 30.30 - Производство на воздухопловни и вселенски летала како и сродна машинерија	0,00			
2259	- 30.40 - Производство на воени борбени возила	0,00			
2260	- 30.91 - Производство на мотоцикли	0,00			
2261	- 30.92 - Производство на велосипеди и инвалидски колички	0,00			
2262	- 30.99 - Производство на други превозни средства, неспомнати на друго место	0,00			
2263	- 31.01 - Производство на канцелариски мебел и мебел за продавници	0,00			
2264	- 31.02 - Производство на кујнски мебел	0,00			
2265	- 31.03 - Производство на душеци	0,00			
2266	- 31.09 - Производство на друг мебел	0,00			
2267	- 32.11 - Производство на пари (монети)	0,00			
2268	- 32.12 - Производство на накит и слични производи	0,00			
2269	- 32.13 - Производство на бижутерија и слични производи	0,00			
2270	- 32.20 - Производство на музички инструменти	0,00			
2271	- 32.30 - Производство на спортска опрема	0,00			
2272	- 32.40 - Производство на игри и играчки	0,00			
2273	- 32.50 - Производство на медицински и стоматолошки инструменти	0,00			
2274	- 32.91 - Производство на метли и четки	0,00			
2275	- 32.99 - Останато производство, неспомнато на друго место	0,00			
2276	- 33.11 - Поправка на фабрикувани производи од метал	0,00			
2277	- 33.12 - Поправка на машини	0,00			
2278	- 33.13 - Поправка на електронска и оптичка опрема	0,00			
2279	- 33.14 - Поправка на електрична опрема	0,00			
2280	- 33.15 - Поправка и одржување на чамци и бродови	0,00			
2281	- 33.16 - Поправка и одржување на воздухопловни и вселенски летала	0,00			
2282	- 33.17 - Поправка и одржување на други превозни средства	0,00			
2283	- 33.19 - Поправка на останата опрема	0,00			
2284	- 33.20 - Инсталирање на индустриски машини и опрема	0,00			
2285	- 35.11 - Производство на електрична енергија	0,00			

2286	- 35.12 - Пренос на електрична енергија	0,00			
2287	- 35.13 - Дистрибуција на електрична енергија	0,00			
2288	- 35.14 - Трговија на електрична енергија	0,00			
2289	- 35.21 - Производство на гас	0,00			
2290	- 35.22 - Дистрибуција на гасовити горива преку дистрибутивните системи	0,00			
2291	- 35.23 - Трговија на гас преку дистрибутивните системи	0,00			
2292	- 35.30 - Снабдување со пареа и климатизација	0,00			
2293	- 36.00 - Собирање, обработка и снабдување со вода	0,00			
2294	- 37.00 - Отстранување на отпадни води	0,00			
2295	- 38.11 - Собирање на безопасен отпад	0,00			
2296	- 38.12 - Собирање на опасен отпад	0,00			
2297	- 38.21 - Обработка и отстранување на безопасен отпад	0,00			
2298	- 38.22 - Обработка и отстранување на опасен отпад	0,00			
2299	- 38.31 - Демонтирање на крш	0,00			
2300	- 38.32 - Обновување на посебно издвоени материјали	0,00			
2301	- 39.00 - Дејности за санација и останати услуги за управување со отпад	0,00			
2302	- 41.10 - Развој на градежни проекти	0,00			
2303	- 41.20 - Изградба на станбени и нестанбени згради	0,00			
2304	- 42.11 - Изградба на патишта и автопати	0,00			
2305	- 42.12 - Изградба на железници и подземни железници	0,00			
2306	- 42.13 - Изградба на мостови и тунели	0,00			
2307	- 42.21 - Изградба на комунални објекти за течности	0,00			
2308	- 42.22 - Изградба на електрични водови и телекомуникациски линии	0,00			
2309	- 42.91 - Изградба на хидроградежни објекти	0,00			
2310	- 42.99 - Изградба на други објекти од нискоградба, неспомнати на друго место	0,00			
2311	- 43.11 - Уривање	0,00			
2312	- 43.12 - Подготвителни работи на градилиште	0,00			
2313	- 43.13 - Пробно дупчење и сондирање	0,00			
2314	- 43.21 - Електроинсталатерски работи	0,00			

2315	- 43.22 - Поставување на инсталации за водовод, канализација и плин и инсталации за греење и клима-уреди	0,00			
2316	- 43.29 - Други градежно-инсталатерски работи	0,00			
2317	- 43.31 - Малтерисување	0,00			
2318	- 43.32 - Поставување на столарија	0,00			
2319	- 43.33 - Поставување на подни и ѕидни облоги	0,00			
2320	- 43.34 - Бојадисување и застаклување	0,00			
2321	- 43.39 - Останати завршни градежни работи	0,00			
2322	- 43.91 - Дејности на покривни конструкции	0,00			
2323	- 43.99 - Останати специјализирани градежни работи, неспомнати на друго место	0,00			
2324	- 45.11 - Трговија со автомобили и моторни возила од лесна категорија	0,00			
2325	- 45.19 - Трговија со останати моторни возила	0,00			
2326	- 45.20 - Одржување и поправка на моторни возила	0,00			
2327	- 45.31 - Трговија на големо со делови и прибор за моторни возила	0,00			
2328	- 45.32 - Трговија на мало со делови и прибор за моторни возила	0,00			
2329	- 45.40 - Трговија со мотоцикли и делови и прибор за мотоцикли, одржување и поправка на мотоцикли	0,00			
2330	- 46.11 - Посредување во трговијата со земјоделски сировини, живи животни, текстилни сировини и полупроизводи	0,00			
2331	- 46.12 - Посредување во трговијата со горива, руди, метали и индустриски хемикалии	0,00			
2332	- 46.13 - Посредување во трговијата со дрво, дрвена граѓа и градежен материјал	0,00			
2333	- 46.14 - Посредување во трговијата со машини, индустриска опрема, бродови и воздухопловни средства	0,00			
2334	- 46.15 - Посредување во трговијата со мебел, предмети за домаќинствата, метална и железна стока	0,00			
2335	- 46.16 - Посредување во трговијата со текстил, облека, крзно, обувки и предмети од кожа	0,00			
2336	- 46.17 - Посредување во трговијата со храна, пијалаци и тутун	0,00			
2337	- 46.18 - Посредување специјализирано за трговија со останати посебни производи или групи на производи	0,00			
2338	- 46.19 - Посредување во трговијата со разновидни производи	0,00			

2339	- 46.21 - Трговија на големо со жита, суров тутун, семе и добиточна храна	0,00			
2340	- 46.22 - Трговија на големо со цвеќе и садници	0,00			
2341	- 46.23 - Трговија на големо со живи животни	0,00			
2342	- 46.24 - Трговија на големо со сурова, недовршена и довршена кожа	0,00			
2343	- 46.31 - Трговија на големо со овошје и зеленчук	0,00			
2344	- 46.32 - Трговија на големо со месо и производи од месо	0,00			
2345	- 46.33 - Трговија на големо со млечни производи, јајца и масла и масти за јадење	0,00			
2346	- 46.34 - Трговија на големо со пијалаци	0,00			
2347	- 46.35 - Трговија на големо со производи од тутун	0,00			
2348	- 46.36 - Трговија на големо со шеќер, чоколада и слатки од шеќер	0,00			
2349	- 46.37 - Трговија на големо со кафе, чај, какао и зачини	0,00			
2350	- 46.38 - Трговија на големо со друга храна, вклучувајќи и риба, лушпари и мекотели	0,00			
2351	- 46.39 - Неспецијализирана трговија на големо со храна, пијалаци и тутун	0,00			
2352	- 46.41 - Трговија на големо со текстил	0,00			
2353	- 46.42 - Трговија на големо со облека и обувки	0,00			
2354	- 46.43 - Трговија на големо со електрични апарати за домаќинствата	0,00			
2355	- 46.44 - Трговија на големо со порцелан, стакларија и средства за чистење	0,00			
2356	- 46.45 - Трговија на големо со парфимериски и козметички препарати	0,00			
2357	- 46.46 - Трговија на големо со фармацевтски производи	0,00			
2358	- 46.47 - Трговија на големо со мебел, подни прекривки и опрема за осветлување	0,00			
2359	- 46.48 - Трговија на големо со часовници и накит	0,00			
2360	- 46.49 - Трговија на големо со друга стока за домаќинствата	0,00			
2361	- 46.51 - Трговија на големо со компјутери, компјутерска периферна опрема и софтвер	0,00			
2362	- 46.52 - Трговија на големо со електронска и телекомуникациска опрема и делови	0,00			
2363	- 46.61 - Трговија на големо со земјоделски машини, прибор и опрема	0,00			
2364	- 46.62 - Трговија на големо со алатни	0,00			

	машини			
2365	- 46.63 - Трговија на големо со машини за рударството и градежништвото	0,00		
2366	- 46.64 - Трговија на големо со машини за текстилната индустрија, машини за шиене и плетење	0,00		
2367	- 46.65 - Трговија на големо со канцелариски мебел	0,00		
2368	- 46.66 - Трговија на големо со останати канцелариски машини и опрема	0,00		
2369	- 46.69 - Трговија на големо со други машини и опрема	0,00		
2370	- 46.71 - Трговија на големо со цврсти, течни и гасовити горива и слични производи	0,00		
2371	- 46.72 - Трговија на големо со метали и метални руди	0,00		
2372	- 46.73 - Трговија на големо со дрва, градежен материјал и санитарна опрема	0,00		
2373	- 46.74 - Трговија на големо со метална стока, цевки, уреди и опрема за водовод и централно греење	0,00		
2374	- 46.75 - Трговија на големо со хемиски производи	0,00		
2375	- 46.76 - Трговија на големо со останати полупроизводи	0,00		
2376	- 46.77 - Трговија на големо со отпадоци и остатоци	0,00		
2377	- 46.90 - Неспецијализирана трговија на големо	0,00		
2378	- 47.11 - Трговија на мало во неспецијализирани продавници, претежно со храна, пијалаци и тутун	0,00		
2379	- 47.19 - Друга трговија на мало во неспецијализирани продавници	0,00		
2380	- 47.21 - Трговија на мало со овошје и зеленчук во специјализирани продавници	0,00		
2381	- 47.22 - Трговија на мало со месо и производи од месо во специјализирани продавници	0,00		
2382	- 47.23 - Трговија на мало со риби, лушпари и мекотели во специјализирани продавници	0,00		
2383	- 47.24 - Трговија на мало со леб, печива, колачи и слатки во специјализирани продавници	0,00		
2384	- 47.25 - Трговија на мало со пијалаци во специјализирани продавници	0,00		
2385	- 47.26 - Трговија на мало со производи од тутун во специјализирани продавници	0,00		
2386	- 47.29 - Друга трговија на мало со храна во специјализирани продавници	0,00		

2387	- 47.30 - Трговија на мало со моторни горива и мазива во специјализирани продавници	0,00			
2388	- 47.41 - Трговија на мало со компјутери, периферни единици и софтвер во специјализирани продавници	0,00			
2389	- 47.42 - Трговија на мало со телекомуникациска опрема во специјализирани продавници	0,00			
2390	- 47.43 - Трговија на мало со аудио и видеоопрема во специјализирани продавници	0,00			
2391	- 47.51 - Трговија на мало со текстил во специјализирани продавници	0,00			
2392	- 47.52 - Трговија на мало со метална стока, бои и стакло во специјализирани продавници	0,00			
2393	- 47.53 - Трговија на мало со килими, теписи, сидни и подни облоги во специјализирани продавници	0,00			
2394	- 47.54 - Трговија на мало со електрични апарати за домаќинствата во специјализирани продавници	0,00			
2395	- 47.59 - Трговија на мало со мебел, опрема за осветлување и други предмети за домаќинствата, во специјализирани продавници	0,00			
2396	- 47.61 - Трговија на мало со книги во специјализирани продавници	0,00			
2397	- 47.62 - Трговија на мало со весници и канцелариски прибор во специјализирани продавници	0,00			
2398	- 47.63 - Трговија на мало со музички и видео записи во специјализирани продавници	0,00			
2399	- 47.64 - Трговија на мало со спортска опрема во специјализирани продавници	0,00			
2400	- 47.65 - Трговија на мало со игри и играчки во специјализирани продавници	0,00			
2401	- 47.71 - Трговија на мало со облека во специјализирани продавници	0,00			
2402	- 47.72 - Трговија на мало со обувки и предмети од кожа во специјализирани продавници	0,00			
2403	- 47.73 - Аптеки	0,00			
2404	- 47.74 - Трговија на мало со медицински препарати и ортопедски помагала во специјализирани продавници	0,00			
2405	- 47.75 - Трговија на мало со козметички и тоалетни препарати во специјализирани продавници	0,00			
2406	- 47.76 - Трговија на мало со цвеќе, садници, семе, ѓубриво, домашни миленици и храна за нив во специјализирани продавници	0,00			
2407	- 47.77 - Трговија на мало со часовници и накит во специјализирани продавници	0,00			

2408	- 47.78 - Друга трговија на мало со нови производи во специјализирани продавници	0,00			
2409	- 47.79 - Трговија на мало со половни стоки во специјализирани продавници	0,00			
2410	- 47.81 - Трговија на мало со храна, пијалаци и тутунски производи на тезги и пазари	0,00			
2411	- 47.82 - Трговија на мало на тезги и пазари со текстил, облека и обувки	0,00			
2412	- 47.89 - Трговија на мало со други стоки на тезги и пазари	0,00			
2413	- 47.91 - Трговија на мало преку пошта и интернет	0,00			
2414	- 47.99 - Друга трговија на мало во продавници, тезги и пазари	0,00			
2415	- 49.10 - Патнички железнички транспорт, меѓуградски	0,00			
2416	- 49.20 - Товарен железнички транспорт	0,00			
2417	- 49.31 - Градски и приградски патнички копнен транспорт	0,00			
2418	- 49.32 - Такси служба	0,00			
2419	- 49.39 - Друг патнички копнен транспорт, неспомнат на друго место	0,00			
2420	- 49.41 - Товарен патен транспорт	0,00			
2421	- 49.42 - Услуги за преселување	0,00			
2422	- 49.50 - Цевоводен транспорт	0,00			
2423	- 50.10 - Поморски и крајбрежен патнички воден транспорт	0,00			
2424	- 50.20 - Поморски и крајбрежен товарен воден транспорт	0,00			
2425	- 50.30 - Внатрешен патнички воден транспорт	0,00			
2426	- 50.40 - Внатрешен товарен воден транспорт	0,00			
2427	- 51.10 - Патнички воздухопловен транспорт	0,00			
2428	- 51.21 - Товарен воздухопловен транспорт	0,00			
2429	- 51.22 - Вселенски транспорт	0,00			
2430	- 52.10 - Складирање на стока	0,00			
2431	- 52.21 - Услужни дејности поврзани со копнениот превоз	0,00			
2432	- 52.22 - Услужни дејности поврзани со водниот превоз	0,00			
2433	- 52.23 - Услужни дејности поврзани со воздухопловниот превоз	0,00			
2434	- 52.24 - Претовар на товар	0,00			
2435	- 52.29 - Останати придружни дејности во превозот	0,00			

2436	- 53.10 - Дејности за давање на универзални поштенски услуги	0,00			
2437	- 53.20 - Дејности за давање на останати поштенски и курирски услуги	0,00			
2438	- 55.10 - Хотели и слични објекти за сместување	0,00			
2439	- 55.20 - Одморалишта и останати објекти за пократок престој	0,00			
2440	- 55.30 - Кампови, автокампови и простори за кампирање	0,00			
2441	- 55.90 - Друг вид на сместување	0,00			
2442	- 56.10 - Ресторани и останати објекти за подготовка и послужување на храна	0,00			
2443	- 56.21 - Услуги на доставување на храна и пијалаци за посебни прилики (кетеринг)	0,00			
2444	- 56.29 - Останати услуги за подготвување и служење на храна	0,00			
2445	- 56.30 - Подготовка и послужување на пијалаци	0,00			
2446	- 58.11 - Издавање на книги	0,00			
2447	- 58.12 - Издавање на именици и списоци на адреси	0,00			
2448	- 58.13 - Издавање на весници	0,00			
2449	- 58.14 - Издавање на списанија и периодични публикации	0,00			
2450	- 58.19 - Други издавачки дејности	0,00			
2451	- 58.21 - Издавање на компјутерски игри	0,00			
2452	- 58.29 - Издавање на останата програмска опрема	0,00			
2453	- 59.11 - Дејности на производство на филмови, видеофилмови и телевизиска програма	0,00			
2454	- 59.12 - Дејности кои следат после производството на филмови и видео филмови и телевизиска програма	0,00			
2455	- 59.13 - Дејности за дистрибуција на филмска, видео и телевизиска програма	0,00			
2456	- 59.14 - Прикажување на филмови	0,00			
2457	- 59.20 - Снимање на звучни записи и издавање на музички записи	0,00			
2458	- 60.10 - Емитирање на радиопрограма	0,00			
2459	- 60.20 - Дејности на телевизиската програма и емитирање	0,00			
2460	- 61.10 - Дејности на жичани телекомуникации	0,00			
2461	- 61.20 - Дејности на безжични телекомуникации	0,00			

2462	- 61.30 - Дејности на сателитска телекомуникација	0,00		
2463	- 61.90 - Други телекомуникациски дејности	0,00		
2464	- 62.01 - Компјутерско програмирање	0,00		
2465	- 62.02 - Компјутерски консултантски дејности	0,00		
2466	- 62.03 - Дејности на управување со компјутерска опрема	0,00		
2467	- 62.09 - Останати услуги во врска со информатичката технологија и компјутерите	0,00		
2468	- 63.11 - Обработка на податоци, хостирање и слични дејности	0,00		
2469	- 63.12 - Интернет портали	0,00		
2470	- 63.91 - Дејности на новинските агенции	0,00		
2471	- 63.99 - Останати информативни услужни дејности, неспомнати на друго место	0,00		
2472	- 64.11 - Централна банка	0,00		
2473	- 64.19 - Друго монетарно посредување	0,00		
2474	- 64.20 - Дејности на холдинг-друштвата	0,00		
2475	- 64.30 - Трустови, останати фондови и слични финансиски субјекти	0,00		
2476	- 64.91 - Финансиски лизинг	0,00		
2477	- 64.92 - Друго кредитно посредување	0,00		
2478	- 64.99 - Други финансиско-услужни дејности, освен осигурување и пензиски фондови, неспомнати на друго место	0,00		
2479	- 65.11 - Осигурување на живот	893.087.195,00		
2480	- 65.12 - Неживотно осигурување	0,00		
2481	- 65.20 - Реосигурување	0,00		
2482	- 65.30 - Пензиски фондови	0,00		
2483	- 66.11 - Управување со финансиски пазари	0,00		
2484	- 66.12 - Дејности на посредување во работењето со хартии од вредност и стокови договори	0,00		
2485	- 66.19 - Останати помошни дејности кај финансиските услуги, освен осигурување и пензиски фондови	0,00		
2486	- 66.21 - Процена на ризици и штети	0,00		
2487	- 66.22 - Дејности на застапници во осигурување и осигурителни посредници	0,00		
2488	- 66.29 - Помошни дејности во осигурувањето и пензиските фондови	0,00		
2489	- 66.30 - Дејности на управување со фондови	0,00		
2490	- 68.10 - Купување и продажба на сопствен недвижен имот	0,00		

2491	- 68.20 - Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп (лизинг)	0,00		
2492	- 68.31 - Агенции за недвижен имот	0,00		
2493	- 68.32 - Управување со недвижен имот со хонорар или врз база на договор	0,00		
2495	- 69.20 - Сметководствени, книговодствени и ревизорски работи; даночно советување	0,00		
2496	- 70.10 - Управувачки дејности	0,00		
2497	- 70.21 - Односи со јавноста и дејности на информирање	0,00		
2498	- 70.22 - Дејности на советување во врска со работењето и останато управување	0,00		
2499	- 71.11 - Архитектонски дејности	0,00		
2500	- 71.12 - Инженерство и со него поврзано техничко советување	0,00		
2501	- 71.20 - Техничко испитување и анализа	0,00		
2502	- 72.11 - Истражување и експериментален развој во биотехнологијата	0,00		
2503	- 72.19 - Други истражувања и експериментален развој во природните, техничките и технолошките науки	0,00		
2504	- 72.20 - Истражувања и експериментален развој во општествените и хуманитарните науки	0,00		
2505	- 73.11 - Агенција за маркетинг	0,00		
2506	- 73.12 - Огласување преку медиуми	0,00		
2507	- 73.20 - Истражување на пазарот и испитување на јавното мислење	0,00		
2508	- 74.10 - Специјализирани дизајнерски дејности	0,00		
2509	- 74.20 - Фотографски дејности	0,00		
2510	- 74.30 - Преведувачки дејности и услуги на преведувачите	0,00		
2511	- 74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место	0,00		
2512	- 75.00 - Ветеринарни дејности	0,00		
2513	- 77.11 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на автомобили и моторни возила од лесна категорија	0,00		
2514	- 77.12 - Изнајмување и давање под закуп на камиони	0,00		
2515	- 77.21 - Изнајмување и давање под закуп на опрема за рекреација и спорт	0,00		
2516	- 77.22 - Изнајмување на видеоленти и дискови	0,00		
2517	- 77.29 - Изнајмување и давање под закуп на останати предмети за лична и семејна	0,00		

	употреба				
2518	- 77.31 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на земјоделски машини и опрема	0,00			
2519	- 77.32 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на машини и опрема за градежништвото и инженерството	0,00			
2520	- 77.33 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на канцелариски машини и опрема, вклучувајќи и компјутери	0,00			
2521	- 77.34 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на водни сообраќајни средства	0,00			
2522	- 77.35 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на воздушни превозни средства	0,00			
2523	- 77.39 - Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на останати машини, опрема и материјални добра, неспомнати на друго место	0,00			
2524	- 77.40 - Лизинг на производи од интелектуална сопственост и слични производи, освен авторски дела	0,00			
2525	- 78.10 - Дејности на агенциите за вработување	0,00			
2526	- 78.20 - Дејности на агенциите за привремено вработување	0,00			
2527	- 78.30 - Останато отстапување на човечки ресурси	0,00			
2528	- 79.11 - Дејности на туристичките агенции	0,00			
2529	- 79.12 - Дејности на организаторите на патувања (туроператорите)	0,00			
2530	- 79.90 - Останати резервациски услуги и дејности поврзани со нив	0,00			
2531	- 80.10 - Дејности на приватна заштита	0,00			
2532	- 80.20 - Услуги за заштита со помош на сигурносни системи	0,00			
2533	- 80.30 - Истражни дејности	0,00			
2534	- 81.10 - Комбинирани помошни дејности на објектите	0,00			
2535	- 81.21 - Основно чистење на згради	0,00			
2536	- 81.22 - Останати дејности на чистење на згради и објекти	0,00			
2537	- 81.29 - Останати услуги на чистење, неспомнати на друго место	0,00			
2538	- 81.30 - Услужни дејности за уредување и одржување на животната средина	0,00			
2539	- 82.11 - Комбинирани канцелариски и административни услужни дејности	0,00			
2540	- 82.19 - Фотокопирање, подготовка на документи и останати специјализирани канцелариски помошни дејности	0,00			

2541	- 82.20 - Дејности на повикувачки центри	0,00			
2542	- 82.30 - Организација на состаноци и деловни саеми	0,00			
2543	- 82.91 - Дејности на агенциите за собирање и наплата на сметки и кредитни канцеларии	0,00			
2544	- 82.92 - Дејности на пакување	0,00			
2545	- 82.99 - Останати деловни помошни услужни дејности, неспомнати на друго место	0,00			
2546	- 84.11 - Општи дејности на јавната управа	0,00			
2547	- 84.12 - Регулација на дејностите на институциите кои обезбедуваат здравствена заштита, образование и култура и други социјални услуги, исклучувајќи го задолжителното социјално осигурување	0,00			
2548	- 84.13 - Управување и давање помош за поуспешно деловно работење	0,00			
2549	- 84.21 - Надворешни работи	0,00			
2550	- 84.22 - Работи на одбраната	0,00			
2551	- 84.23 - Судски и правосудни дејности	0,00			
2552	- 84.24 - Работи на јавниот ред и безбедноста	0,00			
2553	- 84.25 - Дејности на пожарникарската служба	0,00			
2554	- 84.30 - Дејности на задолжителното социјално осигурување	0,00			
2555	- 85.10 - Претшколско образование	0,00			
2556	- 85.20 - Основно образование	0,00			
2557	- 85.31 - Општо средно образование	0,00			
2558	- 85.32 - Техничко и стручно средно образование	0,00			
2559	- 85.41 - Образование после средното, кое не е високо	0,00			
2560	- 85.42 - Високо образование	0,00			
2561	- 85.51 - Спортско и рекреативно образование	0,00			
2562	- 85.52 - Образование во културата	0,00			
2563	- 85.53 - Дејност на школите за возачи	0,00			
2564	- 85.59 - Друго образование, неспомнато на друго место	0,00			
2565	- 85.60 - Помошни услуги во образованието	0,00			
2566	- 86.10 - Дејности на болниците	0,00			
2567	- 86.21 - Дејности на општа медицинска пракса	0,00			
2568	- 86.22 - Дејности на специјалистичка медицинска пракса	0,00			
2569	- 86.23 - Дејности на стоматолошка пракса	0,00			

2570	- 86.90 - Други дејности за здравствена заштита	0,00			
2571	- 87.10 - Дејности на социјалната заштита со сместување и нега	0,00			
2572	- 87.20 - Дејности на социјалната заштита и сместување на лица со интелектуална и/или телесна попреченост, душевно болни и лица зависници од алкохол, дрога и други опојни средства	0,00			
2573	- 87.30 - Дејности на социјалната заштита со сместување на стари и изнемоштени лица	0,00			
2574	- 87.90 - Останати дејности на социјалната заштита со сместување, неспомнати на друго место	0,00			
2575	- 88.10 - Дејности на социјалната заштита без сместување на стари и изнемоштени лица	0,00			
2576	- 88.91 - Дејности на дневна социјална заштита на деца	0,00			
2577	- 88.99 - Останати дејности на социјалната заштита без сместување, неспомнати на друго место	0,00			
2578	- 90.01 - Изведувачка уметност	0,00			
2579	- 90.02 - Помошни дејности во изведувачката уметност	0,00			
2580	- 90.03 - Уметничко творештво	0,00			
2581	- 90.04 - Дејности на објектите за културни манифестации	0,00			
2582	- 91.01 - Дејности на библиотеките и архивите	0,00			
2583	- 91.02 - Дејности на музеите	0,00			
2584	- 91.03 - Заштита на историски места и градби, како и слични знаменитости за посетители	0,00			
2585	- 91.04 - Дејности на ботанички и зоолошки градини и природни резервати	0,00			
2586	- 92.00 - Дејности на коцкање и обложување	0,00			
2587	- 93.11 - Работа на спортските објекти	0,00			
2588	- 93.12 - Дејности на спортските клубови	0,00			
2589	- 93.13 - Објекти за фитнес	0,00			
2590	- 93.19 - Останати спортски дејности	0,00			
2591	- 93.21 - Дејности на забавни и тематски паркови	0,00			
2592	- 93.29 - Останати забавни и рекреативни дејности, неспомнати на друго место	0,00			
2593	- 94.11 - Дејности на деловни организации и организации на работодавци врз база на зачленување	0,00			
2594	- 94.12 - Дејности на струковни организации врз база на зачленување	0,00			

2595	- 94.20 - Дејности на синдикатите	0,00			
2596	- 94.91 - Дејности на верски организации	0,00			
2597	- 94.92 - Дејности на политички организации	0,00			
2598	- 94.99 - Дејности на други организации врз база на зачленување, неспомнати на друго место	0,00			
2599	- 95.11 - Поправка на компјутери и периферна (дополнителна компјутерска) опрема	0,00			
2600	- 95.12 - Поправка на опрема за комуникации	0,00			
2601	- 95.21 - Поправка на електронски уреди за широка потрошувачка	0,00			
2602	- 95.22 - Поправка на апарати за домаќинства како и опрема за домови и градини	0,00			
2603	- 95.23 - Поправка на обувки и производи од кожа	0,00			
2604	- 95.24 - Поправка на мебел и покуќнина	0,00			
2605	- 95.25 - Поправка на рачни часовници, саати и накит	0,00			
2606	- 95.29 - Поправка на други предмети за лична употреба и за домаќинствата	0,00			
2607	- 96.01 - Перење и хемиско чистење на текстилни и крзнени производи	0,00			
2608	- 96.02 - Фризерски салони и салони за забавување	0,00			
2609	- 96.03 - Погребни и слични дејности	0,00			
2610	- 96.04 - Дејности за нега и одржување на телото	0,00			
2611	- 96.09 - Останати лични услужни дејности, неспомнати на друго место	0,00			
2612	- 97.00 - Дејности на домаќинствата кои вработуваат послуга (домашен персонал)	0,00			
2613	- 98.10 - Дејности на приватните домаќинства кои произведуваат разновидна стока за сопствени потреби	0,00			
2614	- 98.20 - Дејности на приватните домаќинства кои вршат различни услуги за сопствени потреби	0,00			
2615	- 99.00 - Дејности на екстратериторијални организации и тела	0,00			
2616	- 69.10/1 - Адвокатски дејности	0,00			
2617	- 69.10/2 - Нотари	0,00			
2618	- 69.10/3 - Извршители	0,00			
2619	- 69.10/4 - Други правни работи	0,00			

Потпишано од:

Vesna Ristanchevska

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.